

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almenyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

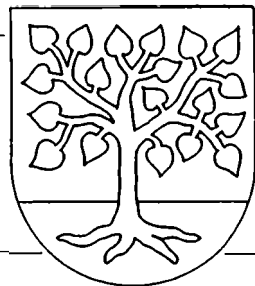
Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SLÆGTEN

FORUM FOR SLÆGTSHISTORIE

Nr. 34 Juli 2006

Indhold s. 2

Föreningsprogrammer

F.33 Brønderslev	s.31	F.31 Ry	s.46
F.37 Djursland	s.31	F.29 Silkeborg	s.47
F.02 Grindsted	s.32	F.09 Storkøbenhavn	s.48
F.20 Haderslev	s.33	F.39 Storstrøms Amt	s.50
F.48 Hedeboegnen	s.34	F.32 Sydkysten	s.50
F.03 Herning	s.35	F.25 Sydsjælland	s.51
F.04 Hjørring	s.35	F.18 Sæby	s.52
F.16 Holstebro	s.37	F.14 Sønderjylland	s.53
F.42 Horsens	s.38	F.44 Thy	s.53
F.34 Hvidovre	s.38	F.10 Trekantområdet	s.54
F.26 Kolding	s.39	F.46 Vejle	s.55
F.22 Korsør	s.40	F.47 Vestegnen	s.56
F.43 Løgstør	s.41	F.40 Vestlolland	s.57
F.06 Mors	s.42	F.11 Vestsjælland	s.57
F.41 Nordsjælland	s.42	F.12 Viborg	s.58
F.07 Odense	s.43	F.49 Ø. V. N. Horne Herred	s.59
F.08 Randers	s.45	F.15 Aalborg	s.60
F.24 Roskilde	s.46	F.13 Århus	s.62

SLÆGTEN (ISBN 0905-7064) udgives af Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger, p.t. 1. januar og 1. juli. Stof fra bladet må benyttes med kildeangivelse, hele artikler eller større dele deraf dog blot efter tilladelse og aftale med forfatteren.

Indhold

Anmeldelser og småstykker	s. 9
Anders Foghs forfædre i Hatting	s. 64
Bevis eller indicium	s. 9
Et gribende billede	s. 12
Et par præsteslægter fra Kirketerp	s. 13
Fra redaktøren	s. 11
Hans, der kom på højskole	s. 28
Højskoleliv	s. 27
Nyt fra Arkivalieronline	s. 5
Nyt fra SSF	s. 4
Slægtens historier skal på print	s. 8
SLÆGTENs forlag	s. 74
Sognepræst Jesper Lauritsen	s. 68
SSFs bestyrelse og udvalg	s. 2
SSFs jubilæum	s. 7
SSFs nye formand	s. 6
Thomsen, Brøndum og Brønnum	s. 65
Til midtstrøms fra Hids Herreds	s. 70
Tøger Jensen Løvenbalk	s. 24
Årets badenymfe	s. 67

For uopfordret indsendt stof påtager SLÆGTENs redaktion sig intet ansvar.

Redaktion, ekspedition og betaling

Birte Steffensen, ansv. red., Teglgårdvej 36, 7451 Sunds, ☎ 9714 1323.

E: tippe@post.tele.dk

modtager **senest** 1. maj og 1. november programmer, artikler og indlæg til SLÆGTEN *Birgit Øskov*, eksp., Rolighedsvej 56, 9400 Nørresundby, ☎ 9817 6376.

E: Birgit.Oeskov@Skansevejens-Skole.dk
modtager **senest** 1.maj og 1.november besked om antal for det kommende nummer.

Ole Bech Knudsen, kass., Jyllands Allé 2, 3. tv., 8000 Århus C, ☎ 8611 5547.

E: obk.aarhus@stofanet.dk

Anton Blaabjerg, forlagsred., Fredensgade 38, 8800 Viborg, ☎ 8661 0436.

E: blaabjerg@privat.dk

SLÆGTENs giro 0 94 55 87.

Privat-abonnement opkræves én gang årligt (giro vedlagt januarnummeret), betales senest 1.2., efterfølgende opkrævning pålægges 10 kr.

Priser

Privat abonnement (2 numre, incl. forsendelse) 70 kr. – Abonnenter bosat i udlandet (også Norden), der benytter giro til betaling, dog 100 kr. – Ældre numre 10 kr. pr. stk. + forsendelse.

Annoncer: 500 kr. + moms pr. trykside, en halv eller en kvart side henholdsvis 250 kr. og 125 kr. + moms.

SSFs bestyrelse og udvalg

SSFs bestyrelse

Gitte Bergendorff Høstbo, fmd, Obovej 14, 2730 Herlev, ☎ 4484 9131.

E: janhb@mail.danbbs.dk

Jytte Skaaning, næstfmd., Vinkældervej 6 A, 5000 Odense C, ☎ 6614 8877.

E: skaaning@email.dk

Svend Aage Mikkelsen, kass., Hørgård 18, 2. tv., 6200 Aabenraa, ☎ 7462 1575.

E: svmi@post3.tele.dk

Kit Bisgård, sekr., Aastofte 14, Svogerslev, 4000 Roskilde, ☎ 4638 3514.

E: kitbi@privat.dk

Knud Rahbek Frederiksen, Fællesejevej 14, 4700, Næstved, ☎ 5572 5508.

E: aogkfr@mail1.stofanet.dk

Nicolai Johannsen, suppl., Kystvej 9, 6320

Egersund, ☎ 7444 2383.

E: nic@egernsund.dk

SSF's hjemmeside

www.ssf.dk

SSF's kursusudvalg

Jesper Ratjen, faglig kursusleder, Majvænget 66, Bramdrup, 6000 Kolding, ☎ 7551 8063.

E: j.ratjen@stofanet.dk

Tove Glud Rasmussen, praktisk kursusleder,
Nøddevej 2, 8260 Viby J. ☎ 8614 4311.
E: toveglud@stofanet.dk
Jytte Skaaning, best., adresse tidligere.
Svend Aage Mikkelsen, best., adresse
tidligere.

SSF's internetudvalg

Jan Høstbo, webmaster, Obovej 14, 2730
Herlev, ☎ 4484 9131.
E: janhb@vip.cybercity.dk

HVEM FORSKER HVAD

Gitte Bergendorff Høstbo, fmd., bestyrelsens
repræsentant, adresse tidligere.

Dansk Historisk Fællesråd

Knud Rahbek Frederiksen, bestyrelsens
repræsentant, adresse tidligere.

Arkivalieronline

Jytte Skaaning, nstfmd., bestyrelsens
repræsentant, adresse tidligere.

HUSK

SSFs

jubilæumsfest
i Bjerringbro,
se indbydelse s. 7.

Nord-Gen

Gitte Bergendorff Høstbo, fmd.,
bestyrelsens repræsentant, adresse
tidligere.

De svenske slægtsforskerdage

Gitte Bergendorff Høstbo, fmd.,
bestyrelsens repræsentant, adresse
tidligere.

SSF blev stiftet 23. april 1981 og omfatter
nu 36 foreninger med tilsammen ca. 4.600
enkelmedlemmer.

Listen over medlemsforeningerne findes
ikke længere her i SLÆGTEN, men kan ses
på SSF's hjemmeside.

Aktiviteter

5. september

Sidste frist for aftale med Jesper Ratjen om
udstilling på Slægtshistorisk Weekend

6. - 8. oktober

Slægtshistorisk Week-end i Bjerringbro

7. oktober

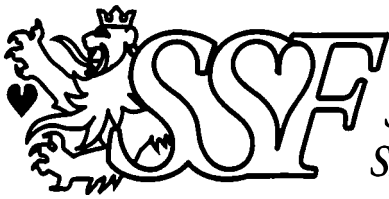
Jubilæumsfest i Bjerringbro

1. november

Sidste frist for indsendelse af indlæg og
programmer til SLÆGTENs redaktør.

15.-20. december

SLÆGTEN nr. 35 udkommer.

SAMMENSLUTNINGEN af SLÆGTSHISTORISKE FORENINGER

v/ formanden Gitte Bergendorff Høstbo

SSFs bestyrelsesmøde

Vi har i dag 7. maj 2006 haft vores første bestyrelsesmøde efter årsmødet, hvor vi har konstitueret den nye bestyrelse. Jytte Skaaning, som i langt over et år har fungeret som formand for SSF, har valgt at fratræde posten som formand. Jytte har gjort et stort arbejde i SSF under og efter Elsebeths sygdom og død. Jeg vil her takke Jytte Skaaning for den gode indsats, hun har gjort i sin tid som formand for SSF. Jytte fortsætter i bestyrelsen som næstformand, hvilket jeg er utrolig glad for.

Kit Bisgård blev valgt til sekretær og Svend Aage Mikkelsen til kasserer. Knud

Rahbek Frederiksen blev valgt som menigt bestyrelsesmedlem, og suppleantposten gik til Nicolai Johannsen. Jan Høstbo fortsætter som SSFs webmaster for bestyrelsen uden dog at være medlem af denne. Undertegnede Gitte Bergendorff Høstbo blev valgt til SSFs nye formand. Jeg syntes vi havde et godt og innovativt møde og jeg ser frem til et godt samarbejde i alle hjørner af SSF og dets mange udvalg.

På side 2-3 i dette blad kan I læse om hvem i bestyrelsen, der repræsenterer hvilke udvalg.

Årsmøde 22. april 2006 på Hotel Ansgar, Odense

Per Maack Andersen fra Hjørring blev på årsmødet valgt til dirigent. Der blev valgt 2 referenter Jan Høstbo og Knud Rahbek Frederiksen, begge fra bestyrelsen. Formanden Jytte Skaaning fremlagde sin beretning for de fremmødte på årsmødet med at mindes den tidligere formand Elsebeth Ib med stilhed.

Bestyrelsen ønsker, at alle med deltagelse fra SSFs udvalg forsøges genoptaget. Amager foreningen har meldt sig ud af SSF, men Slægtshistorisk Forening af 2005 for Øster, Vester og Nørre Horne Herreder har meldt sig ind. SSF har kontakt med to nye foreninger i Farsø og Foreningen Lønstrup der er under opstart. I 2005 blev der udsendt 1 nyhedsbrev og vejledningen til testamentet færdiggøres snarest. ArkivalierOnline er i positiv udvikling som et resultat af pres fra forskellige foreninger bl.a. SSF. Bl.a. skal folketællingen fra 1890 nyfilmes pga. dårlig kvalitet.

SLÆGTEN og SSF var repræsenteret ved Anton Blaabjerg ved slægtsforskerdagene i Göteborg. Der er genåbning på arkiverne om mandagen. En hilsen til DHF og tak for godt samarbejde. Der har været høring om navneloven, hvor Samfundet havde en plads. SSF var ikke blevet spurgt. Hjemmesidens nye layout blev rost, men ændringer skal indberettes snarest. Beretning blev enstemmigt vedtaget.

Nyheder fra SSFs udvalg:

Slægtshistorisk Weekend havde et underskud i 2005 pga. ringe tilslutning. Takket være Tove Glud Rasmussen blev underskuddet dog begrænset. I 2006 bliver weekenden rykket en uge frem, så der forhåbentlig melder sig flere i år. Der er nye tiltag i år grundet 25-års-jubilæet

SLÆGTEN. Der var et lille underskud, som dog blev dækket af *SLÆGTENS* Forlag. Regnskabet var rettidigt indsendt men desværre ikke beretningen, der så ikke nåede med ud sammen med det øvrige ma-

teriale. Redaktøren takkede i beretningen for, at alle havde indsendt til tiden. Der har været tale om et stille år for forlagets vedkommende. Der var desværre ingen fra SLÆGTEN til stede til årsmødet.

HVEM FORSKER HVAD har en stor formue (280.000) og giver stadig overskud, men antallet af abonnenter og indlæg er vigende. Prisen er sat ned til kostprisen uden at det tærer på formuen. Statutterne skal revideres. Tove Glud Rasmussen foreslog, at HFFH blev en overbygning for de 3 foreninger og kapitalen anvendtes til almennyttige formål. Løgstør foreslog frie hænder til bestyrelsen og salen gav dette mandat.

Undervisningsudvalget. Der har ikke været kræfter til at komme videre.

Det reviderede regnskab 2004 for SSF blev enstemmigt godkendt. Der har ikke været nogen indvendinger siden udsendelsen af dette. Regnskabet 2005 for SSF udviser en negativ tendens og der skal tages højde for dette. Bl.a. brug af e-mail til udsendelse af materiale fra SSF vil give besparelser. Der var diskussion om bladets distribution, bladsamarbejde med DIS-Danmark, sende bladet ud med regionale foreningsprogrammer i. E-mail var ikke altid godt, da mange stadig ikke har Internet. Der var også røster om, at man var tilfredse med SLÆGTEN, som det var. Erling Dujardin, Kbh. bemærkede at SLÆGTENS udgifter stiger og indtægten falder. Kassereren svarede, at indberettede tal fra foreningerne afgør SLÆGTENS salg. Regnskabet blev enstemmigt godkendt.

Budgettet for 2006/2007 viser udsigt til et stort underskud og dette kan ikke gå i længden. Forskellige forslag blev diskuteret bl.a. en kontingentforhøjelse i 2007. Dette kunne ikke lade sig gøre efter en længere debat, da bestyrelsen ikke havde varslet dette. Mulighed for tilskud via "Bladpuljen" undersøges.

Et forslag var desværre indkommet for sent fra Thy, der foreslår en database med undervisere og foredragsholdere indenfor genealogiske emner. Det oplystes fra salen, at Folkeuniversitetet har en sådan, men at den ikke blev opdateret mere.

Der blev undervejs diskuteret hvad vi vil med SSF, samt hvad vores kontingent skal bruges til. Desuden blev der undervejs debatteret om, hvad der skal ske med HVEM FORSKER HVAD.

På valg i bestyrelsen var Jan Høstbo og Jytte Skaaning. Jan træder ud af bestyrelsen efter eget ønske, men fortsætter som webmaster som en stabsfunktion til bestyrelsen. Genvælt for 2 år blev Jytte Skaaning. nyvalgt for 2 år blev Gitte Bergendorff Høstbo samt Knud Rahbek Frederiksen. Det var underforstået, at Gitte bliver ny formand og Jytte bliver næstformand. Valgt til suppleant blev Nicolai Johannsen, Sønderjylland. Desuden blev revisorsuppleant Flemming Thomsen fra Århus valgt.

Næste årsmøde er planlagt til lørdag 28.april 2007, Hotel Ansgar i Odense.

Referenter

Jan Høstbo og Knud Rahbek Frederiksen

Nyt fra Arkivalieronline

Brugerrådet ved Arkivalieronline:

Rådet mødtes for anden gang fredag 7. april 2006 på Landsarkivet for Nørrejylland. Det var et godt møde, hvor landsarkivar Chr. R. Jansen bl.a. meddelte at

1. Senest 1. oktober 2006 er alle kirkebøger indtil 1891 og folketællingerne til og med 1880 på AO. Det er for os

slægtsforskere en meget glædelig melding. Folketælling 1890 er ikke med, fordi den skal nyfilmes.

2. Udlægning af mikrokort vil tage hensyn til en geografisk spredning mellem de forskellige landsarkivers områder. Der startes med Åbenrå og Fyn, som p.t. er underrepræsenteret. Haderslev Amt blev således lagt ud 6. april.

3. Der kan ikke forventes en offentliggjort plan for udlægningen, men der vil på AOs hjemmeside blive givet løbende meddelelse - når en pakke (et amts kirkebøger eller en årgang folketælling) er lagt op og verificeret.

4. I oktober 2006 vil der blive afholdt et arrangement i Viborg for at markere færdiggørelsen af projektet indtil 1891.

5. Scanning af kirkebøger 1892 til ca. 1925 er påbegyndt i 16 gråtoner og i løbet af 2008 vil disse samt folketællingerne 1890, 1906, 1916, 1921 og 1925 blive tilgængelige på AO.

6. Der skal udarbejdes en servicedeklaration for AO.

Det blev endvidere besluttet, at der skal arbejdes videre med en indeksering til kirkebøgerne på AO. Det er meningen, at der i stedet for "opslag 1" i venstre margin vises den kirkelige handling samt årstal.

Stor ros til Per Agerbæk og Jens V. Ol-

sen (repræsentanterne fra DIS-Danmark) for deres indsats og samarbejde med AO. AO-værktøj (ny version) vil blive lagt ud snarest muligt.

Det officielle mødereferat kan ses på www.arkivalieronline.dk

Folketællingen 1921

Mikrokort af denne tælling findes nu på følgende landsarkiver:

Landsarkivet for Nørrejylland (Viborg): hele landet

Landsarkivet for Sønderjylland (Aabenraa): Sønderjyllands Amt

Landsarkivet for Fyn (Odense): Fyns Amt

Rigsarkivet: hele landet

Landsarkivet for Sjælland m.fl. henviser til Rigsarkivet!!!!

Jytte Skaaning

SSFs nye formand

Jeg, Gitte Bergendorff Høstbo, er gift med SSF's webmaster Jan Høstbo. Vi har tre dejlige drenge i alderen 1½, 11 og 14 år. Jeg har siden 1995 interesseret mig meget for slægtsforskning, som er blevet min store interesse. Jeg underviser på aftenskole i slægtsforskning og har skrevet flere slægtshistoriske artikler til magasiner i både Danmark, Norge og Sverige. Desuden holder jeg gerne foredrag for dem, der vil høre mig. Især om svensk slægtsforskning, der har min helt store interesse, idet mange af mine rødder er svenske. Jeg sidder i bestyrelsen for *Slægts-historisk Forening for Storkøbenhavn*, hvor jeg er redaktør på foreningens blad "*Slægt & Stavn*". Desuden står jeg for planlægningen af foreningens årlige forårsudflugt. Jeg sidder også i bestyrelsen for *Samfundet for Dansk Genealogi og Personhistorie*, hvor jeg har posten som sekretær, og hvor jeg også sidder i redaktionen for foreningens tidsskrift *Personhistorisk Tidsskrift*.

Jeg håber at kunne tilbyde SSF ny in-

novation, der bl.a. skal være med til at få de mange slægtshistoriske foreninger i SSF til at føle en god samhørighed med landets moderforening SSF. Det er jo i SSF, at landets mange slægtsforskerforeningers behov skal tilgodeses og komme nærmere et godt fællesskab.

Desuden håber jeg på mange gode fælles arrangementer, der kan få vores forening til at vokse. Ikke mindst glæder jeg mig til SSF's 25 års jubilæum i Bjerringbro d. 6 - 8. oktober 2006, hvor temaet i år er "*Fortæl Slægtens Historie*". Her vil der i løbet af weekenden blive holdt flere spændende foredrag med gode foredragsholdere og om lørdagen vil der være en hyggelig og festlig gallamiddag med gæster fra vores mange udvalg. Se særskilt tilmelding i bladet, samt på foreningens hjemmeside.

Hvis I vil vide mere om mig eller har spørgsmål er I altid velkommen til at skrive til mig på e-mail. I kan også besøge min hjemmeside <http://www.danbbs.dk/~janhb/> Hilsen Gitte Bergendorff Høstbo

25 års jubilæum i SSF

Den 23. april 1981 blev SAMMENSLUTNINGEN AF SLÆGTSHISTORISKE FORENINGER i Danmark oprettet.

I år kan vi altså fejre Foreningens 25 års jubilæum, som vil blive festligt holdt i weekenden 6.-8. oktober på Nørgaards Højskole i Bjerringbro.

Weekenden vil indeholde en række meget interessante foredrag med emnet "*Fortæl Slægtens Historier*". Der vil komme spændende foredragsholdere og udstillere, der alle vil fortælle om, hvordan vi kan gribe emnet an, samt hvad og hvordan vi kan gøre og hvad vi skal tænke på, når vi selv skal til at skrive og finde materiale til vores egen historie om vor slægt.

Om selve foredragene kan I læse på de lyserøde midtersider her i SLÆGTEN.

I anledning af jubilæet vil en række samarbejdspartnere blive inviteret til vores festmiddag.

Jeg håber, at det vil blive en festlig weekend og ikke mindst en festlig middag lørdag aften. Kursusudvalget og jeg samt resten af bestyrelsen glæder os meget til at se jer alle til en hyggelig weekend i Bjerringbro.

Du kan deltage i jubilæet på forskellige måder:

- ved deltagelse i hele weekendopholdet fra fredag kl. 16 til søndag kl. 13.15 er prisen med overnatning i enkeltværelse 1800 kr. og med overnatning i dobbeltværelse 1600 kr. incl. fuld forplejning og foredrag.

- ved deltagelse i foredrag og uden overnatning er prisen 1300 kr.

- ved deltagelse i foredrag og uden forplejning og uden overnatning er prisen 650 kr. (dog kan måltider købes for egen regning).

- ved deltagelse lørdag kl. 15 – søndag morgen kl. 9 incl. overnatning og morgenmad er prisen 650 kr. pr. person.

- ved deltagelse i festmiddagen alene lørdag aften kl. 18 – 21 er prisen 150 kr.

Gitte Bergendorff Høstbo

Slægtens historier skal på print

af Jesper Ratjen

Kun i det omfang, resultaterne af slægtsforskerens ofte årelange indsamlingsarbejde kommer på print, kan de blive til glæde for andre, og det printede vil sandsynligvis være det eneste, som overlever slægtsforskeren. Æsken på det lokalhistoriske arkiv med slægtsforsker NN's efterladte papirer kan selvfølgelig give nogle vink til en senere gransker, men hele sammenhængen og de gode historier er gået tabt med slægtsforskerens beklagelige bortgang.

Det er på høje tid, at der fokuseres yderligere på at få bragt slægtens historier på print, og SSF's 25 års jubilæum er fundet at være en passende lejlighed til dette. Et jubilæum er en milepæl, hvor man bør standse op og gøre status. Hvad har vi nået i de mange forløbne år?

Derfor er temaet for den slægtshistoriske weekend på Nørgaards Højskole i jubilæumsåret valgt til at være:

Fortæl slægtens historier

Bemærk, at historier nævnes i flertal. For det behøver ikke at være det store ultimative værk om slægten med slutkapitlet: "Nu blev jeg færdig med min slægtsforskning", som sættes på print. Man bliver jo heldigvis aldrig færdig. Derfor kan man lige så godt få sat status på tryk og få fortalt de mange små interessante/morsomme forløb om "krigsdeltagelsen", "striden om arven", "livet på gården", "aftægtskontrakten", "skiftet", "retssagen" m.m., som man har fået stykket sammen.

Disse hændelser kan man berette om, uden at alle tråde er redt ud fra Arilds tid. Der vil senere dukke noget op; så må man lave en "ny, revideret udgave". I mellemtiden har man gjort sin familie og slægtninge interesseret; i det mindste

opmærksomme. Det kan der kun komme noget godt ud af. Husk også, at de relevante landsarkiver og lokalhistoriske arkiver samt Frederiksberg Bibliotek vil være glade for at modtage et eksemplar.

Sådan kan udgivelsen realiseres

Til den slægtshistoriske weekend har vi inviteret et par forlag, som kan trykke små oplag til en overkommelig pris, til at lade sig repræsentere med en stand, så man kan få syn for sagn. Desuden vil et foredrag behandle muligheden for slægtsbogen på internettet. Dertil "work-shops" om emnet.

Invitation og opfordring til udstilling

Udstil nogle resultater af din slægtsforskning! På aflåselige opslagstavler bag glas (som dem man bruger ved frimærkeudstillinger) opfordres du til at illustrere nogle resultater af din slægtsforskning. Illustrationerne kunne være særlig interessante dokumenter og/eller (fotos af) familieklenodier.

Temaer kunne f. eks være: "Derfor begyndte jeg", "Dette bragte mig videre", "Dette kom helt bag på mig" eller en udstilling, som fortæller en historie.

For flere vil "slægten på print" i form af en eller flere publikationer for længst være realiseret. Det kan gøres på mange måder. Fremlæg dine printede slægtspublikationer til inspiration for andre!

Aftal nærmere om materiale til udstilling i god tid (helst senest 5. september) med kursusudvalgets faglige kursusleder Jesper Ratjen.

Anmeldelser og småstykker

Bevis eller indicium?

af Jørgen Stage Larsen, Trelleborgvej 24,
3650 Ølstykke. E: jstl@larsen.tdcadsl.dk.

Vi er forhåbentlig alle seriøse slægtsforskere, men kan andre bruge vores arbejde i årene fremover? Eller må de starte forfra – ligesom vi har måttet, hver gang vi finder en gammel slægtstavle eller får materiale fra vore kontakter. Dette småstykke kommer med forslag til hvordan vi kan løse problemet. Vi skal simpelt hen oprette et særligt felt i vort slægtsprogram, hvor vi noterer det entydige bevis eller indicium for hver enkelt persons forældre. Dette felt med bevis/indicie udskrives herefter hver gang vi videreformidler vort arbejde.

Vi er som slægtsforskere tit ude for, at vi støder på en gammel stamtavle eller en slægtsbog, hvis oplysninger vi gerne vil have verificeret. Det er desværre sjældent – især på tavlerne – at vi har mulighed for at finde beviset for at anerne er korrekte. I slægtsbøgerne er der heldigvis tit angivet en kilde for fødsel eller anden dokumentation for rigtigheden. Men hvor meget kan vi stole på disse oplysninger? Vi kan samtidig spørge os selv om vi selv har gjort arbejdet ordentligt for vore efterfølgere og kontakter. Det er kun 1 års tid siden, at en af mine seriøse kontakter måtte starte forfra med 1/16 af sine aner, idet en oldemor pludselig viste sig at være forkert. Vi må hver gang starte forfra, når vi finder/får andres arbejde ellers kan vi ikke stole på vort eget fortsættende materiale. Hvordan kan vi endvidere sikre os, at næste generation ikke skal starte helt forfra med det arbejde vi selv har brugt år på at udarbejde?

I nyere tid, hvor de fleste af os har fået e-mail, har vi sikkert udvekslet oplysninger med vore kontakter, dvs. vi har fået en masse oplysninger som andre har fundet, nogle gange endda kun med data, uden noter og evt. den kilde. Vi har selv sendt oplysninger den anden vej – uden klart at

fortælle videre, hvor det entydige bevis for næste generations korrekthed er. .

I nogle slægtsforskningsprogrammer (i Brothers Keeper som jeg bruger) er der et felt, hvor man kan angive kildens kvalitet og dennes troværdighed, men det er ikke nok. I langt de fleste tilfælde skal vi bruge mere end en oplysning for endeligt at verificere anerne med sikkerhed.

Det er jo ikke engang sikkert at beviset er fundet, selv hvor vi er helt sikre på anerne. I disse tilfælde må vi nøjes med at angive at anerne kun er indicier. Det er faktisk en spændende opgave, at gå i gang med – hvor er beviset eller har vi kun indicier? De fleste vil nok straks påstå, at de skam har beviser og det er sikkert rigtigt i langt de fleste tilfælde. Men vi har bare ikke noteret det, så vi kan udskrive det på alle vore tavler og så alle andre straks kan se det.

Jeg mener derfor at vi har behov for et felt, hvori man kan angive næste generations sandsynlighed og selvfølgelig samtidig, beviset eller indiciet for denne "påstand". I BK kan man med fordel bruge det felt der hedder ANER. Hvis vi skriver BEVIS i dette felt eller hvis beviset ikke findes, nøjes med at skrive INDI-CIUM - med en procentvis sandsynlighed - har vi gjort vores til, at vore efterfølgere ikke vil blive i tvivl og må starte forfra. I tilhørende tekstfelt kan vi notere de kilder der tilsammen giver beviset/indiciet – eksempelvis dåb og FT 1911 (hvor fødested og dato er angivet)

Efter gennemgangen kan vi så udarbejde en anetavle med sorte eller grå farver, alt efter om beviset er fundet eller ej.

Jeg vil ikke her gå dybere ind i en diskussion om hvad der er beviser og hvor kraftige de enkelte indicier er, men overlade dette til mere kvalificerede kolleger. Jeg håber derimod at dette indlæg vil give anledning til, at vi får en debat om kilderne værdi som bevis, og kan få en masse

forslag til hvilke beviser, der er entydige i vort videre arbejde. Samtidig ville det gavne hvis vi kunne få en diskussion af hvor stærke de enkelte indicier er. Men den vigtigste pointe er, hurtigst muligt at få noteret BEVISET/INDICIET på rette sted og få dette videregivet, hver gang andre skal have gavn af vort arbejde – og det er vel altid.

Jeg vil derfor opfordre mine medslægtsforskere til at bruge dette felt eller i andre programmer finde et lignende. Desværre er feltet ikke med i standardopsætningen, og man må derfor ændre opsætningen for at feltet kan komme med i de udskrifter man leverer til sine kontakter. Referencfeltet kan bruges i stedet, men det bliver ikke entydigt og letforståeligt på udskrifterne. Det kan jo være at vi kan få programøren til at ændre standardopsætningen, hvis vi bliver mange nok. God fornøjelse med beviserne.

Balle Sogns Lokalhistoriske Forening

- v/Vagn Lihn Kristensen, Anemonevej 7, Alderslyst, 8600 Silkeborg, E: lihn@pc.dk - tilbyder gratis gård- og personalhistorie fra ca. 1800 til 1940 fra Balle Sogn, Hids Herred, Viborg Amt. Vi har oplysninger fra alle sognets gårde, dog ikke Alderslyst og Lysbro. Vi tilbyder også opslag i kirkebøger og folketællinger fra Balle Sogn. Alle henvendelser besvares.

Se også vor hjemmeside: <http://home15.inet.tele.dk/VagnLihn/>

AB

Jacob Hansen: Erindringer om mit liv, ISBN 87-991110-0-4, 2005, 112 s., 150 kr., v/Marianne Fabricius, Kirsebærbacken 16, 3400 Hillerød, ☎ 4826 3905.

Lektor, cand.mag. Marianne Fabricius, født Lorenzen, har transskriberet og publiceret sin tipoldefars selvbiografi nedskrevet i 1850'erne suppleret med nødtørftige tilføjelser om Jacob Hansen, 1800-1866, og hans familie. Han blev født

i Skibby Sogn i Horns Herred på Sjælland og døde i København; forældrene var et afstammingsmæssigt og kulturelt umage par. Faderen, Frederik Christian Hansen, var søn af herregårdsforpagteren Otto Hansen på bl.a. Krabbesholm og Ryegaard ved Roskilde, der atter var søn af skovrider Jacob Hansen i Mårum ved Grib Skov i Nordsjælland, farmoderen, født Philippi, var fra Bromme Mølle ved Sorø. Moderen var derimod datter af en jævn bonde i Tørslev i Gerlev Sogn i Horns Herred, og det uharmoniske ægteskab blev da også opløst, da Jacob var 8-9 år gammel.

Faderen sørgede for, at Jacob som kun 11 årig blev anbragt under barske forhold på et strømpevæveri, som fire jøder fra København havde grundlagt i Roskilde under Englandskrigen, hvor forholdene til diverse spekulationer var gunstige, og hvor også en ældre bror til Jacob var anbragt, men til ringe støtte for ham.

Efter 1½ års forløb flygtede han som 12 årig og kom efter kort tid hos moderen og hendes familie i Horns Herred i købmandslære i Nykøbing og Holbæk, hvorefter han var købmand i Kalundborg 1830-55. Her falledede han dog 1852, men genetablerede sig. Endelig drev han 1855-64 proprietærgården Ørneborg i Them Sogn ved Silkeborg, men døde altså som nævnt i København.

Jacob Hansens omskiftelige tilværelse har han skildret indgående, og denne værdifulde skildring af en "almindelig" danskers kamp for udkommet har tipoldefatteren med denne publikation reddet fra glemselen og gjort tilgængelig for of-fentligheden.

Teksten er gengivet ord- og bogstavret, hvilket godt kan hæmme læsningen en smule; det kan diskuteres, om denne "videnskabelige" fremgangsmåde kan anbefales, når det ikke drejer sig om "et litterært monument" som f. eks. et eventyr af H.C. Andersen.

Bogen bestilles hos udgiveren.

AB

Herredsfogeder og skrivere ved Hornum herredsting, Nibe og Nørholm birketing samt Hornum-Fleskum herredsting.

Udgivet af Ole Færch, Under Lien 16, 9000 Aalborg, ☎ 9818 4180.

E: oleferch@stofanet.dk

Indtil 1919 var landet i retslig henseende indelt i herreder. Herrederne går langt tilbage i historien. Allerede i de islandske sagaer tales om herreder.

Herredstinget var herredsmændenes retlige forsamling, men herredsinddeling var både juridisk, administrativ, skattemæssig, militær og kirkelig. Herredstingene blev afholdt en gang om ugen. Her blev kongelige befalinger kundgjort, her fik man besked om nye skatter eller om hylding af nye konger. Her blev jord skødet, man tog vidner om sine ejendomme og skellenes beliggenhed, vidner om sin æt og retlivede levned, her blev mordsager, tyverier og stridigheder af alle slags, stort og småt, afgjort. Herredstinget var et sted hvor der virkelig skete noget, og der var ofte et stort fremmøde.

Opindeligt forestod tingfolket selv udøvelsen, men efterhånden blev en kongelig embedsmand, en herreds- eller birkefoged det sædvanlige. Senere kom bestemmelser om tingbøger og om herredsskrivere.

Herreds- og birkefogderne og -skriverne blev på denne måde vigtige led i lokaladministrationen. Kravet til fogderne var oprindeligt, at de skulle være selvejere og vederhæftige, sådan at de kunne betale sig ud af evt. forkerte domme, først 1821 krævedes juridisk embedseksamen. Embederne var vellønnede og eftertragtede. Når en mand havde fået foden indenfor, søgte han at videregive embedet til en søn eller en svigersøn, ligesom man søgte at indgifte børnene i embederne i naboherrederne, i præstestanden, i fogedembeder på godserne, i storbønderne og lavadlen. På denne måde opstod hele dynastier af fogeder og skrivere og embedsmænd, som indgik i et selvstændigt samfundslag mellem de almindelige bønder og adlen.

Gennem herreds- og birkefogdernes og -skrivernes personalhistorie vil mange kunne føre deres slægter langt tilbage i tiden.

Bogen er på 96 sider incl. register. Den er i format 170x245 mm, garnbundet. Den trykkes på 100 g offsetpapir. Omslag er 2,8 mm pap med serigrafitryk udvendigt. Udgivelsen sker med støtte fra Forskningsstyrelsen, støtteprogrammet for kultur og kommunikation. Bogen kan bestilles hos udgiveren, pris 200 kr + 30 kr i forsendelse. Udkommer primo juni 2006.

Fra redaktøren

Kan man som redaktør være for glad? Jeg tror det ikke!

Når man får så mange forskellige indlæg fra vore læsere, som tilfældet er, når så mange foreninger som 75% går med på ideen om navnebælker, når vore læsere går i gemmerne for at finde badenymfer og sommeroplevelser, og når éns "gemmeskuffes" bund igen er dækket til senere brug, så kan man da virkelig kun være meget glad.

Eneste malurt i bægeret er, at i de uger, jeg har siddet klistret til min computer for

at lave blad, har det været et forrygende godt vejr - har jeg hørt!

Vi spænder vidt i dette blad, fra et meget gribende billede og dets historie, over et par præstehistorier, flere slægtsudredninger og -tilføjelser, til højskolelivet i sidste halvdel af 1800-tallet, og endelig er der jo indbydelsen til SSFs 25 års jubilæum.

Denne glade redaktør ønsker alle SLÆGTENS læsere en rigtig dejlig sommer, gerne med lidt blandet vejr, så alle andre også kan blive glade.

BS

Et gribende billede

af Jenny Madsen, Darlingsvej 12 G, 8700 Horsens

De fleste slægtsforskere synes nok, at hvad der skete i 1900-tallet er nyere tid, og dog er det en del af vor historie.

Her vil jeg fortælle en lille "hverdagsberetning", historien om et par hjertevarme mennesker, der uden krisehjælp eller andet, udover deres stærke tro, kom igennem en stor sorg.

Min farfar og farmor havde en lille sandjordsejendom med 3-4 køer og hvad der ellers hørte til af husdyr, den skaffede føde til en flok, der med tiden voksede til at omfatte 11 børn, dog kom de ældste tidligt ud at tjene.

I januar 1919 blev familien, som nogen af de sidste på egnen, ramt af den spanske syge, til gengæld blev de ramt hårdt. Hele den hjemmевærende familie, farfar, højgravide farmor, samt 6 børn i alderen 2-11 år, var meget syge.

Min farfars søster, der var sygeplejerske, kom og passede de syge, mens flinke naboer tog sig af dyrene på ejendommen.

17. januar døde Andreas, 2½ år gammel,
18. januar døde Dagmar, 4½ år gammel.
19. januar fødte farmor en lille dreng,

hvorefter hun gled ind i bevidstløshed, der varede omkring en uge. Den lille dreng blev hjemmedøbt og fik sin døde brors navn, Andreas. Han døde 9 timer gammel.

Farfar var på daværende tidspunkt i bedring, og til de 3 børns begravelse den 22. januar kunne han være med til den tunge højtidelighed.

Han håbede farmor ville overleve, på trods af hun var bevidstløs, men hvordan skulle han forklare hende, at hun havde mistet 3 børn? Skønt det var dyrt, fik han en fotograf til at komme og tage et billede af de små kister. Dette billede bevarede farmor resten af livet, som et stort klenodie, siden er billedet gået i arv til mig.

På billedet ser man kun to kister, og kun to børn, den lille nyfødte dreng blev puttet ned under tæppet ved sin storebror.

Midt i 1930'erne blev dette ægtepar endda ramt hårdt endnu engang. De mistede en søn, en datter og en svigerdatter, alle tre under 30 år. Fem af deres børnebørn blev moderløse, jeg selv var et af dem. Min farmor sagde tit, at det var endnu værre, end da de mistede de 3 små.

På et tidspunkt kom en af mine svigerdøtre til at se billedet, hun udrød: "Det var dog et smagløst billede".

Da hun hørte historien, kunne hun lidt bedre forstå, men hun mente ikke, der var

grund til at gemme et sådant billede. Billedet bliver gemt, det har mine døtre lovet, eller det bliver afleveret til lokalarkivet, sammen med alt mit andet materiale, og det er jeg meget glad for.

Et par præsteslægter fra Kirketerp

af Hans Gjedsted, Møllebakken 34, 9530 Støvring, ☎ 9837 3877

I slutningen af 15- og begyndelsen af 1600-årene efterlod 2 præster i Veggerby - Bislev sogne en pæn børneflok, bestående af 4 kuld. Det var henholdsvis Anders Ged, der var i kaldet fra 1560 – 1613, og hans efterfølger Niels Jacobsen, der var præst fra 1613 til ca. 1630. Sidstnævnte blev gift med forgængerens enke, og hver for sig havde de tidligere endnu et ægteskab. Når de 2 præster her nævnes under et, skyldes det de mange retssager der blev ført efter deres død, hvor lavværge eller formynder for de mindreårige og pigerne gerne var søskende, halv søskende, svogre eller nevøer. En stor fælles svaghed hos de pågældende værger var, at ingen frivilligt ville give afkald på den arv, som de havde påtaget sig at forvalte. Det er netop værgernes sendrægtighed eller manglende evne til at betale, der er kilde til hovedparten af de oplysninger, der her graves frem i lyset. Det er ikke påvist, at nogen i efterslægten blev præst, men flere blev selvejere og en enkelt blev ejer af en herregård.

Ged – slægter

For Anders Geds vedkommende er der ikke her brugt tid på at knytte familiemæssige bånd til alle de øvrige "Geder" i landsdelen. De foreliggende kilder og alternative forslag er simpelthen for tynde – og beror hovedsagelig på antagelser. Her skal for god ordens skyld nævnes en del personer, der i 15- og 1600-årene brugte navnet Ged. De boede fortrinsvis i Veggerby, Bislev, Skivum, Giver, St. Binderup m.fl. sogne. Mange var selvejere eller fæstere på gårde af en vis størrelse, og kan vel betegnes som storbønder. I stedsmåls-

listerne for bønder, der fæstede ryttergods under Aalborghus i årene 1591 - 1614, forekommer der også fæstere med navnet Ged. Eksempelvis i 1591 18/6, fæstede Per Ged en gård i Skivum efter Niels Oucsen. I regnskabsårene 1606 - 07, overtog Anders Tommesen en gård i Skivum efter Las Ged. I listerne for 1607 - 09, fik Jens Pedersen en gård i Skivum, som den tidligere nævnte Las Ged havde opladt. Og 1607 - 09, har Anders Tommesen yderligere fæstet en gård i Skivum, som Las Ged tidligere havde haft i brug. Her var nok tale om en større gård med flere fæstere, hvor han så overtog den anden halvdel. Peder Jensen Ged fæstede 1613 -14, en gård i Ejdrup efter Anders Nielsen ¹⁾.

Nogen var måske lavadel eller af gamle selvejerslægter, og blandt disse forekommer adskillige herredsfogder og tingskrivere. I 1455 nævnes en Per Ged, der beseglede et vidne ved Aars herredsting, og 1496 pantsatte han gods i Brøndum sogn, som var købt af Per Brokenhuus. I adelsårbogen under slægterne Ged, nævnes: "*At Anders Ged i Støstrup (? antagelig Støttrup) der 7. okt. 1565 ægtede en datter af Anders i Gunderupgård, og var 1574 birkefoged i Aale birk*" ²⁾. Aale birketing lå umiddelbart nord for Bjørnsholm eller Vitskøl Kloster, og blev nedlagt under Christian d. V. I Skivum sogn var der en selvejerslægt Ged, bosat på Veggergård. Her kan nævnes Per Ged, der var herredsfoged i Aars herred 1511 til 1518. Søren Ged der også var herredsfoged nævnes 1537, 1547 og 1573, hvor han blev efterfulgt af Chr. Ged, der fik livsbrev på gården af kronen. Søren Ged mageskiftede 1573 Lynderupgård i Skivum sogn med kronen til frit bondeej.

På gården Sønderlund i Skivum sogn nævnes 1553, 1569 og 1577 selvejer Las eller Laurids Ged. Herredsfoged Per Ged ejede gården fra 1577. Og 1582 mageskiftede kronen den med Niels Joensen på Torstedlund. 1593 var "unge Las Ged" på Sønderlund og fik dette år livsbrev af kongetienden til Skivum sogn. Senere var der en Jacob Ged på Sønderlund³⁾.

I Ll. Binderup boede der en anden Per Ged, der døde omkring 1604. Han var ting-skriver i Aars herred 1574, og gm. Zidsel Ibsdatter, eller Jebsdatter. Hun var måske fra Ferslev / Dal området, hvortil hun antagelig flyttede, da hun havde været enke en del år. Zidsel Ibsdatter havde efter Per Geds død fortsat fæstet kirketiender i bl.a. Blære og Skivum sogne i mange år. Per Ged var en stridbar herre, og 1591 fik han en bøde for overfald på Niels Knudsen fra Skivum. De havde en søn Thomas i Ll. Binderup, en søn Søren i St. Binderup, og datteren Anne⁴⁾. I Hornum – Fleskum herreders tingbog 1705 nævnes en Christen Ged, der fungerede som stævningsmand. I Østhimmerland var der også Gede-familier, men om der var familiemæssige bånd til de øvrige, er ikke af større betydning i denne forbindelse. I Hornum – Fleskum herreders tingbog 1692 og 94, nævnes bl. a. en Just Ged Sørensen i Sdr. Tranders.

Præstegårdens marker.

Præstegården i Kirketerp var bopæl for præsterne i Veggerby og Bislev sogne. Den ligger stadig ca. ½ km sydøst for Veggerby kirke ved Binderup Å. Tæt på gården lå der tidligere et par små søer, der for længst er afvandt, og nu henligger som enge. For knap 500 år siden, nemlig den 8. sept. 1533, krævede Jørgen Friis, biskop over Viborg stift, blandt meget andet af bispedømmets gods, en skelsætning af præstegårdens marker. I samme opmåling indgår som bispedømmets gods: gården Torndal, 3 gårde i Lyngsø, 4 i Veggerby, 1 i Bradsted, og en del gods i Bislev sogn⁵⁾

Matriklen for 1688 viser, at præstegår-

den før 1688 var den eneste gård, der er nævnt i Kirketerp. Den var sat i hartkorn til 11,46 tønder, og havde et dyrket areal på 77,5 tønder land, hvortil kom et større areal, der henlå som overdrev⁶⁾. Ud over præstegården havde sognepæsten afkastet af en anneksgård i Bislev og en i Veggerby. Så vidt det kan spores, havde Anders Ged også et mindre hus eller boel i Kirketerp, som var bortfæstet. Det skal her tilføjes, at en systematisk gennemgang af Aalborghus Lens jordbøger i første halvdel af 1600-årene viser, at skattelisterne ikke helt svarede til de faktiske forhold. Ved afgifterne af det nævnte hus eller boel, blev såvel Anders Ged som Niels Jacobsen nævnt op til 10 år efter deres død, hvilket tyder på skrivebordsarbejde. Muligheden for, at huset i denne periode stod i enkens navn eller figurerede som dødsbo, foreligger også. Præstegårde og herredsfogderne var delvis fritaget for skatter.

Da Anders Ged blev præst ca. 1560, var der fra anden side gjort forsøg på at tilegne sig dele af præstegårdens marker og enge, eller i hvert fald var det påviseligt, at der var fusket lidt med skelstenene. Landbruget i det tyndt befolkede sogn var uden tvivl præstens største indtægtskilde. Han havde brug for alt den jord, han kunne tilkomme, og fik derfor taget tingsvidne ved Hornum herredsting 9. nov. 1562. Der er nævnt mange vidner, der kunne fortælle om gårdens rette størrelse, og hvor skelstenene burde være. Derefter blev præstens jord "rebet" og nye skelsten sat omkring markerne imellem Kirketerp og Veggerby. Desuden blev der sat sten ved Adelvejen fra Kalstrup til Lyngsø⁷⁾. I 1571, henholdsvis 18/6 og 13/8 fik Anders Ged igen ved herredstingets hjælp ændret på placeringen af en del skelsten omkring præstegårdens enge. Der var her tale om regulering af skel imellem Kirketerp og Hyllested, og videre over til vejen fra Hyllested til Foldingsletvejen, og derfra vest på til Aastrup og Lyngsø mark⁸⁾.

En af de ældste af hans sønner, måske

nr. 2 eller 3 i hans første ægteskab, var sønnen Mouritz Andersen (Ged) i Byrsted. Han figurerer i en retssag i året 1608 29/2, da der skulle tages tingsvidne om en del øde gods i Hornum herred, hvor han mødte på sin fars vegne⁹⁾. Derefter nævnes han ikke mere. Mange gårde var på dette tidspunkt øde, og adskillige fæstebønder var så forarmede at de ikke kunne betale tiende. Bare for Veggerby sogn var der tale om 12 gårde, hvilket i den sidste ende også havde indflydelse på præstens indtægter. Det var ikke bare i 1607, det gik så skidt, i de foregående år havde der også været en dårlig høst. Anders Ged fik taget tingsvidne 1607 12/1, for ydelser og afgifter for det hus eller boel i Kirketerp, som han antagelig bortfæstede eller lejede ud¹⁰⁾.

Præsten Anders Ged

Anders Ged fik præsteembedet i Veggerby / Bislev sogne ca. 1560, og var præst og senere herredsprovst her til sin død 1613. Han var præst i ca. 53 år, og kommer vel ind under det man betegner som jubellærer. Hans nøjagtige alder kendes ikke, men han var vel født senest 1535, og var antagelig 75 – 80 år da han døde. Han var 1572 optaget i Guds Legems Lav i Aalborg. I det følgende er der hovedsagelig ved hjælp af tingbøger, gjort forsøg på at samle en del småting om Anders Ged og hans efterkommere i 1600 – årene. Og eftertiden må så prise sig lykkelig for, at der i fortiden fandtes en hel del dårlige betalere, som er den direkte årsag til de bevarede oplysninger.

I Veggerby kirke har der tidligere været et epitafium over præsten Anders Ged. Da samme epitafium desværre er forsvundet, er det ikke muligt her at tælle hverken hans koner eller de mange børn i hans 2 ægteskaber. Hvem han kunne have været gift med, er der et lille fingerpeg om i et sagsanlæg mod Poul Vognsen Benderup til Støttrup i Farsø sogn 10/5 1572¹¹⁾. Her kræver Anders Ged nemlig 1/7 af arve-

godset efter Kirsten Jensdatter til Skovbo, antagelig Skovbo i Valsgård sogn. Det var en større arv der bestod af en gård, og et gadehus i Hørby, en gård i Tobberup, 1/7 del af et pund mel af Hofdals Mølle, her menes Hodal i Hørby sogn, hvor møllen lå ved bækken der løber ned til Hobro inderfjord. Desuden en gård i Støttrup, 1/7 af 3 gårde, en i Enslev, en i Gjerlev. Her var tale om arvegods som Poul Vognsen allerede havde solgt, og tidligere var dømt til at betale til medarbejderne. Endvidere krævede han en opgørelse af skiftet i Kirsten Jensdatters indbo og løsøre. Formodentlig har Kirsten Jensdatter i Skovbo været præstens svigermor, eller en meget nær slægtning. Muligheden for at Anders Ged her bare havde optrådt som værge for en søster til Poul Vognsen, eksisterer også, men så var det vel nævnt i retssagen. Når arven var opdelt i søsterlodder, altså det halve af en broderlod, er det gjort for at lette fordelingen når der blandt arvingerne både var drenge og piger.

Det er værd at bemærke, at i samme kilde anføres, at Anders Ged også tidligere havde rejst sine krav ved Gislum herredsting, hvilket igen tilkendegiver, at Poul Vognsen Benderup var hjemmehørende i det Støttrup, der ligger et par km nord for Farsø, og Gislum herredsting derfor var hans "værneting". Anders Ged har måske været gift med Poul Vognsens søster, men hverken navnet Poul eller Vogn forekommer blandt de kendte i præstens børneflokk, men derimod hos hans børnebørn i Nibe, hvor der både er en Poul og en Vogn. Derimod havde præsten en datter Kirsten, som godt kunne være opkaldt efter sin bedstemor, den nævnte Kirsten Jensdatter i Skovbo. Præstens datter Kirsten kan udmærket være født tæt på 1572, hvor arven efter Kirsten Jensdatter til Skovbo var til behandling på tinge. Alderen på præstens børn, og hvor tidlig de blev gift og selv fik børn viser, at han var gift flere gange. Anne Mortensdatter som var navnet på den enke han efterlod

i 1613, ville ikke være i stand til stadig at føde børn frem til 1625 – 30, hvis hun var startet allerede ca. 1560.

Anders Geds børn

Efterfølgende er lavet en opstilling over Anders Geds børn, men det er umuligt at fastlægge den rigtige rækkefølge. Ingen af kilderne antyder noget om alder, og kirkebøgerne i Veggerby sogn, begynder først 1740. Går vi ud fra, at præsten senest blev gift omkring 1560 da han fik embedet i Veggerby / Bislev sogne, er de ældste antagelig født i årene kort efter. Der er fundet følgende 7 børn: En ukendt - dræbt ca. 1587, Gunder - dræbt 1608 i Nibe, Mouritz bosat i Byrsted, Søren i Diørup + før 1640, Just i Pindstrup + før 1640, Kirsten i Nibe + før 1637 og Maren i Bislev. Her kan det iht. de efterfølgende retssager om arv, med stor sikkerhed fastslås at Anne Mortensdatter kun var mor til de 4 sidste, idet de øvrige ikke er nævnt blandt hendes arvinger.

1 - navn ? – kendes ikke, men han må formodes at være én af de ældste af Anders Geds børn. Iht. en bekendtgørelse blev han dræbt. Anders Ged fik 17. jan. 1587 udsendt et åbent brev, hvorved det befales kongens fogder, embedsmænd, borgmestre, rådmænd m. fl. – *“At een af Anders Geds’ sønner var blevet slået ihjel af en person som er bleven svoren fredløs, men alligevel opholder sig her i landet. Hvis nogen kunne opspore denne person, skulle de lade ham fængsle og hjælpe præsten Anders Ged til Lov og Ret over ham”*¹²⁾.

2 - **Gunder Andersen Ged** – der var bosat i Nibe, blev dræbt 13/6 1608, da han ville flytte en kiste med en del af sine ejendele ind i et 3 – bindingsers hus, som han netop havde købt 7/5 af Mogens Skriver (Michelsen) for 56 dl. Huset var blevet udlagt for gæld og solgt på auktion, men var stadig beboet af Jens Sørensen og hustru Karen Eriksdatter, kaldet Kleppers. Sidstnævnte ville ikke lade Gunder Ged komme ind med sin kiste, på trods af at han havde købt huset. Unge

Niels Pedersen og hans hustru kom netop forbi og blandede sig i diskussionen. Kort fortalt overfaldt de Gunder Ged, så han blev slynget hen over sin kiste. Den smed de ud på gaden, hvorved indholdet lå spredt foran huset. Desuden behandlede de ham temmelig hårdhændet, dels ødelagde de hans skjorte og krave, dels kastede de sten på ham, således at han kort efter døde af sine sår. Niels Pedersen flygtede fra Nibe, og hans senere skæbne er ikke omtalt¹³⁾.

3 - **Mourits Andersen Ged** – var bosat i Byrsted, og som tidligere nævnt i sin fars sted ved en retssag 29/2 1608, om ødegårde der ikke kunne betale skatter og tiende. Han nævnes ikke senere, og havde vel fået den arv han kunne tilkomme ved hans fars død 1613.

4 - **Søren Andersen Ged** - døde i perioden 1637 - 40, han var bosat i Djørup og gift med Kirsten Jespersdatter. Her nævnes ingen arvinger. 5/6 1637 anklagede han sin tjenestekarl for at rømme fra tjenesten¹⁴⁾. Hans enke blev 3/8 1640 stævnet af præst Jacob Jensen i Sønderholm vedr. en arvepart til Søren Geds halv søskende, for hvem præsten var lavværge¹⁵⁾. De øvrige arvinger, nemlig afdøde Just Geds 2 sønner Anders og Bertil Justesen, og deres faster i Bislev Maren Andersdatter Ged, var også stævnet. Årsagen var værdien af 2 tønder rug og 1 tønde byg, som præsten Jacob Jensen havde fået i værge for Niels Jacobsens piger. Men Søren og Just Ged havde fjernet kornet fra Kirketerp. Værdien af kornet var sat til 8 dl, og som bevis fremlagde præsten Jacob Jensen et brev dateret 1. maj 1633. Han krævede nu de 8 dl. med påløbne renter.

5 - **Kirsten Andersdatter Ged** – var gift med Mouritz Andersen i Nibe. Kirsten havde iflg. skifteforhandlingerne efter sin mor følgende børn: (5-1) Peder der var bosat i Kølby, (5-2) Poul, (5-3) Vogn, (5-4) Anna og (5-5) Erik. Såvel Kirsten som hendes mand Mourits Andersen i Nibe, var døde før 1636, hvorfor sønnen Poul Mouritsen repræsenterer denne gren af familien¹⁶⁾.

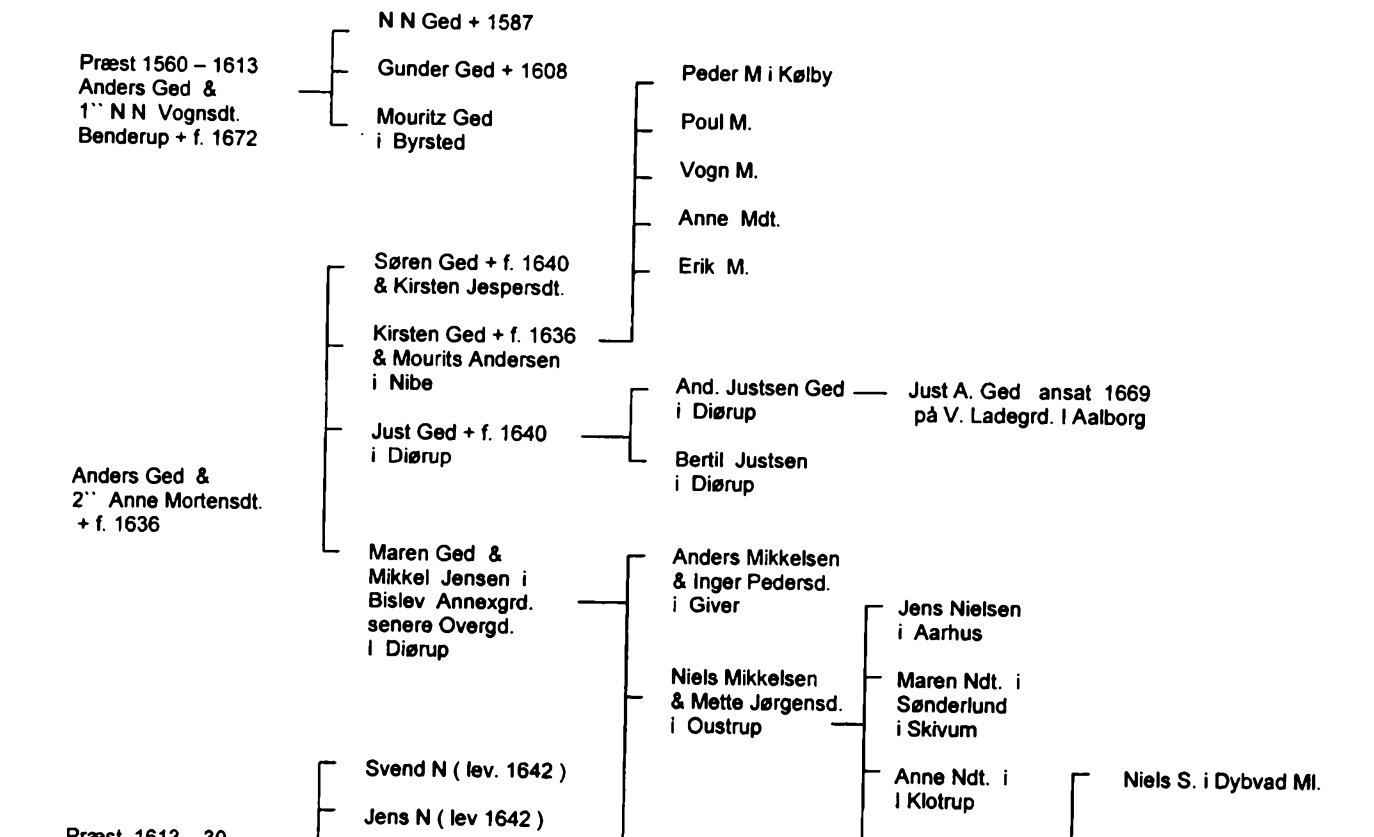
6 - **Maren Andersdatter Ged** – var gift med Mikkel Jensen, forpagter eller fæster af præstens anneksgård i Bislev. Den, der var bedst kendt af deres børn, var Christen Mikkelsen, der blev ejer af godset Hvanstrup nord for Farsø. Maren Ged og Mikkel Jensen flyttede i perioden 1650 – 60 til Overgård i Djørup, som han købte til selveje. Han havde tidligere haft 1/3 af gården i fæste, mens den var under Lundbæk. Han boede på Overgård, da han fik udstedt pantebrev på 350 rdl, der blev tinglæst 3 gange ved Gislum Herredsting. Han havde lånt sønnen Christen Mikkelsen penge, da denne i 1671 og 72 overtog en del af fæstegårdene under Hvanstrup i Farsø sogn ¹⁷⁾. Da Mikkel Jensen havde købt Overgård fik han taget tingsvidne om markskel 7/1 1661 ¹⁸⁾. Der findes også retssager ved Hornum herredsting, hvor hans arvinger 1671 forsøgte at inddrive gæld hos herredsfogden Oluf Munks enke i Ellishøj, men da var Mikkel Jensen død, for det er hans arvinger, der nævnes som sagsøgere. Mikkel Jensen var impliceret i utallige retssager, og blev bl.a. 28/7 1645 stævnet af Thomas Jensen, Oudrup, for at tilbageholde hans kone Maren Kioldsdatters arv på 16 dl. siden 1633. Han krævede nu sin kones arv med renter ¹⁹⁾. Mikkel Jensen fik løbende mange klager fra præsten Peder Jørgensen Stub, fordi han ikke ville vedligeholde, og svare skatter og afgifter rettidigt af anneksgården i Bislev. I årene 1636 og 37 førte han mange sager vedr. arv. En af processerne var mod Jens Nielsen og Niels Nielsen i Torndal i forbindelse med skiftet efter deres mor, Niels Nielsens hustru Maren Jens datter. Årsagen var at hans svigermor Anne Mortensdatter mange år forinden havde pantsat et sværd med sølvbeslået bælte og skede, for 4 daler. En af hendes sønner nemlig Just Ged, havde tidligere afdraget lånet med 1 td. havre, for at sikre at de ikke solgte det pantsatte sværd. Men da Mikkel Jensen nu ville indløse pantet, for at få det fine sølvbeslåede bælte og tilhørende

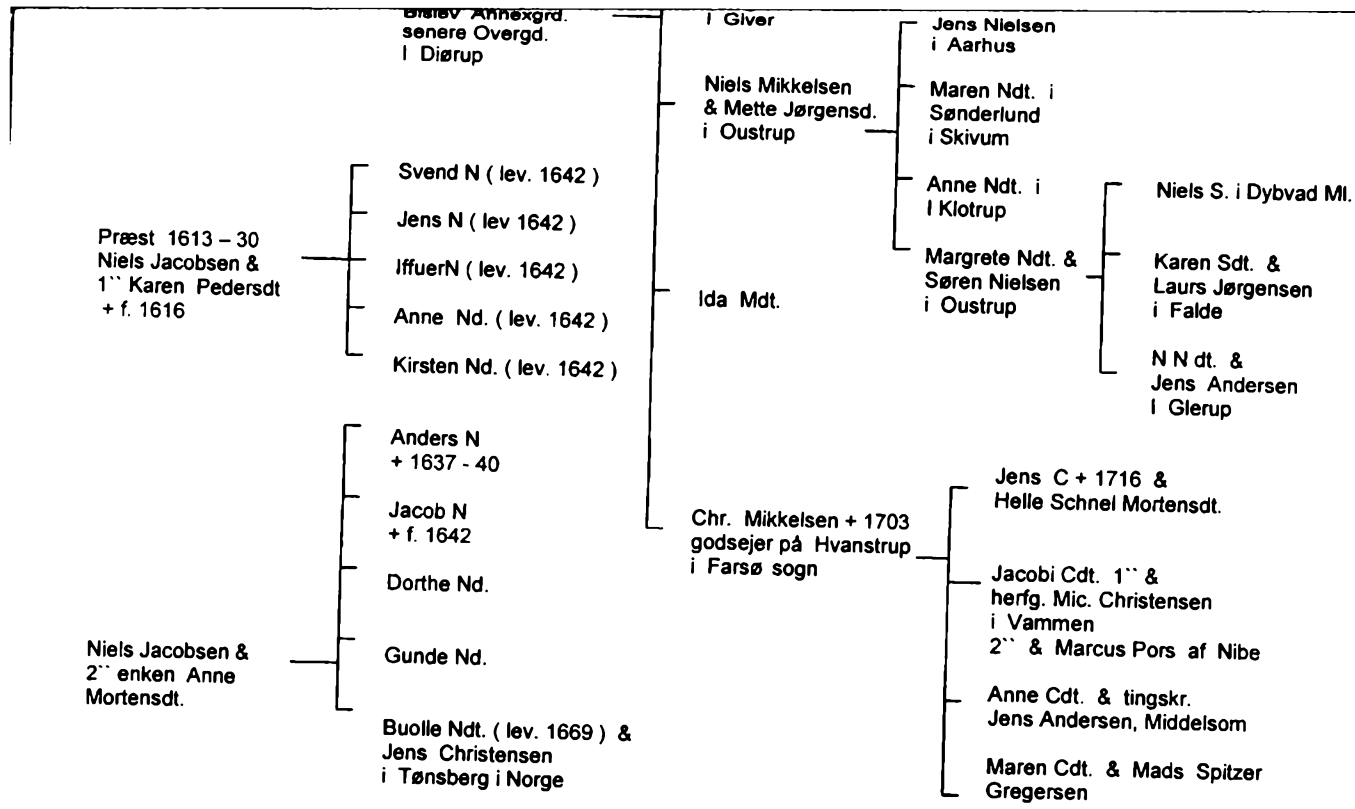
kniv eller sværd, påstod Jens og Niels Nielsen i Torndal, at de ikke havde set den sølvbeslåede kniv siden forældrene døde. ²⁰⁾ Både Just og Søren Ged havde i øvrigt lånt betydelige beløb på Torndal. Med hensyn til Maren Geds og Mikkel Jensens børn – se senere.

7 - **Just Andersen Ged** – var bosat i Djørup, han er enkelte gange anført med bopæl i Pindstrup i samme sogn. Han var fæster af en gård under godset Lundbæk. I 1640 i en retssag, hvor præsten Jacob Jensen i Sønderholm stævner hans sønner (7-1) Anders Justesen og (7-2) Bertil Justesen, anføres han som salig – altså død før 1640. I 1649 var sønnen Anders værge for sin fars halvsøskende Dorethe, Buolle og Gunder Nielsdatter, da de skulle have del i arven efter deres mor. De var børn af hans farmor og Anders Geds efterfølger Niels Jacobsen. Han var stævnet 25/6 1649 for såning af ulovlig sæd i Lundbæks jord ²¹⁾. Anders Justesens søn (7-1-1) Just Andersen Ged var 1669 foged på Vestre Ladegård i Aalborg. Han blev stævnet af Jens Christensen i Tønsberg i Norge, der gerne ville have udbetalt sin hustru Bodil Nielsdatters fædrene og mødrene arv på 38 dl. som hun havde haft til gode i mere end 30 år ²²⁾. (7-1). Anders Justesen Ged, der havde en fæstegård i Diørup under Lundbæk, blev udvist ca. 1649-50 for misligholdelse, gæld, overfald på foged fra Lundbæk, mm. 1649 ²³⁾. Anders Justesen Ged blev 24/11 1645 anklaget for at tømme en anden mands ruse ²⁴⁾, og 1/12 1645 for en gæld på 5 dl. i en hestehandel ²⁵⁾.

Maren Ged og Mikkel Jensens børn

Enkelte af præstens børnebørn er allerede nævnt tidligere, men de bedst kendte af denne generation er børn i ægteskabet efter Mikkel Jensen og Maren Andersdatter Ged. Her kendes følgende: Anders, Christen, Niels og Ida. Rækkefølgen af de nævnte børn eller hvornår Mikkel og Maren blev gift kendes ikke. Christen var iht. dødsalderen ved begravelsen i Farsø 1703,

Præst 1613 – 30
Niels Jacobsen &
1st Karen Pedersdt
+ f. 1616

Niels Annexgrd.
senere Overgd.
I Døstrup

- Svend N (lev. 1642)
- Jens N (lev 1642)
- IffuerN (lev. 1642)
- Anne Nd. (lev. 1642)
- Kirsten Nd. (lev. 1642)

Niels Jacobsen &
2nd enken Anne
Mortensdt.

- Anders N
+ 1637 - 40
- Jacob N
+ f. 1642
- Dorthe Nd.
- Gunde Nd.
- Buolle Ndt. (lev. 1669) &
Jens Christensen
i Tønsberg i Norge

I Giver

Niels Mikkelsen
& Mette Jørgensd.
i Oustrup

Ida Mdt.

- Jens Nielsen
i Aarhus
- Maren Ndt. i
Sønderlund
i Skivum
- Anne Ndt. i
I Klotrup
- Margrete Ndt. &
Søren Nielsen
i Oustrup

Niels S. i Dybvad MI.

Karen Sdt. &
Laurs Jørgensen
i Falde

N N dt. &
Jens Andersen
I Glerup

Chr. Mikkelsen + 1703
godsejer på Hvanstrup
i Farsø sogn

- Jens C + 1716 &
Helle Schnell Mortensdt.
- Jacobi Cdt. 1st &
herfg. Mic. Christensen
i Vammen
2nd & Marcus Pors af Nibe
- Anne Cdt. & tingskr.
Jens Andersen, Middelsom
- Maren Cdt. & Mads Spitzer
Gregersen

født ca. 1632, og da Anders blev skudt i benet 1636, var han en halv voksen dreng, så han var antagelig ældre end Christen. 6-1, **Anders Mikkelsen** – var gift m. Inger Pedersdatter og fæster af en gård i Giver, vist nok Ågård, sat til 9, 2 td. hartkorn.

Da han var dreng omkring ved 1636 – 37, blev han skudt i benet af fogden på Lundbæk Christen Schönning Jensen, bosat i Snorupgård²⁶). Sidstnævnte gik for det meste rundt i en større brandert, og Mikkel Jensen førte adskillige gange sag om sønnens skade. Anders lavede mange slyngelstreger, bl.a. sammen med Jacob Geds sønner i Sønderlund. Han var en tid under anklage for at have deltaget i mordet på Chr. Andersen i Giver, der blev dræbt og kastet i Halkær bredning 1649, her måtte hans far igen føre retssagen, og redde ham ud af denne anklage. (se artikel af H.G. i Himmerland & Kær herreders årbog 1997 . "Mordet i Giver"). Ved matr. 1664 var Anders måske allerede død, eller havde opgivet fæstet.

6-2, **Christen Mikkelsen** – (1632 – 9/10 1703) Han var forpagter på Hvanstrup fra ca. 1664, og først bosat i Boltrup i Hyllebjergh sogn. Han tog bopæl på Hvanstrup ca. 1671 – 73. (se "... en bonde blev herremand på Hvanstrup", Himmerland & Kær herreders årbog 1998, Hans G.). I løbet af nogle år købte han den ludfattige men adelige Munk-familie ud, og blev selv godsejer. Chr. Mikkelsen havde mindst 3 børn, hvoraf sønnen Jens, (6-2-1) nok var den ældste. Han var født 1667, og efter Christen Mikkelsens død 1703 overtog han Hvanstrup. Jens Christensen havde tidligere været forpagter på herregården Hessel ved Hvalpsund. Efter hans død 27/7 1716, solgte hans enke Helle Schnell Mortensdatter godset til Anders Thembesen. Desuden havde Chr. Mikkelsen datteren Jacobi, (6-2-2) der var opkaldt efter sin mormor, der døde 26/6 1699 på Hvanstrup i en høj alder²⁷).

Jacobi var gift m. herredsfoged for Middelsom herred Mikkel Christensen, bosat i Herkergård i Mammen sogn. Sidstnævnte

døde i en alder af kun 35 år - fra en enorm gæld, og bedstefaderen Chr. Mikkelsen fra Hvanstrup var værge for sine børnebørn ved de efterfølgende skifteforhandlinger. Enken Jacobi flyttede derefter til Gøttrup i Farsø sogn, hvor hun 3/3 1711 blev viet til Marcus Pors af Nibe. Endvidere var der en datter Anne (6-2-3) der blev viet til Jens Andersen 20/7 1691. Han havde tjent hos Peder Lerke på Lerkenfeld, og blev senere tingskriver i Middelsom og Sønderlyng herreder²⁸). Den tredje datter: (6-2-4) Maren Christensdatter, blev viet 13/3 1708 til Mads Gregersen Spitzer, der anføres som studiosus, og boede i præstegården Torrupgård. Præsten skrev, at vielsen var hos søsteren Jacobi Christensdatter, der da var flyttet tilbage til en gård i Gøttrup.

6-3, **Niels Mikkelsen** – var bosat på Øster Oustrup nord for Aars, og gift m. Mette Jørgensdatter, der var ud af en knaberslægt i Rinds herred. Hendes forældre var Jørgen Vognsen og Maren Pedersdatter i Glerup i Vesterbølle sogn²⁹). Niels Mikkelsen var flere gange stedfortræder for broderen Christen Mikkelsen på Hvanstrup i retssager på Gislum herredsting. Desuden blev han brugt som en slags sagsøger af amtsforvalter Peter Klein. Det ses bl.a., når der efter 1688 blev ført sager ved Hornum – Fleskum herredsting. Skattelisten 1684 "Kopf og Kvæg" fortæller, at gården "Øster Oustrup" skulle svare afgifter til kirken, og der på dette tidspunkt kun var datteren Maren hjemme hos forældrene³⁰). Gården var 1688 sat til et hartkorn på 8,89 td. med et dyrket areal på 59 tdl. ³¹). Ved matrikuleringen 1664 var han fæster under Gregers Høg, og 1688 var han selvejer. Ud over gården blev han beskattet af en mølle. Niels og Mette havde 4 børn nemlig: (6-3-1) Jens Nielsen, døbt 2/7 1669, han var bosat i Aarhus. (6-3-2) Maren Nielsdatter, døbt november 1672, kom til Sønderlund i Skivum sogn. (6-3-3) Anne Nielsdatter boede i Klotrup v/ Aalestrup, måske døbt 1/7 1658, lidt uklart for kirkebogen er defekt. Og (6-3-4) Margrete var gift med

Søren Nielsen i Oustrup. Sidstnævnte havde 3 børn, nemlig Niels Sørensen i Dybvad Mølle, Karen Sørensdatter gift m. Laurs Jørgensen i Falde, og NN gift m. Jens Andersen i Glerup³²).

6-4, **Ida Mikkelsdatter** – den yngste af børnene var hjemmeboende i Bislev anneksgård, da hun nævnes i en retssag 19/8 1650³³). Det var præsten Peder Jørgensen Stub i Kirketerp, der havde beviser for, at hun havde kørt "*Kli-møg*" væk fra hans anneksgård i Bislev. Der var altid mangel på gødning, især noget man kaldte "*Gødningsrug*". Det var en blanding af møg, rughalm og engjord, og her var iflg. tingbøgerne naboens engjord absolut det bedste, når en sådan blanding skulle fremstilles.

Niels Jacobsen

Da Niels Jacobsen fik kaldet i 1613, fik han bare ikke enken de første par år, for han medbragte sandsynligvis selv en kone Karen Pedersdatter, der var mor til 5 af hans børn. Men da hun døde, overtog han ca. 1616 Anders Geds enke Anne Mortensdatter, som da stadig var i den fødedygtige alder. For en nyankommen præst havde det sine fordele at gifte sig med enken i præstegården, han kunne i så tilfælde næsten kvit og frit overtage alle de værdier, den tidligere præst havde samlet, og spare enkepension. Valget af værger ved retssager faldt gerne på de nærmeste slægtninge, og da præsten Jacob Jensen i Sønderholm var formynder for et par af Niels Jacobsens døtre, var hans hustru Maren Jacobsdatter iflg. Wiberg, måske søster til Niels Jacobsen.

Det er ikke meget, vi ved om præsten Niels Jacobsen, men iflg. en landstingsdom 1617, (side 123 – 28) var han sammen med præsten i Sønderup Peder Hansen indkaldt som vidner. Der var tale om en trolddomssag mod Sindet Christensdatter Vævekone i Bradsted. Sindet var dels beskyldt for at fremkalde sygdom i kvæget, dels at fremkomme med besværgelser og trusler. Men da trolddomssagen ikke

oplyser noget om præstens personlige og familiære forhold, forbigås den her.

Præsteenken Anna Mortensdatter.

Da Anders Ged døde 1613 blev hans enke Anna Mortensdatter i en periode boende i præstegården, hvor hun vel var på en slags aftægt eller enkepension hos den nye præst Niels Jacobsen. Skiftet efter hendes søn Jacob Nielsen, Nibe i 1642 viser, at hun senest 1617 var gift med Niels Jacobsen, der havde mistet konen Karen Pedersdatter umiddelbart før, eller kort efter at han fik kaldet. Ud over børnene fra Anders Geds første ægteskab, samt sine egne børn med Anders Ged, blev hun ved vielsen til Niels Jacobsen stedmor for hans børn i ægteskabet med Karen Pedersdatter. Frem til ca. 1630 fik hun 5 børn med Niels Jacobsen, og ud af de 4 kuld i præstegården, hvor hun var stedmor for de 2, var hun i alt mor / stedmor for 17 børn.

I de sidste år, Anna Mortensdatter levede, var Niels Jacobsens efterfølger Peder Jørgensen Stub flyttet ind i præstegården, og Anna opholdt sig hos datteren Maren, altså hos Mikkel Jensen i Bislev. Han havde den opfattelse, at dette ophold og den omsorg hans svigermor krævede, havde kostet ham så meget, at hans kone nu efter hans mening måtte være berettiget til al den arv der var efter hende," ... *da hun havde passet hende i hendes sygdom og skrøbelighed*". Derfor førte han sag mod samtlige andre arvinger 12/6 1637, hvorved vi faktisk får oplyst hvem der på dette tidspunkt er levende af hans kones søskende / halvsøskende³⁴). Her nævnes først hans kones helsøskende *Just Andersen Ged i Pindstrup, Søren Andersen Ged i Diørup og afd. Kirsten Andersdatter i Nibe v/ sønnen Poul Mouritsen i Kølby*. Derefter nævnes Anna Mortensdatters børn med præsten Niels Jacobsen: *Anders, Jacob, Dorethe, Buolle og Gunder Nielsdatter - som alle var født i Kirketerp* ". Desuden nævnes den afdøde Kirsten Andersdatter Geds børn med Mourits Andersen i Nibe: *Erik, Peder,*

Poul, Vogn og Anne Mouritsdatter, som var arveberettiget efter deres mor. Men de ældste søskende nemlig Anders Geds børn af første ægteskab, var helt ude af billedet.

Hvornår den "dobbelte præsteenke" døde, oplyses ikke, men sandsynligvis i 1636 – 37. Der er desuden ikke oplyst noget om arvens størrelse. Mikkel Jensen rejste ved samme lejlighed anklager mod sine svogre Søren og Just Andersen Ged, for udgifter til deres mors begravelse og mente, at de hver måtte yde 4½ dl. ³⁵). Sidstnævnte anklage tyder på, at det ikke var længe efter Anna Mortensdatters død. Han var altid hurtig ude med retssager, hvor der skulle inddrives penge, og fik da også skrabet så meget sammen, at han døde som selvejer på Overgård i Diørup - med udestående fordringer.

Jacob Niensens skifte

De 5 børn i kullet efter Niels Jacobsen og Anne Mortensdatter opgives ikke med alder, de er født i perioden ca. 1618 – 29. Deres arv gav anledning til en del retssager der strakte sig over flere år. Med hensyn til værgemål for de 5 børn Niels Jacobsen fik med Anna Mortensdatter, så var præst Jacob Jensen i Sønderholm også inde i billedet, og selv efter hans død var der sagsanlæg pga. ikke udbetalt arv. Jacob Jensens hustru Maren Jacobsdatter skulle iht. Wiberg være søster til den afd. præst Niels Jacobsen. Jacob Nielsen døde ret ung og ugift i Nibe omkring 1641, og hans søskende skulle arve hans efterladte ejendele. Skifteforhandlingerne foregik i Nibe, og er indført i Hornum herredstingbog 21/2 1642 ³⁶). Værger blev gerne valgt i familie kredsen, som i dette tilfælde faldt på fasterens mand præst Jacob Jensen i Sønderholm. Her oplyses det at Jacob Jensen lå med ca. 23 daler, som Jacob Nielsen havde arvet efter sine forældre. Værdierne i dødsboet bestod desuden af en del kontanter, som Jacob Nielsen havde fået ved salg af bl.a. grydekobber og et skrin mm, som han også havde fået i sin

del af den fædrene arv. Ved skifteforhandlingerne nævnes, at Jacobs broder Anders Nielsen var død (han levede 1637), og ud af de 23 daler som præsten i Sønderholm opbevarede, havde han udlagt 4 daler til en Niels Nielsen i Nykøbing. Her havde den afdøde broder Anders Nielsen nemlig modtaget kost og forplejning, hvilket hans søskende derfor måtte betale. Jacob havde selv fået udbetalt en del fædrene og mødrene arv af Mikkel Jensen (8 dl. og 4 mk.), hvorefter der resterede godt 19 dl. hvortil kom renten i 8 år på 9½ dl. Hovedsummen udgjorde på skiftetidspunktet 28 ½ dl. Desuden fremkom præsten i Kirketerp Peder Stub (Jørgensen) med 23 dl., som salig Jacob Nielsen havde givet ham til forvaring. Det hele beløb sig til ca. 58½ dl. som skulle fordeles imellem hans søskende Dorethe, Buolle og Gunder Nielsdatter. Desuden var hans halvsøskende fra Niels Jacobsens ægteskab med Karen Pedersdatter også arveberettiget, nemlig Svend, Jens, Iffuer, Anne og Kirsten. Deres arv blev udlagt som 11 søsterlodder på hver 5 dl. 1 mk. 4 skl. Her var Mikkel Jensen indsat som formynder for de 2 af pigerne, hvorimod Dorethe Nielsdatter selv tog vare på sin part. Her kommer det frem, at Niels Jacobsen ved sin død havde en gæld i Aalborg hos nu salig Johan Ortman, (J. Wortmann af Lybæk + 1632. H.G.) som præsten Jacob Jensen havde måttet udbetale til købmandens arvinger, og fratrukket beløbet i den sum, han havde taget vare på (16 dl.). Hvorefter skiftet blev afsluttet.

Buolle Nielsdatters arv

Et var at arve, noget helt andet at få sin arv udbetalt. Lavværger blev gerne udpeget i den nærmeste familie, betegnelsen "*Den rette fødte Værge*" ses ikke så sjældent. Men mange kvinder og mindreårige havde måske været bedre tjent med værger der var udtaget blandt folk med et godt renommé, end at være tvunget til at benytte en mere eller mindre tvivlsom slægting. For Buolle Nielsdatters vedkommende

viser det sig, at hendes arveparter gik i arv fra værge til værge over 3 generationer – og delvis via præsten i Sønderholm.

Buolle Nielsdatters svoger Mikkel Jensen i Bislev, gift med hendes halvsøster Maren Ged, havde i første omgang taget vare på godt 27 sldl. af hendes arv. Han havde på hendes vegne udlånt pengene på renter til Hans Nielsen i Nibe. Da den aftalte tid var udløbet, kunne Hans Nielsen bare ikke betale sin gæld, hvorfor Mikkel Jensen lod ham stævne ved Nibe Birketing, hvor han var repræsenteret af sønnen Anders Mikkelsen den 3/7 1647. Hans Nielsen tilbød i stedet at levere naturalier for beløbet, hvilket Anders Mikkelsen gik med til. Tinget udnævnte 4 vurderingsmænd til at gøre udlæg i Hans Nielsens bo, og de fandt frem til, at 5 td. saltet sild, 28 skålpund tobak, og godt 2 rdl. i kontanter kunne modsvare de 27 sldl. og 12 mk.³⁷⁾ Mikkel Jensen havde antagelig solgt både de saltede sild og de 28 skålpund tobak, men det var ikke ensbetydende med at Buolle Nielsdatter fik hele sin resterende arv udbetalt af Mikkel Jensen.

2 år senere, nemlig 12/3 1649, sagsøgte præst Jacob Jensens enke i Sønderholm Maren Jacobsdatter, pigerne Buolle og Gunder Nielsdatters halvsvoger Mikkel Jensen i Bislev³⁸⁾. I retssagen nævnes et skiftebrev der omtalte et beløb på 10 dl. 2 mk. 5 skl., som resterede på arven efter

deres forældre og broder Jacob Nielsen. Dette brev på værgemål for arven, havde Maren Jacobsdatter nu leveret til pigernes "*Rette fødte Værge*", nemlig Anders Justesen i Diørup (barnebarn af Anders Ged). Og nu krævede hun, at Mikkel Jensen skulle udbetale hende beløbet, da værgemålet igen var flyttet. Præstens søn i Sønderholm Axel Jacobsen bekendtgjorde på tinget 5/11 1649, at han nu på sin mors vegne havde modtaget beløbet på 10½ sldl. og 10 skl. af Mikkel Jensen i Bislev. Retten mente så, at han herefter måtte holde Mikkel Jensen og hans familie skadesløse for dette beløb³⁹⁾.

20 år efter

Som nævnt under afsnittet med Just Ged, fik hans barnebarn i 1669 et sagsanlæg af Jens Christensen i Norge, bosat i Tønsberg. Han ville nu have udbetalt sin hustru Buolle Nielsdatters fædrene og mødrende arv, der her angives til i alt 38 dl. Når arven nu synes højere, kan det skyldes påløbne renter, men også at beløbene der tidligere var fordelt hos flere, nu var samlet under et. Det kan også tænkes, at nogen af hendes søskende i mellemtiden var døde, og at hun her fik arv til gode. Men det var vel de færreste der måtte vente på en arv i mere end 35 år, og da sagen ikke ses afsluttet, fik hun måske aldrig de 38 dl.⁴⁰⁾

Kilder:

- 1 Stedsmål for ryttergods, film M 17904 – 13, R.A. (eget reg. 1591 - 1660)
- 2 Adelsårbogen, under slægterne Ged
- 3 Trap Danmark, Aalborg amt.
- 4 Lensregnskabet f. Aalborghus, film M 17906. 1607 – 09
- 5 O. Færchs: Diplomatarium Hornumense, side 246, 8/9 1533.
- 6 Matr. 1688. H. Pedersen: " De danske Landbrug "
- 7 O. Færchs: Diplomatarium Hornumense, side 439. 9/1 1562
- 8 " " " 485 – 86. 18/6 & 13/8 1571
- 9 " " " 685 29/2 1608
- 10 " " " 678 12/1 1607
- 11 " " " 492 10/5 1572
- 12 " " " 564 17/1 1587
- 13 " " " 689 - 709. 2/7 1608 m.fl.

14	Hornum Herreds tingbog	1637	5/6
15	" "	1641	3/8
16	" "	1637	24/7, 16/10, 6/11, 12/6 m.fl.
17	Gislum Herredsting	1671	14/10 & 1672 17/8
18	Hornum Herreds tingbog	1661	7/1
19	" "	1645	28/7
20	" "	1637	9/1 & 19/12
21	" "	1649	25/6
22	Aalborg Byes Tingbøger	1669	25/1, 19/4, 26/4 og 3/5.
23	Hornum Herreds tingbog	1649	18/6
24	" "	1645	24/11
25	" "	1645	1/12
26	" "	1636	14/3, 28/3, 11/7.
27	Farstrup og Axelsens dagbøger,	side	151
28	" "	side	112
29	Chr. Testrups slægtsregister i Rinds Herreds Krønike V.L.A. & Jyske Samlinger		
30	Skattelisten f. Kop & Kvæg 1684, Aars sogn, film 18995. R.A.		
31	Matr. 1688. H. Pedersen " De danske Landbrug "		
32	Chr. Testrups slægtsregister i Rinds Herreds Krønike V.L.A. & Jyske Samlinger.		
33	Hornum Herreds tingbog	1650	19/8
34	" "	1637	24/7, 16/10, 6/11, 12/6 m.fl.
35	" "	1637	18/12
36	" "	1642	21/2
37	Nibe Birketing	1647	3/7
38	" "	1649	12/3
39	" "	1649	5/11
40	Aalborg Byes Tingbøger	1669	25/1, 19/4, 26/4 og 3/5.

TØGER JENSEN LØVENBALK

af Bjarne Nørgaard Pedersen, Agernvej 95, 8330 Beder, ☎ 8693 6258. E: bnp@adr.dk

Tøger Jensen er kendt fra reformationshistorien og optræder som biperson i H F Ewalds populærhistoriske roman: *Den skotske kvinde på Tjele*. Han var indtil reformationen korsbrodermunk og derefter sognepræst til Sortebrødre kirke i Viborg og døde 1540. Først fra omkring 150 år senere og tiden derefter er der bevaret kilder, trykte såvel som utrykte, hvori Tøger Jensens adelige herkomst nævnes, og det er kun dem, som er grundlaget for dette indlæg. For en udtømmende omtale af Tøger Jensen Løvenbalks levned med udførlige kilde og litteraturhenvisninger kan anbefales P. Filtenborgs bog: *Sogne- degn Sejer Olesen Leths slægtsbog* (Kbhvn 1938), hvori forfatteren konkluderer, at

man med en til vished grænsende sandsynlighed kan regne med, at broder Tøger som johannitter eller korsbrodermunk har været af adel.

Tøger Jensen Løvenbalks oldebarn Peder Villadsen, der var biskop i Viborg, holdt 1672 ved indsættelsen af magister Peder Reenberg som konrektor i Viborg en tale, hvori han gav en oversigt over Viborg skoles historie fra reformationen indtil 1660 og blandt dens rektorer nævner han sin oldefar og morfar med navnene Theogarus Løwenbalch og mag. Petrus Theodgari Løwenbalchii filius. (*Kirkehist. samlinger III-4* side 503 og 506)

Endvidere beretter Peder Hansen Resen i sit Atlas Danicus (Resens atlas), at Peder

Villadsen blandt andet har fortalt ham, at Tøger Løvenbalk var den første præst til Sortebrødre kirke efter reformationen og blev begravet på Gråbrødre kirkegård i hans forfædre (parentes) Jens Nielsen Løvenbalk og hans hustru Helvig Munks grav.

Erik Pontoppidan skriver i sin *Annales Ecclesiae Danicæ I-III* (1741-1747), at Tøger Jensens far var Jens Løvenbalk arveherre til Tjele, og han døde 1540 som præst ved Sortebrødre kirke i Viborg.

Præsten Niels Lachmann var heller ikke i tvivl om Tøger Jensens afstamning, idet han i sit værk *Udkastning til en fuldstændig Beskrivelse af Viborg Stift* i afsnittet om præsterne i Sortebrødre eller Søndre sogns kirke oplyser, at den første præst efter reformationen var "Hr Thøger Jensen Theocarius Jani, Hans fader var Jens Løwenbalch til Thiele, Een Adelsmand. Førend han blev kaldet hertil var han een Kaarsbroder Munk, Som af Johan Thausano blev bragt til den Evangelische Sandheds Erkiendelse, og stod Ham der for troligen bi til Reformationens Forfremmelse fornemmeligen her i Wiborg og blev saa siden den første Evangelische Præst her til. Giftede sig med een Nonne og aulede med hende een Søn som siden blev Biskop ower dette Stift, som wed Domkirken er anført. Han selw døde 1540"

Ligeledes oplyser han om præsterne i domkirken, at den anden præst efter reformationen var "mag: Peder Tøgersen eller Petrus Theocari. Han war af den Adelige Løwenbalchische Familie, Hans Fader war Tøger Løwenbalch den første Evangelische Præst til Sorte Brødre Kirke i Wiborg war og her i Byen fød 1532, blev 1558 kaldet til denne kirke, herfra blev han 1570 kaldet til Biskop ower disse stift i Biskop Niels Juels stæd og forhvervede sig stor Yndest hos Fridericum II der for hans Forbøns skyld forbedrede Wiborg Skoles Indkomster med 400 td: Korn og eet Convictorium for fattige Disciple, hwilket endnu kaldes Kongens Bord. Døde 13 Januar 1594 og blev begravet i Domkirken under dette

epitaphio: Cineribus mag. Petri Theocari Episcopatu Vibergensi ann. XX perfuncti Anno MDXCIV ætat LXIII abdormientis posuere hæredes." (*Pontoppidans Annaler tome 3 pag 175*).

Om Tjelegård oplyser han at "gården længe har været til, idet han i *Danske Magazin VI* tome pag 108 har seet at Las Mogensen har ejet den 1482-1491." Dernæst tilføjer han at "Erich Skram til Hastrup døde d 30:April 1568. Han fik Gaarden med sin Frue Maren Lauritzdatter, hun Datter af Las eller Lauritz Mogensen Løwenbalch. Jens Løwenbalch war Eyer af Gaarden for ved Erich Skram. Jørgen Skram Rigens Raad en Søn af Erich Skram, som døde d. 18 Februar 1592."

Viborg bispearkivs stiftsbog 1690 indeholder herredsvis indsendte indberetninger affattet af de enkelte sognes præster, med oplysninger om sognenes pastorer efter reformationen, indtægter, tiende, præstegården og degneboligen med deres tilliggender, legater, udgifter, pension til skole med videre samt kaldsbreve. Præsternes navne er oftest baseret på hvad efter gamle folks tale kunne mindes, dog er man i Nørlyng herred ikke i tvivl, men overalt er det yderst sjældent at andet end lige navnene indberettes. I indberetningen fra Viborg domkirke bliver Peder Tøgersen og hans søn Peder Pedersen nævnt med tilnavn Løvenbalk. Som en undtagelse herfra er Sortebrødre kirkes indberetning om Tøger Løvenbalk anderledes meddelsom, idet den lyder: "Pastores a tempore reformationes 1. Thøger Løvenbalk, fød af Adel, som først var en Munk af Graabrødrekloster i Viborg, rejste derfra til København med Mag. Hans Tausen og prædikede der den evangeliske Religion, indtil han blev kaldet til dette sted."

Hvorfra den daværende præst ved Sortebrødre kirke har sine oplysninger om Tøger Løvenbalk vides ikke, men da indholdet af hans indberetning mest af alt ligner referat af en epitafietekst hvilket også gælder Lachmanns omtale, så er det

nærliggende at antage, at de begge havde den samme kilde som grundlag for deres oplysninger, nemlig et epitafium eller en lignende inskription i Sortebrødre kirke, som Lachmann kan have kendt, idet han i omtalen af Sortebrødre kirke skriver, at i 1726 blev alle ornament, epitafier og inskriptioner deri af ilden fortæret. At Lachmann sandsynligvis skulle have kendt sagen fra stiftsbogen, som anføres i nedennævnte indlæg i PT 1976 er der intet belæg for, der er naturligvis ingen andre end stiftets embedsmænd, der har haft adgang til denne protokol, og Lachmann har formodentlig end ikke kendt dens eksistens, og i øvrigt opgiver han sine skriftlige kilder.

Derimod fremsatte adjunkt Heise i 1870 tvivl, om Tøger Jensen og hans søn var af Løvenbalkernes slægt blandt andet grundet på, at de ikke brugte slægtsnavnet eller slægtens våben, hvilket magister Christen Eriksen (1646-1711) i sit manuskript til *Samlinger til en beskrivelse over Viborg* også har fundet ejendommeligt og at Peder Villadsen, Peder Tøgersens dattersøn, havde kaldt Tøger Jensen gråmunk (ikke korsbroder), og at han var søn af Jens Nielsen Løvenbalk (død 1440) (idet han overser at parentes betyder både forældre og forfædre) osv. (*Kirkehist. samlinger 1869-1871* side 882). Det forekom dog ikke kirkehistoriker Holger Fr. Rørdam (1830-1913) så underligt, at han som munk har afsagt adelsnavnet, og som evangelisk præst havde han heller ingen brug derfor, for så vidt han havde bemærket, så gik de adelsmænd, som efter reformationen blev præster, samtidig ud af den adelige stand, idet de indtrådte i den gejstlige. (*Kirkehist. samlinger III-4* side 518) At Peder Villadsen har kaldt Tøger Jensen gråmunk skyldes vel at han er begravet på Gråbrødre kirkegård. I indberetningen fra Sortebrødre kirkes præst til stiftsbogen benævnes han som en munk af Gråbrødre kloster.

Yderligere indvendinger imod hans adelskab blev bragt i *Personalthistorisk Tidsskrift* 1976 i et indlæg, hvori forfatteren

søger at bevise at Tøger Jensen ikke kunne være en Løvenbalk, ved blandt andet at foreslå at biskop Peder Villadsens søn Niels Slange, som er kendt for et noget frit forhold til den historiske sandhed, kan have været mellemled mellem faderen og Peder Hansen Resen, så man derfor kunne tvivle på Resens oplysninger om Tøger Løvenbalk, som "Lachmann, stiftsbogen 1690 og mange andre skrifter hovedsageligt har bygget på", og det skønt Peder Resen i sit Atlas Danicus selv udtrykkeligt beretter, at det var Peder Villadsen, som havde fortalt ham om Tøger Løvenbalk.

Angående mageskiftebrevet 1529 (A. Heise *Diplomatorium Viborgense* side 169), hvor Mogens, Jørgen og Maren Løvenbalk mageskiftede med Viborg kapitel noget deres strøgods imod andet bøndergods nærmere Tjele, da har forfatteren ment, at alle søskende skulle være nævnt deri, for at kapitlet kunne være sikker på, at de ikke senere skulle omstøde mageskiftet, Derfor mener han ikke, at der kunne være flere søskende end Mogens, Jørgen og Maren, samt at mageskiftet skulle være sket før udlodning af deres arv efter deres far.

Nu kan man imidlertid ikke skalte og valte med jord, som man ikke har lovlig adkomst på, og det får arvinger først, når kreditorerne på skiftet har fået deres betaling, som kunne være udlæg i jordegodset. Derefter bliver arven fordelt på lodsedler, en for hver arving, og der bliver kastet lod derom, og enhver arving får sin lodseddel, hvilket er den lovlige adkomst på det jordegods, vedkommende er tilfaldet i arv, og derefter kunne arvinger mageskifte deres tilfaldne jord. Desuden nævnes i et mageskiftebrev kun dem, der mageskifter deres jord sig imellem. Til sikring mod at eventuelle medarvinger skulle omstøde afhændelse af arvejord, da skulle det ifølge Jyske Lovs 1.bogs 34.kapitel ske ved at lovbyde jorden i tre ting, så medarvinger kunne vide derimod at svare.

Derfor kan dette mageskiftebrev ikke bruges som bevis for, at de deri nævnte

tre søskende ikke kunne have en bror ved navn Jens. At de tre søskende sammen har mageskiftet omtalte strøgods skyldes formodentlig, at brødrene har taget deres søster med sig i fællig i gården, for så vidt hun efter sin arvelod deri var berettiget. Vi har altså en række kilder, der omtaler Tøger Jensen Løvenbalks adelige herkomst, hvilke kilder først og fremmest består af kendte historisk interesserede mænd, som levede nærmere på begivenhederne og derfor burde kunne anees for gode kilder.

Biskop Peder Villadsen (1610-1673) var en anset grundlærd mand med litterære og historiske interesser. I gravskriften over ham betegnes han som en mand af gammeldags redelighed og oprigtighed. (*Kirkehist.samlinger III-4* side 501)

Peder Hansen Resen (1625-1688) var retslærd, historiker og professor i jura ved Københavns universitet. Han deltog i forarbejdet til Danske Lov og udgav blandt andet den meget kendte danmarksbeskrivelse Atlas Danicus.

Niels Lachmann (1691-1763), der var præst i Vester Tørslev og Svendstrup sogne, var historisk interesseret, hvilket ses af hans håndskrevne værk i 7 svære kvartbind *Udkastning til en fuldstændig beskrivelse over gamle og nye mærkelige ting i købstæderne og på landet samt recension på samtlige præster siden reformationen, så vidt vides.*

Erik Pontoppidan (1698-1754) var biskop og prokansler samt teologisk, historisk og sproglig forfatter med en meget stor produktion af bøger og afhandlinger.

Endvidere indberetninger til stiftsbogen af præsterne ved domkirken og Sortebrødre kirke, som begge navngiver Tøger Jensen og hans søn Peder Tøgersen og sønnesøn Peder Pedersen med tilnavn Løvenbalk. Og såsom ingen kvalificerede indvendinger er fremkommet, som beviser eller blot sandsynliggør, at det ikke forholder sig således, så må man på grundlag af ovennævnte kilder regne med at Tøger Jensen var af adelsslægten Løvenbalk.

Højskoleliv

af Ole Kristian Boje, Kirsebærhaven 9, 6430 Nordborg, ☎7445 0322.

Ole Henriksen var på Ebeltoft Folkehøjskole på karleholdet vinteren 1878-1879. I sin stilebog skrev han blandt andet forskellige beretninger med tilknytning til opholdet.

Ole blev født på Ølbygård i Ølby den 29. juni 1859 og døde som skomagermester i Struer den 9. april 1909.

Nogle nok tidstypiske beretninger/historier er: "Fastelavn 1879", "Sejlturen til Hjelm 1878", "Hans, der kom på højskole" og "Juleferien", der beskriver hans to døgn rejse i snestorm hjem til jul i Struer i 1878.

Uden på stilebogen, jeg er i besiddelse af, skrev han:

"Stilebog - Ole Henriksen - Ebeltoft Folkehøjskole - 21/11-1878 - 79"

Under en søgning efter oplysninger om

højskolen har jeg fundet nedenstående, der jo fortæller noget om forholdene på tidens højskoler.

Kilde: "De danske folkehøjskoler" af Thomas Rørdam. 1979. ISBN 87-7429-026-6. Siderne: 43-44 og 51-52.

Den periode, hvor Ole Henriksen var på højskole, er blevet kaldt den store højskoletid.

Der var i 1880/81 64 højskoler med i alt 3509 elever.

Elevbetalingen for undervisning, kost og logi var for de 5 måneder på 150 kr. og årslønnen for en karl var ca. 140 kr.

På alle højskoler var dagliglivet præget af den største jævnhed. Der blev tradition for, at lærerne i vidt omfang – og placeret for bordenderne – spiste sammen med

eleverne. Hovedmåltiderne blev indtaget på landlig vis, ved at der langedes til det fælles grødfad med træskeer, fire personer om hvert fad.

I reglen boede der 4-10 elever på hvert værelse. Hver medbragte en "halv sengs klæde", idet han delte seng med en anden. Til et elevværelse hørte der et lille bord og en eller to taburetter. Derudover måtte sengene benyttes som siddepladser, hvis der skulle arbejdes. Der var hverken ro eller varme. I almindelighed blev kun én skolestue kakkellovnsopvarmet i nogle aftentimer, og der skulle så til gengæld være ro, men denne skolestue var som regel for lille til at rumme alle eleverne, og kun få benyttede den. På en del skoler var der desuden en anden skolestue, beregnet til avislæsning og snak. Her var der til gengæld propfyldt. De få, der ønskede at læse om aftenen for at supplere deres viden om

et emne, de havde hørt i foredragstimerne, lånte af forstanderens private bøger.

Timeplanen var også den gang forskellig fra skole til skole, men de indbyrdes forskelle var ikke så store som i dag. Mange grundtvigske højskoler havde en timeplan, der lå så temmelig nær den her anførte fra Grundtvigs Højskole i 1881:

Kl. 8: morgensang

Kl. 8.15-9: foredrag

Kl. 9-10: oplæsning af digterværker

Kl. 10-11: fri

Kl. 11-12: foredrag over fædrelandets historie

Kl. 12-14: middag

Kl. 15-16: retskrivning (stil)

Kl. 16-17: fri

Kl. 17-18: geografi eller fysik

Kl. 18-19: regning

Ole Henriksen skrev i sin stilebog under ophold på Ebeltoft Folkehøjskole på karleholdet vinteren 1878-1879 blandt andet følgende beretning. Ole blev senere skomagermester.

Han blev født i Ølby den 29. juni 1859 og døde i Struer den 9. april 1909.

Hans, der kom på højskole

Der boede i Ellemose en mand ved navn Søren Hansen, og han havde en søn, som hed Hans. Han var en meget enfoldig fyr, men i den sidste tid havde han alligevel været oppe i byen om søndag eftermiddagene, men han tog ikke del i de andre unge menneskers leg, men han stod og hørte til, og skurede kalken af væggen, men da gav Frans sig til at gå på stylder, og det syntes Hans, også han kunne have lyst til, og dagen efter begyndte han at hugge et par stylder sammen, og om middagen gav han sig til at gå på dem henne i en krog af gården. Men i det samme kom Søren Hansen og så det, og han gik ind og kaldte på Margrete, og de stod der og betragtede deres søn, men i det samme blev Hans det var, og så lagde han stylerne ind. Da sagde Søren til ham, at han skulle køre til møllen, for nu så det ud

til blæst. Hans fik snart det gjort i stand, og kom til kørende, men da han kørte hjemad, kom der en rejsende til ham, og han kom op at køre med ham. Da spurgte Hans ham om, hvad håndværk kan du. "Jeg er læge, jeg kan både skære op for tungebånd og meget mere." Hans fik sådant en behag i at høre på ham, og da fortalte han, at han var højskolelærer, og da spurgte Hans ham, hvad de lærte der på højskolen. "Der lærer vi de unge karle både at høre og se, for der er så mange karle, der går og kan hverken høre eller se, og dem vil vi gerne undervise." Da var Hans allerede kørt et godt stykke vej med ham om ved hjemmet. Da sagde Hans: "Jeg ville også gerne på højskolen." "Ja bed du vor Herre om det, så skal du nok komme der," og da havde Hans allerede kørt en halv mil med ham.

Da sagde den rejsende, at nu skulle han ikke køre med længere, og så kørte Hans hjem, og da han havde fået sækkene båret ind, så fortalte han sin moder, hvem der havde været oppe at køre med ham, og at han havde kørt med ham en halv mil på vejen, og det var en dejlig mand. "Han fortalte mig så meget om højskolen, for han var en højskolelærer. Jeg ville også så gerne på højskolen."

Men Søren Hansen syntes ikke om det, men Hans blev ved at tale med sin far om det så længe, til han besluttede at ville gå op og tale med præsten om det.

Han sagde, at det var klogt af ham at sende Hans på højskolen, og da Søren Hansen kom hjem, sagde han til Margrete, at nu troede han, at det var det bedste at lade Hans få sin vilje og komme på højskole.

Det rygtedes snart ud i byen, at Hans skulle på højskole, det var nogle dage før november, og da søndagen kom, syntes Hans, at han skulle op i byen, denne eftermiddag, for at se de unge endnu engang, men da han kom op i byen til den gård, hvor de plejede at mødes, var der ikke andre end lille Niels, som gik på stylter, og da bad Hans om at låne dem. Så begyndte Hans at kravle op på dem og gik ind i gården. Da kom Stine løbende ud og sagde god dag Hans, men i det samme kom Frans løbende ud og sagde: "Lad mig låne dem lidt." Han fik dem straks og begyndte at gå på dem. Han kunne gøre store kunster på dem. Han kunne stå på det ene ben og svinge det andet over hovedet, ja det vil da sige træbenet. Da var der ikke nogen, som så til Hans længere, men så gik han hen til væggen, hvor han havde stået de andre søndage, og det var jo meget klogt af ham, for dersom han ville stå der, så måtte han omsider få kalken af væggen der.

Da kom der nogle karle, og de spurgte Hans, om det var sandt, at han skulle på højskolen. Dertil svarede han ja. "Skal du gå i den sorte skole, ja måske skal du studere til skolelærer eller præst?" "Nej jeg

skal ikke," svarede Hans. Da sagde en af de andre: "Du holdt jo ikke så meget af at gå i skole, den gang du skulle det. Hvad skal du da lære der?" "Det ved jeg ikke, for jeg har aldrig været der."

Nu var dagen kommet, da Hans skulle af sted, og hans forældre ville, at Hans skulle gå op til præsten og tage afsked med ham, men det ville Hans ikke. Han fik heller ikke talt med Stine. Det var han meget ked af.

Nu var kisten kommet på vognen og med indskrift HSS, og Hans stod inde og hørte på sin mors formaning. Lad mig nu se, at du ikke bliver for vidtløftig og vogt dig for kortspil og drik og frem for alt for kvinderne. Nu måtte Hans af sted til højskolen.

Det varede jo en tid, inden de hørte noget fra Hans, men så kom der dog brev, og der blev stor glæde i Ellemose. Søren Hansen gik med brevet i lommen, og når han kom til nogle af hans venner, så viste han brevet frem. Der kom atter et brev fra ham, og der stod, at han ville gerne, at de skulle komme ud og se til ham.

Da besluttede Søren Hansen, at han ville køre ud og se til Hans, og morgenen efter kørte han ad højskole til. Da han kom ned til skolen, blev han en masse unge karle var, som kom ham i møde, når hestene nu ikke skal blive bange for dem, for de røde var jo meget lystig, men i det samme kom han til dem. Da råbte Søren Hansen til dem: "Er du her Hans?" Da kom Hans løbende hen til sin far, og så kørte de til højskolen.

Søren Hansen fik de røde sat i stalden og gik så ind på skolen og fik noget at spise. Da skulle han atter ud at se til de røde, og da han var færdig derude, så gik han i skolen, og da blev han meget forundret ved at se de unge karle sidde så alvorligt ved deres skrivebøger. Da sagde læreren: "Kom herhen Søren Hansen og se, hvordan din søn skriver nu. Således skrev han dengang, han kom her, og nu skriver han jo meget godt." "Ja han var vel også

den ringeste den gang, han kom her." "Nej det var han ikke så nær ved. Kom her hen Niels med din skrivebog. Der kan du se. Den gang han kom her, da kunne han ikke skrive bogstaverne, men nu skriver han ikke så ringe."

Så sang de nogle sange, og Søren Hansen hørte til med stort behag, men det var dog galt med de røde, for han havde ikke set til dem den hele dag.

Dagen efter kørte Søren Hansen hjem og var meget glad ved, at Hans var kommen på højskolen.

Da påsken kom, måtte Hans hjem at se til sine forældre. De var meget glade ved ham, for nu havde han fået lært at tale og synge, og han sang nogle fædrelandssange for dem. Da sagde hans mor til ham: "Vil du ikke op i byen i eftermiddag og se til de unge mennesker?" "Nej det vil jeg ikke, for der er så meget rå snak ved dem." "Du er vel dog ikke bleven hellig min søn?" Da påsken havde ende, rejste Hans til højskolen.

Den dag, da skolen skulle holde sit afskedsmøde, og karlene skulle rejse, da mødte Søren Hansen derude for at hente sin søn.

Han kom og hørte de taler, der blev holdt for de unge karle, og det var nogle gode taler, der blev holdt for dem. Da talerne var endt, måtte karlene til at tage afsked med hverandre.

Søren Hansen kørte hjemad med sin søn, og han var så fordybet i de taler, som var bleven holdt for dem, og da han kom hjem, gav han sig til at skrive dem op.

Dengang de kørte hjem, kom de forbi Niels, og Hans gav ham en kokarde, og så løb han ind med den og sagde til Stine: "Hvad tror du, jeg har her, det er noget, som Hans Sørensen har givet mig, hvad vil du give for den?" "Jeg vil give dig en mark for den." "Nej, jeg vil ikke sælge den."

Da var Stine meget glad ved, at Hans var kommet hjem, men hun kunne alligevel ikke få talt med ham, men så opfordrede hun sine forældre til at holde et lille gilde, for hun sagde, at det var jo

så længe siden, og vi har været så mange steder til gilde.

Dagen blev bestemt, da gildet skulle være, og folkene blev indbudt. Søren Hansen, Margrete og Hans skulle også med.

Da dagen kom, som gildet skulle være, kom alle de, som var indbudene, undtagen Hans. Stine gik og længtes efter ham, men da de unge var færdige ved bordet, så skulle de op i storstuen for at more sig, men Stine havde ingen lyst til at være med til legen. Men så kom Hans, og da blev Stine meget glad, og hun bød ham at sætte sig, og da blev han forsynet med æbleskiver og andre gode retter mad, og da han var blevet forsynet med mad, så måtte han op at se til de unge i storstuen.

Da samledes der en mængde om ham for at høre noget af hans visdom, og han sang nogle sange for dem. Da sagde Stine: "Jeg troede ikke, du kunne synge, for jeg har ikke hørt det før." "Ja, jeg vidste det heller ikke selv, før jeg kom på højskolen, men så lærte jeg at synge."

Fra denne dag af havde Hans mange morsomme timer, for nu kunne han forstå, at Stine elskede ham meget.

En dag da en mængde unge mennesker var samlede på en høj for at more sig, da kom der en mand dem i møde, og da han kom på højen, blev han meget forundret ved at se Hans sidde nedenfor ved de unge piger og synge nogle fædrelandssange, men da blev Hans den mand var, som stod på højen, og sprang hurtigt op til ham. "God dag kære lærer, hvorledes kunne du finde herop?" "Jo, for jeg kunne høre den dejlige sang, der var her oppe". "Hvorledes har du det nu Hans?" "Jeg har det godt, jeg har mange morsomme timer, som jeg aldrig før har haft." Og så vandrede de alle hen til Søren Hansens gård, og de blev meget vel modtaget af Hanses mor.

Transskriptionen er foretaget af dattersønnen Ole Kristian Boje, der har stilebogen. Se i øvrigt Slægten nr. 31, januar 2005, hvor en anden beretning blev bragt.

Slægtshistorisk Forening Brønderslev

Tirsdag 24. oktober

Ketty Johansson, museumsleder, cand. mag.: Skudehandelen med Norge fra Jammerbugtens kyster (fra Klitmøller til Lønstrup) i det 18. og 19. århundrede.

Tirsdag 5. december

Jens Dybro, foreningens kasserer: Lysbilforedrag om en rejse med Sirius-patruljen for 40 år siden.

Mejerigade 9, Brønderslev.

Hver onsdag: Åbent hus kl. 13 – 17.

Hver torsdag: Åbent hus kl. 19 – 22.

Lukket helligdage.

Første åbningsdag efter sommerferien er 16. august.

Sidste åbningsdag før jul er 7. december.

Gotisk læsning: Studiekreds for medlemmer starter onsdag 20. september kl. 9:30 – 11:30 i Mejerigade 9. Derefter hver onsdag samme tid til og med 29. november. Efter nytår igen fra 10. januar til 28. marts.

Slægts- og Lokalhistorisk Forening Djursland

Tirsdag 5. september

Lars Møller Jensen, journalist, Rønde: Man er vel Hardbo.

Foredrag i tilknytning til bogen med samme titel. Handler bl.a. om at gøre slægten levende samtidig med at være tro mod kilderne.

Tirsdag 3. oktober

Anton Blaabjerg, genealog, Viborg: Slægtsforskning omkring kirkebøgernes begyndelse.

Hvilke muligheder har man, når kirkebøgerne ikke rækker længere tilbage?

Tid og sted

Foredragene finder sted kl. 19 i Menighedshuset 104, Brønderslev.

Kontingenter:

100 kr. Par 150 kr.

Bestyrelse

Anders Sørensen, fmd., Hvilshøj Mark 125, 9700 Brønderslev, ☎ 9881 1449.

E: sternas@mail.dk

Jytte Nielsen, nstfmd., Baldersvej 4, 9700 Brønderslev, ☎ 9883 5252.

E: Jytte-nielsen@privat.dk

Jens Dybro, kass., Løkkenvej 452, Stenum, 9700 Brønderslev, ☎ 9883 8050.

E: kaerholt@worldonline.dk

Leif Olesen, sekr., Bundgårdsvej 13, 9700 Brønderslev, ☎ 9882 5821.

E: leifo@mail.dk

Arne Kristiansen, Niels Bohrs Plads 6, 9700 Brønderslev, ☎ 9882 5882.

E: arnec@mail.dk

Hjemmeside

www.slaegtshistoriskforeningforbroenderslevegnen.dk

Tirsdag 7. november

Britta Andersen, museumsinspektør, Gl. Estrup Herregårdsmuseum: Herregårde på Djursland.

Vi sætter fokus på nogle af de lokale herregårde og de slægter, der knytter sig dertil.

Tirsdag 14. november

Trine Grejsen, arkivar: Rundvisning på Egnarkivet i Grenaa.

Afslutning på nedenstående kursus, men iøvrigt åbent for alle medlemmer.

Lørdag 10. december kl. 13.30

Kurt Carlsson, sognepræst: Juletur til Rimsø Præstegaard og kirke.

Vi mødes ved Rimsø Kirke.

Begynderkursus i Slægtsforskning

Tirsdagene 12/9, 26/9, 10/10 og 24/10, v/Bent Klim Johansen og Ivan Jensen.

Indhold: Begreber og metoder, kilde-typer, Internet, EDB-programmer. Kurset tilrettelægges med henblik på begyndere. Lidt erfaring eller meget erfaring kan med fordel vente til en evt. fortsættelse af dette kursus.

Der vil blive tale om et mindre gebyr til materialer.

Tilmelding til Bent Klim Johansen senest den 1/9. Kurset er også åbent for ikke-medlemmer. Max. antal deltagere: 20.

Tid og sted

Alle arrangementer, bortset fra juleturen, finder sted på Grenaa Egnsarkiv på Grenaa Bibliotek, N. P. Josiassensvej 17, 8500 Grenaa, kl. 19.

Kontingent

Enkeltmedlemmer 125 kr., par 200 kr, inkl. SLÆGTEN.

Bestyrelse

Kjeld Simonsen, fmd., August Kroghsvej 93, 8500 Grenaa, ☎ 8632 3305.

E: tove-kjeld@vip.cybercity.dk

Bent Klim Johansen, næstfmd., Nellikevej 50, 8500 Grenaa, ☎ 8630 9387.

Ulla Bugtrup Jensen, kass., Ludvig Holbergsvej 10, 8500 Grenaa, ☎ 8632 1106.

E: bnygaard@vip.cybercity.dk

Hanne Andersen, sekr., Fasanvej 6B, 8500 Grenaa, ☎ 8630 0365.

E: h.lindorff@stofanet.dk

Geert Henriksen, Duevej 24, 8500 Grenaa, ☎ 8632 5193.

Niels Kjeldsen, Bellisvej 10, 8500 Grenaa,

☎ 8632 0093. E: nckp@stofanet.dk

Ivan Jensen, Hyldehaven 60, 8520 Lystrup,

☎ 8622 3718. E: ij@oncable.dk

Grindsted og Omegns Slægts- og Lokalhistoriske Forening

Lørdag 16. september kl. 13

Ekskursion til ødekirkerne. Fra Grindsted kører vi til Filskov og ser pladsen hvor Østergård kirke lå engang. Derfra videre til Åstgård hvor resterne af Amlund kirke ligger. Fra Åst kører vi til Almstok og ser hvor Røde Kirke var beliggende. Derfra videre til Grene hvor vi ser den gamle Grene kirkegård.

Afgang fra parkeringspladsen ved Grindsted Bibliotek. Vi kører i private biler. Medbring kaffe.

Tirsdag 10. oktober

Anton Blaabjerg, genealog, Viborg: Slægtsforskning før kirkebøgerne.

Mange er nået så langt tilbage i tiden med deres slægtsforskning, at kirkebøgerne ikke rækker længere. Anton Blaabjerg vil fortælle, hvilke muligheder der er for at lave slægtsforskning i tiden før kirkebøgerne.

Tirsdag 14. november

Jens Erik Starup, Grindsted: Norby slægten på Urup og Donslund – og nogle af dens efterkommere.

Lavadelsslægten Norby har været på egen fra slutningen af 1500-tallet til starten af 1700-tallet. Mange kan føre deres aner tilbage til denne slægt, der rummer adskillige dramatiske skæbner. Bl.a. mistede en af slægtens mænd hovedet på grund af et mord. En anden blev landsforvist fordi han aflagde falsk ed for retten.

Tirsdag 5. december

Billedaften. Lokalhistorisk arkiv har en del billeder med mangelfulde oplysninger. Arkivet vil vise nogle af disse billeder og håber, publikum kan hjælpe med nogle af de manglende oplysninger.

Tid og sted

Ordinære møder kl. 19.30 på Grindsted Bibliotek, hvis ikke andet er nævnt. Fri adgang for medlemmer. Ikke medlemmer betaler 50 kr. Alle er velkomne. Medbring selv kaffe til møderne, hvis ikke andet er nævnt.

Kontingent

100 kr., par 150 kr.

Kursusvirksomhed

Gotisk håndskrift

Har du lyst til at være med til at læse gotisk håndskrift?

Studiekredsen fortsætter i efteråret 2006. Første mødedag er torsdag 5. oktober kl. 19 på Grindsted Bibliotek. Vi mødes hver 14. dag. Materialeudgifterne deler vi. Leder af studiekredsen er Jens Erik Starup.

Kurser i slægtsforskning

Foreningen afholder kurser i slægtsforskning, såfremt den fornødne interesse er til stede. Ret venligst henvendelse til Judith Andersen Sørensen snarest muligt.

Bøger

Købmandsliv på Billund-Grindsted egnen. Bogens 257 sider indeholder beskrivelser af livet i mange af områdets købmandsgårde. Bogen koster kr. 198 plus forsendelse. Liebhave bedes rette henvendelse til et af bestyrelsesmedlemmerne.

Bestyrelse

Jens Erik Starup, fmd., Horsbølvej 13, 7200 Grindsted, ☎ 7532 2353.

E: Jens.Starup@post2.tele.dk

Judith Andersen Sørensen, nstfmd., Ravlundvej 9a, 7200 Grindsted, ☎ 7534 8260.

Bent Krogsgaard, kass., Dalsøvej 47, 7200 Grindsted, ☎ 7532 1901.

Børge Pedersen, sekr., Brombærvej 14, 7200 Grindsted, ☎ 7532 4815.

Haderslev Slægtsforsknings Forening

Mandag 4. september kl. 13-16

Åbent hus.

Onsdag 13. september

Besøg i vort "gamle hjem" i Moltrup. Karin Bonde fortæller om gårde og huse i Moltrup.

Mandag 2. oktober kl. 13-16

Åbent hus.

Onsdag 4. oktober

Kim Furdal fra Institut for Sønderjysk Lokalhistorie:
Fra Slesvigsk til Preussisk administration efter 1866.

Onsdag 25. oktober

Aneaften. Vi "bytter" aner og hjælper hinanden.

Mandag 6. november kl. 13-16

Åbent hus.

Onsdag 15. november

Henrik Vedel-Smith fra Erhvervsarkivet: Introduktion til Erhvervsarkivets samlinger.

HV-S vil fortælle om samlingerne, med eksempler fra Haderslev.

Mandag 4. december kl. 13-16

Åbent hus.

Onsdag 6. december

Juleafslutning.

Mandag 8. januar 2007 kl. 13-16

Åbent hus.

Onsdag 17. januar 2007

Generalforsamling.

Tid og sted

Hvor intet andet er angivet, er mødestedet Achelissalen på Haderslev Byhistoriske Arkiv, Bispebroen 3, Haderslev, og møderne begynder kl. 19.30.

Kontingent

125 kr. for enkelt personer, 150 kr. for par.

Bestyrelse

Svend Aage Mikkelsen, fmd., Hørgård 18, 2.tv.,
6200 Aabenraa, ☎ 7462 1575.

E: svmi@post3.tele.dk

Nancy Petersen, nstfmd., ☎ 7452 9765.

E: nancy.p@privat.dk

Hanne Franck, kass., ☎ 7453 0819.

E: hanne.franck@webspeed.dk

Inge Sørensen, sekr., ☎ 7451 9299.

E: mosekaer@mail.tele.dk

Ejvind Lund Hansen, ☎ 7453 5353.

E: ejluha@mail.dk

Hjemmeside

<http://home3.inet.tele.dk/svmi/hader-slev.htm>

Hedeboegns Slægtsforsker Forening

Foreningen har haft et forrygende forår. I samarbejde med Vestegns og Sydvestens slægtsforskerforeninger afholdt vi i januar måned et godt besøgt Minitræf i Taastrup Medborgerhus med foredrag af Anton Blaabjerg og med besøg af Georg Agerby, der med sin navnefyldte computer gjorde mange glade.

Ellers er foråret gået med besøg på Kort- og matrikelstyrelsen – en tur til landsarkivet på Jagtvej – et spændende besøg på Ishøj Lokalhistoriske center Brendhøjgård og afsluttende med en hyggelig aften med Hans Burchardt fra Korsør, der fortalte om arbejdet med sine slægtshistoriske beretninger.

Det endelige program for efteråret er endnu ikke (1. maj) helt fastlagt på datoer, men følg med på foreningens hjemmeside.

Efteråret vil komme til at forløbe således:

Torsdag 7. september.

Efterårets første møde.

Der holdes formiddagsmøder hver anden torsdag i de **lige uger**. Møder varer fra kl. 10-13, og vi fortsætter med at behandle alle nyttige emner som kirkebøger, folketællinger, lægdsruller, skifter, aftægtskontrakter, fæstebreve osv. i den halve tid, men resten bruges til læsning af gotisk skrift, inden for samme områder.

Nogle af disse torsdage vil som tidligere blive brugt til ekskursioner til arkiver.

Der er besøg på Glostrups lokalhistoriske arkiv 21. september og på Blåkildegård i Taastrup 16. november.

På torsdage i de **ulige uger** er der aftenmøder fra kl. 19-21.30. Aftenmøderne er delt imellem foredragsaftener med fremmed foredragsholder og klubaftener, hvor der er indlæg fra medlemmerne, ligesom vi i bred forstand udveksler erfaringer.

Foredragsaftenerne er torsdag 14/9, torsdag 12/10 og torsdag 9/11.

Tid og sted

Alle møder holdes i Medborgerhuset på Køgevej.

Kontingent

150 kr., 200 kr. for ægtepar.

Bestyrelse

Ole Søndergaard, fmd., Stillidsvej 34, 2630 Taastrup, ☎ 4399 1914.

E: ole.soendergaard@webspeed.dk

Rita Olsen, kass., Lindevangshusene 108 st.tv., 2630 Taastrup, ☎ 4371 6892.

Mogens Linnemann Jakobsen, Højgårdstoftens 5, 2630 Taastrup, ☎ 4399 9379.

E: linnemann@mail.dk

Ole Byberg Jensen, Stillidsvej 29, 2630 Taastrup, ☎ 4399 2796.

E: olebyberg@webspeed.dk

Ole Rasch, Sønderstoftens 154, 2630 Taastrup, ☎ 4399 3700. E: o.rasch@mail.dk

Benny Blom-Jensen, webmaster, Ørnens Kvt. 21 B, 2620 Albertslund, ☎ 4364 5543.

E: b-j@net.dialog.dk

Hjemmeside

hedeboeslaegt.dk

Slægtshistorisk Forening for Herning

Mandag 18. september

Leif Sepstrup, Projekt gravsten:

Det startede med fotografering af grave og gravsten på Mosevrå og Ål kirkegårde som et internt projekt lavet af 3 slægtsforskere. Dette har bredt sig til en totalfotografering i større områder og nu er også billeder af gravsten på nettet.

Lokalt har Mary Meedom, Arne Feldborg og Mitzi Kobbeldgård Svendsen fotograferet og læst korrektur på gravsten fra Grove, Simmelkær, Haunstrup, Studsgård, Gjellerup, Sunds og mange andre. Kom og hør om dette nye spændende projekt.

Mandag 23. oktober

Ove Pedersen, fhv. viceskoledirektør:
Strejftog i Lokalhistorien

Denne foredragsholder behøver vist ikke nærmere præsentation. Han kommer og fortæller spændende ting fra lokalområdet.

Mandag 20. november

Svend Eriksen, arkivleder, Gjellerup Sogns
Lokalhistoriske Samling.

SE fortæller om brugen af de lokalhistoriske arkiver. Om at finde den "Gode Historie" på arkiverne, og om hvordan hæftet "Mands Minde", der bliver udgivet af arkivet, er kommet i gang.

Mandag 15. januar 2007

Foreningens generalforsamling.

Tid og sted

Møderne holdes kl. 19 i Aktivcentret, Brorsonsvej 12, 7400 Herning.
Kaffe/te og brød skal medbringes.

Kontingent

150 kr. årligt for foredrag og abonnement på SLÆGTEN. Ikke medlemmer kr. 30 pr. foredrag.

Kursusvirksomhed

Engelise Løvenholt Nielsen : *Slægtsforskning for begyndere og fortsættere* med gotisk skriftlæsning, samt ekskursioner til Landsarkivet i Viborg . Kurset afholdes 12 torsdage kl. 19.15-22 fra sidst i september. Kurset afvikles under FOF i Herning.

Engelise Løvenholt Nielsen: *Slægtsforskning på EDB*. Her gives et godt kendskab til programmerne Winfamily, Brothers Keeper, Ancestral Quest og Family Tree Maker. Kurset afholdes 10. og 11. november. Kurset afvikles under FOF i Herning.

Bestyrelse

Engelise Løvenholt Nielsen, fmd., Granly 1, 7451 Sunds, ☎ 9714 1632.

Finn Larsen, nstfmd., Ilskov Hovedgade 24B, 7451 Sunds, ☎ 9714 5416.

Helen Jensen, kass., Rugvænget 67, 7400 Herning, ☎ 9712 9571.

Anders Strøm, Snejbjerg Hovedgade 27, 7400 Herning, ☎ 9716 1837.

Eli Ottosen, Ravnsbjerg Mark 7, Gjellerup, 7400 Herning, ☎ 9711 9496.

Bjarne Eg, Østerbyvej 7, 7400 Herning, ☎ 9714 7727.

Henny Wedel, Ålholmvej 62, Tjørring, 7400 Herning, ☎ 9726 7306.

Slægtshistorisk Forening
for Hjørring og Omegn

Tirsdag 5. september

Ekskursion til Jelstrup Kirke.

Vi mødes ved kirken et par kilometer vest for Hundeleve, der nås ad Løkken Hoved-

vejen. Aage K. Riber er vores guide først til Klokhøj, hvor Historisk Samfund har sat en mindesten på stedet, hvor kirkens klokke blev støbt i 1400-tallet og siden i kirken med baldakinaltertavle og kalkmaleri af indtoget i Jeriko. Den medbragte kaffe drikkes efterfølgende i våbenhuset.

Tirsdag 12. september

Viggo Uttrup, Klarup: En soldaterdagbog fra krigen 1864.

Foredragsholderens farfar Niels Pedersen var med i slaget ved Dybbøl, blev taget til fange og sendt til Tyskland. Begivenhederne har han nøgternt nedfældet i en dagbog, hvis oplysninger vil blive indrammet af de historiske facts fra krigen.

Tirsdag 3. oktober (FU)

Mag. art. Knud Prange, Brønshøj: Heraldik.

Heraldikken er læren om de våbenmærker, vi alle møder i vores hverdag, ikke bare på segl og kirkernes gravsten, men også på landevejsskilte, mønter, frimærker, vinetiketter og avisernes vittighedstegninger. Foredraget fortæller om – og viser i lysbilleder – hvorfor heraldikken er fængslende, og hvorfor kendskab til våbenmærker (og bomærker) kan være nyttig viden for mange slægtsforskere. Også Sct. Catharina samt de tre kommunevåbner, der forsvinder ved oprettelsen af Ny Hjørring Kommune, vil blive omtalt.

Tirsdag 31. oktober

Samarbejdsaften.

Medlemmerne fortæller slægtshistorier. Vi håber mange har taget opfordringen op fra forsommeren om at skrive små historier om personer og begivenheder i slægten efter journalist Lars Møllers model.

Tirsdag 14. november (FU)

Seniorforsker Ole Degn, Viborg: Navneskikke.

Med navneloven fra april 2006 er reglerne for navngivning blevet liberaliseret. Det har som ved tidligere ændringer af født en heftig debat, hvilket vidner om navnets betydning for den enkelte person som for slægten. I foredraget gennemgås navneskikken i Danmark fra vikingetid til nutiden.

Tirsdag 12. december

Viser og vers om Hjørring gennem 200 år.

Fritz Tandrup synger til eget guitarakompagnement og Kai Gustav Hansen fortæller om visernes lokalhistoriske baggrund. Begge har medvirket ved udgivelsen af Hjørringbogen 2004, hvorfra viserne er hentet.

Julemødet byder også på gløgg m.v., som foreningen giver denne aften.

Tid og sted

Alm. møder kl. 19 i Forsamlingsbygningen, Østergade 9, Hjørring (indgang gennem porten ved Japan Foto). Kirkeekskursionen begynder kl.19 ved kirken. Kørelighed via Asger Bruun. Kaffe og brød for 10 kr. kan købes i pausen ved møderne. Medbringes selv på ekskursion.

Kontingent

150 kr.

Lange lørdage på Historisk arkiv i Hjørring

Arkivet holder åbent kl. 10-16 følgende lørdage: 2/9, 7/10, 4/11 og 2/12, hvor vores arkivlaug vil være til rådighed med hjælp på mikrofilmlæsesalen. Studiekredsen i gotisk skriftlæsning fortsætter samme dage kl. 13-15. Alle er velkomne.

Bestyrelse

Per Maack Andersen, fmd., Christiansgade 24, 9800 Hjørring, ☎ tlf. 9892 7075.

E: per.maack@andersen.mail.dk

Asger Bruun, sekr., Pileurtvej 1, 9800 Hjørring, ☎ 9891 1984.

E: bruun.asger@get2net.dk

Ole Grau, sekr./mødereferent, Nøddekrigevej 4, 9800 Hjørring, ☎ 2395 4881.

E: ole.grau@stofanet.dk

Erik W. Christiansen, kass., Vestergade 3A, 9800 Hjørring, ☎ 9890 9640.

E: erik.w@christiansen.mail.dk

Jan Rasmussen, Stensgårdsvej 45, 9800

Hjørring, ☎ 9892 2477. E: janrasmussen@c.dk

Egns- og Slægtshistorisk Forening Holstebro

Torsdag 28. september (FU)

Lars Møller, journalist, Aarhus : Man er vel en slægtsfortæller ...

Om at gøre slægten levende – og stadig tro mod kilderne. Foredragsholderen, der sammen med sin far har udgivet slægtsbogen "Man er vel Hardbo...600 års familiekronike fra Nordvestjylland", viser, hvordan de fortæller slægtshistorie ved at flette slægtsforskningens data sammen med kultur- og danmarkshistorie.

Torsdag 26. oktober (FU)

Steen Espensen, tidl. højskoleforstander, No: Natmænd og kæltringer.

Til alle tider har der været udstødte befolkningsgrupper i samfundet. Og natmænd og kæltringer var i århundreder en ildeset del af befolkningen, specielt i Nord- og Vestjylland. Først i begyndelsen af 1900-tallet forsvinder dette befolkningselement, godt hjulpet på vej af udvandring, industrialisering og hedens opdyrking.

Foredraget skildrer både natmandsfolkets levevis igennem 17 og 1800-tallet, og giver et par eksempler på levnedsløb, bl.a. kæltrengekvinden Anne Marie Grønning og Danmarks sidste kæltring "Kjælle Kasper", der døde i 1923.

Torsdag 30. november (FU)

Lars Ebbensgaard, rektor, Lemvig: Livsoplysning fra vugge til grav.

Lars Ebbensgaard vil foretage en rejse fra sin barndomstid som købmandssøn i efterkrigstidens Holstebro over naturvidenskabelige studier til Lemvig Gymnasium som rektor. Lars er født i 1943, student fra Struer Statsgymnasium, kandidat i fysik, matematik og astronomi fra Århus Universitet 1968. Universitetsansat

1968-1971 og gymnasielærer ved Aarhus Katedralskole indtil 1979, hvor han blev rektor ved Lemvig Gymnasium.

Nelly Ebbensgaard, der er sømandsdatter og sanger har udgivet CD'er med danske sange og salmer og vil kæde foredraget sammen med solosang og fællessang.

Kursusvirksomhed

LOF-Holstebro starter kursus i *slægtsforskning* medio september på Lokalhistorisk Arkiv, Holstebro Museum.

Forhør nærmere hos LOF-Holstebro

☎ 9741 1868 eller Hans Toudal.

Tid og sted

Møderne holdes, medmindre andet er anført, kl. 19.30 på Holstebro Museum, Museumsvej 2, 7500 Holstebro

Kontingent:

150 kr. årligt pr. husstand. Gæster ved arrangementer 50 kr. pr. deltager.

Bestyrelse

Hans Toudal Pedersen, fmd., Asagården 1, 1.

tv., 7500 Holstebro, ☎ 9742 3140. E: hans-toudal@holstebro-slaegtsforening.dk

Kristian Øllgaard, kass., Østerled 2, Mejrup,

7500 Holstebro, ☎ 9742 5510:

E: K-oellgaard@holstebro-slaegtsforening.dk

Jytte Knudsen, sekr., Fabersvej 48, 7500

Holstebro, ☎ 9742 6986 / 9749 5100.

E: jytte-knudsen@holstebro-slaegtsforening.dk

Aase Klostergaard, Naltoftevej 5 – Borbjerg,

7500 Holstebro, ☎ 9746 1359.

Per Nørgaard Laugesen, Klostervej 89, Tvis,

7500 Holstebro, ☎ 9743 5255.

E: per-laugesen@holstebro-slaegtsforening.dk

Svend M. Jensen, Særkærparken 122,

7500 Holstebro, ☎ 9742 4506. E: svend-

jensen@holstebro-slaegtsforening.dk

Poul Emil Bendtsen, Vibevej 18, 7600 Struer.

E: p-e-bendtsen@holstebro-slaegtsforening.dk

Hjemmeside

www.holstebro-slaegtsforening.dk

Horsensegnens Slægtshistoriske Forening

Tirsdag 12. september
Medlemsmøde.

Torsdag 21. september (FU)
Christian Adamsen, redaktør af SKALK: Landskab og kirke set gennem præstens øjne.

Det er et land og en befolkning i voldsom forandring, der beskrives på og mellem linierne i de præsteindberetninger, der som svar på en spørgeliste sendtes til Oldsagskommissionen af 1807.

Udskiftningen var endnu i klar erindring, og de store reformers konsekvenser er blandt de emner, som behandles i foredraget.

Tirsdag 10. oktober
Medlemsmøde.

Tirsdag 7. november
Medlemsmøde.

Torsdag 23. november (FU)
Genealog Erik Kann, Virum: Hvordan benytter man lægdsrullerne ?

Lægdsrullerne er et godt supplement i slægtsforskningen. Er du i tvivl om, hvordan lægdsrullerne bruges, så kom og hør Erik Kanns bud på, hvordan man kommer i gang. Foredraget kommer ind på mange aspekter.

Tirsdag 12. december
Julemøde. Medlemsmøde.

Hvidovre Slægtsforskere

Vi starter med modtagelse, og af nye medlemmer - husk 100 kr. til kontingent.

Tirsdag 12. september
Nyheder fra internet på storskærm.

Tid og sted
Alle møder begynder kl. 19. Medlemsmøderne er på "Kildebakken", FU møder er i efteråret i Auditoriet, Bankagerskolen. Beskrivelse udsendes.

Kursusvirksomhed
Horsensegnens Slægtshistoriske Forening træffes i Lokalsamlingen på Horsens Bibliotek 4. og 18. september, 2. og 23. oktober, 6. og 20. november samt 4. december kl. 16-18.

FOF-Rosing Ræderske Aftenskole afholder følgende kurser, tilmelding ☎ 7625 8988.
Karsten Bjerreskov: *Gotisk skriftlæsning* onsdag kl. 16.
Hanne Bjørn: *Slægtsforskning trin 1* onsdag kl.19.

Kontingent
175 kr. pr. husstand.

Bestyrelse
Knud Friis, fmd., Vænget 7, Vinten, 8700 Horsens, ☎ 7565 4179. E: elknud@stofanet.dk
Leif B. Hansen, kass., Askevej 31, 8700 Horsens, ☎ 7562 0147.
E: leifbhansen@stofanet.dk
Hanne Westergaard, sekr., Violvej 126b, 8700 Horsens, ☎ 7564 1086.
E: h.westergaard@stofanet.dk
Hanne Bjørn, kurser , Bregnevej 6, Torsted, 8700 Horsens, ☎ 7564 7817.
E: habj@stofanet.dk
Britt Petersen, Mosegårdsvej 9, 8700 Horsens, ☎ 7564 4143. E: fam.peter@stofanet.dk

Hjemmeside
www.home1.stofanet.dk/habj/slaegths.htm

Tirsdag 19. september
De nyeste komplette folketællinger.

Tirsdag 26. september
2 spaltet slægtsbog med billeder.

Tirsdag 3. oktober
Kirkebøger på internettet.

Tirsdag 10. oktober
BK6.dk nyheder.

Tirsdag 17. oktober
Nye foto- og billedprogrammer.

Tirsdag 24. oktober
Medlemsvalgt program.

Tirsdag 31. oktober
Udstilling på Rytterskolen (udebesøg).

Tirsdag 7. november
Udstilling på Rytterskolen (udebesøg).

Tirsdag 14. november
Nyheder i computer programmer. og internettet.

Tirsdag 21. november
Medlemsvalgt program.

Tirsdag 28. november
Eksempel på slægtsbog.

Tirsdag 5. december
Forslag til forårsprogram.

Tirsdag 12. december
Juleafslutning.

Koldinghus Forening af Slægtsforskere

Tirsdag 5. september
Mai-Brit Lauritsen, arkivfaglig assistent ved Landsarkivet i Aabenraa: Soldaterne og kilderne til deres færd.

Indhold og tolkning af lægdsruller – alfabetiske lister, soldaterpapirer, -registreringer, datablade, Geworbene og sessioner. Udgangspunktet er arkivalier fra Landsarkivet i Aabenraa.

Tirsdag 3. oktober.
Birgitte Dedenroth - Schou, stadsarkivar i Kolding: Slægtshistorisk materiale i kommunale arkiver.

Alle tirsdage viser vi nyt om BK6dk i det omfang, som tiden tillader.

Tid og sted
Kl. 14 på Hvidovre Rytterskole, Hvidovre Kirkeplads 1, Hvidovre.

Hver mandag er der undervisning i PC programmer ved tilmelding i vores kalenderdagbog.

Kom med nogle gode ønsker og forslag til foredrag.

Ændringer aftales senest tirsdagen før.

Kontingent
100 kr. pr. halvår og for nye medlemmer ekstra 100 kr. i indskud første gang (hjælp til det indkøbte materiel).

Bestyrelse
Dan Olsen, fmd., ☎ 3678 8642.
E: davao@tdcadsl.dk
Iver Poulsen, nstfmd.
Grethe Sperling, kass.
Jens-Chr. Nielsen, rev.

Hjemmeside
www.sitecenter.dk/genealogi123

Stadsarkivaren viser rundt i Stadsarkivets nye lokaler i Nicolai-komplekset.

Efter rundvisningen fortælles om de kommunale arkivalier i Stadsarkivet, der indeholder mange slægtshistoriske oplysninger.

OBS. Stedet for mødet er Stadsarkivet på hjørnet af Skolegade og Blæsbjerggade.

Tirsdag 6. november (FU)
Lone Hvass, museumsinspektør, Helsingør: Købstadsborgere, embedsmændene, håndværkerne og især deres koner fra 1700 til 1800-årene.

Brug af kirkebøger på en anden måde, om kvinder og mænds sygdomme, børnedødelighed og fødsler.

Tirsdag 5. december (FU)

Anton Blaabjerg, genealog, Viborg: Slægtsforskning før kirkebøgerne.

Mange har klaret slægtsforskningen til kirkebøgenes start, men hvad gør man så? Mulighederne for at komme bagom kirkebøgenes begyndelsesår belyses.

Tirsdag 2. januar 2007 (FU)

Erik Kann, redaktør og genealog, Virum: Jamen – jeg har da kun almindelige mennesker i min slægt!

Foredraget vil byde på en gennemgang af nogle kilder, hvor man med garanti altid vil kunne finde oplysninger om forfædrene, selvom de kun var almindelige fæstebønder.

Tid og sted

Kl. 19.30 – 22 i Kirkesalen, Sct. Jørgens Gård, Hospitalsgade 4, 6000 Kolding. OBS. Mødet 3. oktober finder sted på Stadsarkivet i Skolegade, Kolding.

Studieture til Landsarkivet i Viborg.

Mandag 11/9, tirsdag 10/10 og onsdag 15/11.

Fælleskørsel i private biler. Afgang kl. 07.15 fra Banegårdspladsen i Kolding. Hjemkomst ca. kl. 18. Pris kr. 90. Tilmelding nødvendig.

Studietur til Landsarkivet i Aabenraa.

Mandag 18/9 og tirsdag 21/11.

Fælleskørsel i private biler. Afgang kl. 8 fra banegårdspladsen i Kolding. Hjemkomst ca. kl. 17. Pris 60 kr. Tilmelding nødvendig.

Rundvisning på Kolding ny bibliotek
Tirsdag 12. september kl. 19 – ca. 20.30.
Præsentation af biblioteket: Hvor kan slægtsforskeren finde oplysninger og arbejde. Tilmelding.

Kontingent

200 kr., par 300 kr., gæster 50 kr.

Bestyrelse

Per Thornberg, fmd., "Duedal", Tandholtvej 5, Hylke, 6000 Kolding, ☎ 7552 4370.

E: per.thornberg@mail.tele.dk

Henning Haugaard, nstfmd., Brændkjærgade 46, 6000 Kolding, ☎ 7550 4339.

E: haugaardkolding@mail.tele.dk

Birte Wienecke, kass., A.D. Burcharthsvej 15, 6000 Kolding, ☎ 7554 1134.

E: bwienecke@stofanet.dk

Steffen Riis, sekr., Mazantigade 18, 6000 Kolding, ☎ 6471 3575. E: steffen.

riis@mobilixnet.dk

Elke Pringal, red., Egevænget 19, 6051 Almind, ☎ 7556 1504.

E: elke.gunnar@stofanet.dk

Arne Jørgensen, Hvedemarken 50, 6000 Kolding, ☎ 7551 0610.

E: niels-arne@stofanet.dk

Korsør Slægtshistoriske Forening

Torsdag 7. september

Alm. mødeaften.

Torsdag 21. september

Erik Kann, genealog: Kød på slægten.

Gennemgang af, hvordan man i praksis bærer sig ad med at finde interessante oplysninger udover de ganske almindelige persondata.

Torsdag 5. oktober

Samarbejdsaften med et indlæg om slægts-historie af et eller flere medlemmer. Tag dit materiale med, hvis du vil have ideer fra andre medlemmer.

Torsdag 19. oktober

Mødeaften med evt. forslag fra vore medlemmer om aktiviteter i 2007.

Torsdag 2. november

Kurt Rehder, lokalhistoriker: Har du styr på dine aner?

Tre hundrede års slægtshistorie om Vedel-slægten fra Svenstrupgård i Tårn-borg sogn. Foredragsholderens kone er af denne slægt.

Torsdag 16. november

Alm. mødeaften.

Torsdag 30. november

Julemøde med spisning og hyggeligt samvær.

Kontingent

200 kr., par 300 kr., gæster pr. foredrag 25 kr.

Tid og sted

Biblioteket i Korsør, indgang Bernstengade, kl. 19.15.

Bestyrelse

Karin Vedel, fmd., Højen 21, 4220 Korsør, ☎ 5837 1119. E: Karinvedel@privat.dk

Kirsten Christensen, kass., Kjærvej 10, 4220 Korsør, ☎ 5837 3263. E: sheba@christensen.mail.dk

Birgit Johansen, Bragesvej 132, 4220 Korsør, ☎ 5837 6723.

Anni Iversen, Rønne Allé 7, 4220 Korsør, ☎ 5837 4803.

Gerda Christiansen, Elme Allé 32, 4220 Korsør, ☎ 5837 2674.

Jull Petersen, suppl., Søbrinken 23, 4220 Korsør, ☎ 5837 5538.

Pia Jensen, suppl., Strandvejen 12, 4220 Korsør, ☎ 5837 6017.

Hans Burchardt, rev., Møllebjergvej 26, 4220 Korsør, ☎ 5837 2275.

Hjemmeside

<http://www.kultur.korsoer.dk/-Portalen>Foreninger>I-N>

Slægts- og lokalhistorisk Forening for Løgstør og Omegn

Torsdag 21. september kl. 19

Besøg på Dansk Nutidsmuseum, Støberivej 8, Aars. Pris for rundvisning med efterfølgende kaffe, kringle og lagkage kr. 50.

Afgang fra HPs Plads kl. 18,15.

Samkørsel og tilmelding senest 19. september til John Nielsen.

Lørdag 30. september

Tur til Landsarkivet i Viborg.

Afgang fra HPs Plads kl. 7,30.

Samkørsel og tilmelding til Bodil Klitgaard.

Torsdag 12. oktober

Slægtsforskningsprogrammer på Internettet.

Underviser Birgit Øskov og Finn Jelstrup.

Et detaljeret program offentliggøres senere.

Mandag 23. oktober

Sammen med Aalborg-foreningen arrangeres en aftentur til Landsarkivet i

Viborg.

Afgang fra HPs Plads kl. 18.

Samkørsel og tilmelding til Bodil Klitgaard.

Torsdag 26. oktober

Flemming Holmgaard, f. 1949: Fra Løgstør Skole til SOK (Søværnets Operative Kommando).

Lørdag 11. november

Tur til Landsarkivet i Viborg.

Afgang fra HPs Plads kl. 7.30.

Samkørsel og tilmelding til Bodil Klitgaard.

Torsdag 30. november

Vogmand Egon Pedersen, f. 1932: Fra Løgstød Skole til storvogmand i Slagelse.

Tidligere typograf og depotindehaver Willy Harritslev, f. 1919 fortsætter sin beretning fra februar 2006 med tildragelser fra Løgstør.

Tid og sted

Hvor ikke andet er anført, finder møderne sted kl. 19 i Pavillon Christiansminde.

Kontingent

Årligt kr. 100 for enkeltpersoner og kr. 150 for husstandsmedlemskab.

Alle arrangementerne bliver forudgående bekendtgjort i Vesthimmerlands Folkeblad, og heraf fremgår, når tilmelding er nødvendig, og til hvem tilmelding skal ske.

Til nogle arrangementer vil der være en entre samt eventuelt egenbetaling til fortæring og transport.

Bestyrelse:

John Nielsen, fmd., Østeralle 20, 9670 Løgstør, ☎ 9867 1234. E: john@privatpost.dk
Carsten Holm Nielsen, nstfmd., Vestervang Alle 57, 9670 Løgstør, ☎ 9867 1250.
Poul Carstensen, kass., Livøvej 103, Rønbjerg, 9681 Ranum, ☎ 9867 6930.
E: pcfogh@post9.tele.dk
Ole Bang Nielsen, sekr., Norgesvej 10, 9670 Løgstør, ☎ 2082 4526.

E: obang41@hotmail.com
Bent Andersen, Sverigesvej 14 A, 9670 Løgstør, ☎ 9867 3190.
Henning Jensen, arb. suppl., Tværvej 9, 9670 Løgstør, ☎ 9867 1785.

Programudvalg

Anna Esbech, Fischershavne 16, 9670 Løgstør, ☎ 9867 3404.
Bodil Klitgaard, Haugaardsvej 46, 9670 Løgstør, ☎ 9868 1391. E: bodil46@privat.dk
Inge Lise Nielsen, Øster Ørbækvej 12, 9670 Løgstør, ☎ 98673312. E: in@superbruger.dk
John Nielsen, *Poul Carstensen* og *Ole Bang Nielsen*.

Hjemmeside

www.logstor.lokalarkiver.dk – Slægts- og Lokalhistorisk Forening

Morsø Slægtshistoriske Forening

Tirsdag 26. september
Arkivaften.

Tirsdag 10. oktober
Arkivaften.

Tirsdag 24. oktober
Arkivaften.

Tirsdag 7. november
Arkivaften.

Tirsdag 21. november
Arkivaften.

Tirsdag 5. december
Arkivaften.

Arkivaftenerne er for medlemmer og interesserede.

Tid og sted

Møderne foregår på Lokalhistorisk Arkiv, Dueholmgade 7, Nykøbing Mors med start kl. 19.30.

Kontingent

Kr. 100.

Bestyrelse

Gunhild Olesen Møller, fmd., Strædet 38, 7990 Øster Assels, ☎ 9776 4277 / 2332 9210.
E: armgom@vibamt.dk
Bjarne Nielsen, kass., Ranunkelvej 16, Nykøbing M.
Jørgen Kibsgaard, sekr., Agertoften 9, Vodstrup, 7900 Nykøbing M.
Inge Langballe, Kirkebyen 5, Solbjerg, 7950 Erslev.
Hans Jørgen Jensen, Bakkevænget 42, Sdr. Draaby, 7900 Nykøbing M.

Nordsjællands Slægtshistoriske Forening

Mandag 4. september
Arbejds møde – (hvor de, der ved lidt, hjælper dem, der ved mindre!).

Mandag 11. september
Arbejds møde.

Mandag 17. september
Foredrag, ikke aftalt.

Mandag 2. oktober
Arbejds møde.

Mandag 9. oktober

Jørgen Mikkelsen, arkivar, Landsarkivet i København: Ældre fængselsarkiver og deres muligheder.

Efter en oversigt over strafferettens og fængselsvæsenets udvikling præsenteres nogle fangeskæbner fra de righoldige fængsels- og arresthusarkiver.

Mandag 16. oktober

Arbejds møde.

Mandag 30. oktober

Arbejds møde.

Mandag, 6. november

Arbejds møde.

Mandag, 13. november

Foredrag, ikke aftalt.

Mandag, 26. november

Arbejds møde.

Mandag, 4. december

Julemødet. Finn Edvardsen, Helsingør kommer og fortæller en historie.

Mandag, 11. december

Arbejds møde.

Kontingent

175 kr. for enlige, 250 kr. for par.

Slægtshistorisk Forening Odense

Onsdag 27. september

Arne Christiansen og Jytte Skaaning: Slægtsforskning på Internettet.

Onsdag 25. oktober

Studiebesøg på Landsarkivet for Fyn, Jernbanegade 36A, 5000 Odense C. Læsesalen er åben for medlemmer i tiden kl. 19-22 mod betaling af et mindre gebyr.

Tid og sted

Hvis ikke andet er nævnt, afholdes møderne kl.19 på Holtvej 8, (Græsted Station SYD), 3230 Græsted. Der er masser af P-pladser, dog ikke på bussernes pladser! Men toget kører lige til døren!

Bestyrelse

Knud Werchmeister, fmd., Kongensgadevej 1 B, 3200 Helsingør, ☎ 4879 6099.

E: khw_rmw@mail.tele.dk

Bitten Mølgaard, kass., Leerbjerg Aasen 2, Bakkebjerg, 3230 Græsted, ☎ 2255 9338.

E: bitten.viggo@mail.tele.dk

Girokonto: 004 8321.

Birthe Nielsen, sekr., Mejslevang 6, 3450

Allerød, ☎ 4817 4057.

E: birthe.e.nielsen@mailme.dk

Maren Søndergaard Pedersen, Holmevej 38, Tulstrup, 3400 Hillerød, ☎ 4828 5553

E: dsl65124b@post.cybercity.dk

Viggo Poulsen, ☎ 4871 5700, se under bladet.

Per Egelund, bilagskontr., Ndr. Strandvej 277, Ellekilde, 3140 Ålsgårde.

E: p-e-und@get2net.dk

Bladet

Ansvarshavende: Bestyrelsen, layout / redaktion og forsendelse: Viggo Poulsen, Leerbjerg Aasen 2, Bakkebjerg, 3230 Græsted, ☎ 2181 0092.

E: viggo.bitten@mail.tele.dk

Foreningens blad udsendes normalt 4 gange årligt i ugerne 11,27,41,52 gratis til foreningens medlemmer. Bladets pris i løssalg 30 kr., årsabonnement 100 kr.

Der vil blive mulighed for vejledning og hjælp af bestyrelsesmedlemmer under besøget. Tilmelding og evt. bestilling af arkivalier, der skal hentes fra magasinerne, til Jytte Skaaning senest mandag 23. oktober – antal læsesalspladser 52. Kaffe/the og brød medbringes.

Onsdag 29. november (FU)

Helle Bundesen, arkivbetjent på Landsarkivet for Fyn, Odense: Retsbetjentens arbejde, fra løssagte kvinder til mordsager.

En gennemgang af retsbetjentens arbejde i lokalsamfundet, med beskrivelse af de forskellige typer: byfoged, herredsfoged, birkedommer og kort noget om sognefogden. Desuden vil Helle Bundesen gennemgå nogle forskellige sager såsom forretningsgangen i en faderskabssag/alimentationssag, et tyveri og en mord-sag. Der vil også blive en gennemgang af retsbetjentarkivernes opbygning.

Onsdag 13. december (FU)

Marianne Weigel, stud. mag., Odense:
Lejesoldat i Nyborg 1774-1814.
Integration eller isolation.

Onsdag 31. januar 2007

Generalforsamling – ifølge vedtægterne.
Efter generalforsamlingen afholdes medlemsaften.

Tid og sted

Bemærk! Nyt mødetidspunkt. Alle møder begynder kl. 19 og afholdes i den store sal (1. etage) på Odense Kommunes Uddannelsescenter, Schacksgade 39, 5000 Odense C. Elevator og gode parkeringsmuligheder i skolegården. Bus nr. 41,81,82,91 og 92 (Nyborgvej/Nansensgade).

Kaffe/the og sodavand/øl kan købes ved de almindelige møder.

Bemærk! Studiebesøg på Landsarkivet for Fyn 25. oktober.

Nyt! Der afholdes spørgecentral ½ time før hvert møde – undtagen studiebesøget på Landsarkivet for Fyn. Bestyrelsesmedlemmer vil være til stede og hjælpe med "de krøllede bogstaver" og arkivspørgsmål mv.

Kontingent

Enkeltmedlemmer 125 kr., par 175 kr. for foreningens tilbud og SLÆGTEN.

Kursusvirksomhed

Jytte Skaaning: *Slægtsforskning for begyndere*. 12 torsdage kl. 19.15-21.35 fra 21/9.
Jytte Skaaning: *Gotisk skriftlæsning for*

begyndere. 9 mandage kl. 19.15-21.35 fra 25/9. (minus 23/10, 20/11 og 11/12).

Jytte Skaaning: *Gotisk skriftlæsning for lidt øvede*. 10 torsdage kl. 10-12.20 fra 21/9.

Jytte Skaaning: *Gotisk skriftlæsning for lidt øvede*. 10 torsdage kl. 13.30-15.50 fra 21/9.

Jytte Skaaning: *Gotisk skriftlæsning for øvede*. 10 tirsdage kl. 19.15-21.35 fra 19/9.

Jytte Skaaning: *Gotisk skriftlæsning for videregående*. 10 mandage kl. 16.30-18.50 fra 18/9.

Alle kurser (undtagen gotisk skriftlæsning - lidt øvede og øvede) afvikles på AOF-Centret, Vestre Stationsvej 8-10, Odense C. Derimod afholdes kurserne: gotisk skriftlæsning – lidt øvede på AOF-Centret, Hunderupvej 103, 5230 Odense M., medens gotisk skriftlæsning for øvede afholdes på Hunderupskolen, Solfaldsvej 11, 5000 Odense C.

Nærmere oplysning hos JS. Tilmelding til AOF, Odense, ☎ 6311 9900.

Jytte Skaaning og Svend-Erik Christiansen: *Slægtsforskning og informationsteknologi* forventes tilbudt i foråret 2007.

Bestyrelse

Jytte Skaaning, fmd., Vinkældervej 6A, 5000 Odense C, ☎ 6614 8877.

E: skaaning@email.dk

Jytte Hammerich Fauerby, nstfmd. og foreningens repræsentant i Byhistorisk Udvalg, J. L. Heibergs Vej 97, 5230 Odense M, ☎ 6612 8002. E: jyhafa@get2net.dk

Birgit Mortensen, kass., Anne Maries Allé 38, 5250 Odense SV, ☎ 6617 4105.

E: birgit.mortensen@dsa-net.dk

Lisbet Kinttof, sekr., Istedvænget 5, 3 tv., 5000 Odense C, ☎ 6611 1523. E: kinttof@mail.dk

Arne Christiansen, webmaster, Langelinie 34 c, 5230 Odense M, ☎ 6613 3134.

E: arne@ejlby.dk. Hjemmeside: www.ejlby.dk

Elise Reil, suppl., Moltkesvej 6, 5000 Odense C, ☎ 6591 7027. E: reilsundahl@mail.dk

Hjemmeside

www.odenseslaegt.dk

Tirsdag 5. september

Rigmor Mogensen: Et liv i fattigdom, fra ca. 1850-1935.

Ud fra sin egen slægtsforskning fortæller Rigmor om, hvordan livet kunne forme sig for mindre bemidlede i denne periode af vores historie.

Tirsdag 26. september (FU)

Else Marie Kofod, seniorforsker, Dansk Folkemindesamling: Traditionsændringer igennem 200 år, særlig i bondesamfundet.

Tiderne ændrer sig og dermed også traditionerne. Vi vil denne aften få et godt indblik i mange af disse ændringer, og det vil ganske givet ændre noget på vores opfattelse af vore forfædres liv og levned.

Tirsdag 10. oktober (FU)

Torsten Sørensen, overlæge, Kolding: Kopper og pest – sygdomme, der kunne lægge landområder øde.

Kopper og pest hører til blandt verdens ældste og alvorligste sygdomme. De har dræbt tusindvis af mennesker og var frygtede. Foredraget vil bl.a. gennemgå sygdommens karakter, bekæmpelsen og de konsekvenser, det havde, når en epidemi brød ud.

Tirsdag 24. oktober (FU)

Lars Møller, journalist: Man er vel en slægtsfortæller...

Om at gøre slægten levende – og stadig tro mod kilderne. Forfatteren bag "Man er vel hardbo... 600 års familiekronike fra Nordvestjylland", Lars Møller, demonstrerer, hvordan han og hans far fortæller slægts historie ved at flette den sammen med kultur- og Danmarkshistorien.

Tirsdag 21. november

Internet og slægtsforskning.

Vi mødes i undervisningslokalet i Kulturhuset (2. sal, uden for glasdøren mod Fischersgade) og får demonstreret vigtige internetsider for slægtsforskere. Der lægges op til, at vi udveksler erfaringer med hinanden.

Tirsdag 5. december

Foreningsaften.

Har du små eller store problemer med computeren, Windows eller dit slægtsprogram, så mød op denne aften. Allan Bøje Rasmussen vil hjælpe med at løse problemerne.

Bagefter er foreningen vært ved julekaffen.

Tid og sted

Bemærk! Nyt lokale. Arrangementerne finder nu sted i Fritidscenteret, 2. sal, Vestergade 15, Randers, hvis ikke andet er anført, og begynder kl. 19.

Kontingent

160 kr. pr. år (arrangementer og SLÆGTEN).

Bestyrelse

Bøggild Christensen, fmd., Bjarkesvej 9, 8900 Randers, ☎ 8643 5766.

E: boegg@webspeed.dk

Poul Høj, kass., Niels Steensensvej 1, 8900 Randers, ☎ 8643 1716.

E: poul.hoj@lic-mail.dk

Inger Marie Linnemann, Ammelhedevej 4, Tammestrup, 8900 Randers, ☎ 8649 4840,

E: mie3mie@worldonline.dk

Tina Sørensen, Virring Mosevej 7, Virring, 8900 Randers, ☎ 8649 5438,

E: luber@dlgtele.dk.

Kathrine Tobiasen, sekr., Korsagervej 13, Haslund, 8900 Randers, ☎ 8644 5689.

E: tobiasen@adslhome.dk

Hjemmeside

<http://www.slægtranders.dk>

Tirsdag 12. september

Erik Kann, genealog, Statens Øjenklinik: Slægtsforskning på Internettet.

Mulighederne er stort set uendelige og mængden af informationer omfattende. I aftenens foredrag vil Erik Kann gennem en lang række praktiske eksempler give anvisninger på, hvorledes man kan få succes med søgningerne på Internettet.

Tirsdag 10. oktober

Chris Gade Oxholm Sørensen, dansk repræsentant for Brothers Keeper.

Funktionerne i programmet gennemgås, udskrivningsmuligheder og GEDCOM behandles.

Tirsdag 14 november

Asbjørn Hellum, formand for SLA, arkivleder ved Vejle Byhistoriske Arkiv & Stadsarkiv: Slægtsforskernes papirer - hvad med dem.

Slægtsforskere bruger megen tid på arkiverne. Slægtsforskerens arkiv bugner af materiale. Noget er forhåbentlig publiceret, men er der ikke meget, som andre kunne bygge videre på og ville betragte som et fund at få adgang til? Hvordan kan det lade sig gøre?

Tirsdag 7. december

Julemøde.

Ry Slægtshistorisk Forening

Onsdag 13. september i Låsby.

Almindelig samarbejdsaften med et indlæg om slægtshistorie af et medlem. Tag dit eget materiale med, hvis du vil have gode idéer fra andre.

Som sædvanlig vil vi hygge os over et glas gløgg og æbleskiver. Af hensyn til traktementet bedes man tilmelde sig hos sekretæren senest dagen før mødet.

Tirsdag 11. januar 2007

Medlemmernes egen aften. Alle vil have mulighed for at fortælle lidt om deres egen forskning eller få råd og vejledning af andre forskere.

Tid og sted

Kl. 19.30 på Kildegården, lokale 5, Helligkorsvej 5, Roskilde. Medbring selv kaffe/te.

Kontingent

Enkeltmedlemmer 150 kr., par 200 kr. inkl. SLÆGTEN og foreningens årsskrift. Gæster 20 kr. pr. møde.

Bestyrelse

Kit Bisgård, fmd., Åstoften 14, Svogerslev, 4000 Roskilde, ☎ 4638 3514.

E: Kit@roskildeslaegt.dk

Flemming Molin, kass., Dronning Ingeborgs Vej 1, 4000 Roskilde, ☎ 4635 3118.

E: Molin@roskildeslaegt.dk

Karna Hansen, sekr., Æblehaven 106 st.th., 4000 Roskilde, ☎ 4636 1056.

E: Karna@roskildeslaegt.dk

Niels-Bjarne Kristensen, Dronning Sofiesvej 22, 4000 Roskilde, ☎ 4635 3773.

E: Niels-Bjarne@roskildeslaegt.dk

Ole Sylvester-Nielsen, Skovlyst 75A, Himmelev, 4000 Roskilde, ☎ 4675 3076.

E: Ole.Sylvester@roskildeslaegt.dk

Hjemmeside

<http://roskildeslaegt.dk>

Efter kaffen træner vi i gotisk skriftlæsning. Medbring evt. egne tekster, som du gerne vil have læst.

Tirsdag 3. oktober i Ry.

NB: Ugedag og mødested. Mødet holdes i forlængelse af lang åbningstid på arkivet.

Svend-Erik Christiansen kommer og underholder os under emnet:
Hvad kan skifter fortælle os?
Vi kigger nærmere på forløbet af en boopgørelse efter et dødsfald, og hvad de bevarede skiftearkivalier kan sige om den afdøde, boets indhold og arvingerne.

Tirsdag 7. november i Ry.

NB: Ugedag og mødested. Mødet holdes i forlængelse af lang åbningstid på arkivet.

Almindelig samarbejdsaften med et indlæg om slægtshistorie af et medlem.

Tag dit eget materiale med, hvis du vil have gode idéer fra andre.

Efter kaffen træner vi i gotisk skriftlæsning. Medbring evt. egne tekster, som du gerne vil have læst.

Onsdag 6. december i Låsby.

Julemøde.

Vi hygger os og spiller terninger. Medbring en lille gave.
Der serveres til spillet.

Tid og sted

Alle møder begynder kl. 19.30. Ry-møderne afholdes på Egnarkivet i Ry, og Låsby-møderne i Foreningscentralen på Låsby Skole.

Bestyrelse

Kaj Ahlburg, fmd. og sekr., Kildebakken 36, 8680 Ry, ☎ 86 89 14 63.

E: kahlburg@post5.tele.dk

Birthe Lund Dalsgaard, kass., Egevej 48, 8680 Ry, ☎ 86 89 28 45. E: bld@mail.dk

Knud Aagaard, webmaster, Kirkevej 73, 8670 Låsby, ☎ 86 95 15 86.

E: knuds@knudaagaard.dk

Harry Sylvest Christensen, Anemonevej 11, 8680 Ry, ☎ 86 89 35 80.

E: ahc@newmail.dk

Hjemmeside

<http://www.rootsweb.com/~dnkrsf/>

Slægtsforskerne i Silkeborg

Tirsdag 5. september

Studiekreds i gotisk.

Tirsdag 19. september (FU)

Torsten Sørensen, overlæge, Kolding: Pest og kopper - nogle af verdens ældste og alvorligste sygdomme.

Epidemier af både pest og kopper har haft stor samfundsmæssig betydning. Landsbyer og landområder blev lagt øde, og store anstrengelser blev gjort fra det offentlige for at hindre smittespredning. F. eks. blev der oprettet karantænestationer flere steder i landet. I dag er pest nogenlunde under kontrol, og koppesygdommen betragtes som udryddet.

Foredraget gennemgår bl. a. sygdommenes karakter, bekæmpelsen af dem og konsekvenserne af epidemierne.

Tirsdag 3. oktober

Studiekreds i gotisk

Tirsdag 10. oktober

Studiekreds i gotisk

Tirsdag 24. oktober

Studiekreds i gotisk

Tirsdag 31. oktober

Studiekreds i gotisk

Tirsdag 14. november (FU)

Genealog Erik Kann: Slægtsforskning på Internettet, 1. del.

Internettets muligheder er stort set uendelige, og mængden af informationer nærmest ubegribelig omfattende. Alligevel er der mange slægtsforskere, der oplever frustration og forvirring: Hvorfor kan jeg ikke finde noget, når nu alle taler om, at der er så meget derude!

En af de allervæsentligste forudsætninger for

at kunne finde informationer på Internettet er, at kunne søge systematisk og målrettet.

Aftenens foredrag vil byde på en gennemgang af alle de vigtigste søgemetoder og systematiseringsmuligheder. Hvordan skriver jeg f. eks. i Google, hvis jeg gerne vil finde indtastede kirkebogsoplysninger om Hans Larsen, der levede mellem 1700 og 1756?

Tirsdag 28 november (FU)

Genealog Erik Kann: Slægtsforskning på Internettet, 2. del.

Som en opfølgning på gennemgangen for 14 dage siden, tager aftenens gennemgang udgangspunkt i en fiktiv person, der f. eks. levede i anden halvdel af 1800-tallet: Hvilke oplysninger kan vi finde om ham på Internettet. Vi skal kigge på ArkivalieOnline, indtastninger af kirkebøger og folketællinger og meget, meget mere.

Tirsdag 12. december

Julemøde, hvor alle er meget velkomne til at få ordet, især hvis man har oplevet noget spændende med sin forskning.

Tid og sted

Kl. 19 i Silkeborg Medborgerhus, Søvej 3.

Kontingent

150 kr., par 250 kr. pr år.

Bestyrelse

Bent Nymand, fmd., Teglgårdsparken 42, 8882 Fårvang, ☎ 8687 1844.

E: ingeogbentnymand@tdcadsl.dk

Jette Pedersen, nstfmd., Sejlingsvinget 17, 8600 Silkeborg, ☎ 8685 5369.

E: jette.eiersted@get2net.dk

Karl Kristensen, kass., Ved Skrænten 10 st.th., 8600 Silkeborg, ☎ 8681 6330.

E: karlgeo@tiscali.dk

Birgit Pedersen, sekr., Rudbølvej 27, 8600

silkeborg, ☎ 8681 0258. E: birgitp@oncable.dk

Agnete Preisler, Hesselhøjvej 66, 8600

Silkeborg, ☎ 8682 5734.

E: agnete.preisler@mail.dk

Onsdag 13. september

Karsten Skjold Petersen, museumsinspektør, ph.d., Tøjhusmuseet: Geworbne krigskarle. Hvervede soldater i Danmark 1660-1867.

I 1700-tallet bestod den danske hær dels af en udskrevet, værnepligtig landmilit, dels af en hvervet felthær. Militen, der var underlagt det berømte Stavnband, var kun samlet til 3-4 ugers samlet eksercits om året. Denne "rigtige" hvervede hær er der skrevet uendelig lidt om. Dansk forskning har hidtil udelukkende fokuseret på førnævnte Landmilit og Stavnbandet. Vores viden om den hvervede hær har derfor

hidtil været meget lille. En stor del af de hvervede soldater blev hvervet i udlandet, fortrinsvis Tyskland, og mange af dem blev boende i Danmark efter endt tjeneste. I foredraget fortælles om soldatertjenesten og livet i 1700-tallets garnisonsbyer. De vigtigste kildegrupper af interesse for slægthistorikere vil blive gennemgået.

Onsdag 11. oktober

Henning Bender, stadsarkivar og leder af Det danske Udvandrerarkiv: Dansk udvandring til Amerika.

Henning Bender vil fortælle om den danske udvandring og om, hvad man kan bruge Udvandrerarkivet til i jagten på udvandrede slægtminge. Dels med udgangspunkt i Udvandrerarkivets samlinger dels i dets søgedatabaser på nettet. Hvor kom udvandrerne fra i Danmark og hvor bosatte de sig i Nordamerika. Herudover foretages en rejse til de danske bosættelser fra øst- til vestkyst

Onsdag 8. november

Gerda Bonderup, lektor, dr.phil., Aarhus Universitet: Danmark og koleraen i 1853. I 1800-tallet mente man, at epidemiernes tid var forbi: Pesten havde ikke vist sig i Europa i de seneste 100 år, og kopperne havde man stort set fået bugt med ved vaccination. Da slog en helt ukendt epidemi til, koleraen. Den første koleraepidemi grasserede i Europa i 1830'erne, sociale uroligheder fulgte i dens kølvand, men epidemien gik uden om Danmark. Først da den anden epidemi næsten var forbi, ramte den Danmark i 1853. Her stod dog alle ansvarshavende, som læger, medlemmer af bystyret, andre fra det bedre borgerskab og mange flere sammen og gjorde en uselvsk indsats. Det vigtigste kildemateriale, epidemiberetningerne fra landets læger siden 1853, ligger på Rigsarkivet.

Husk Slægtsforskerdagen, Lørdag 11. Nov. Kl. 8.45-15 i Valby Medborgerhus, Valgårdsvej 4, Valby. Årets Tema: "Fra fødsel til død, livets skikke." Dette er emner som har berørt alle vore forfædre. Vore 3 foredragsholdere vil fortælle om emner, der alle berører dette emne. Nogle vil inddrage relevant kildemateriale til belysning af disse emner og fortælle om, hvor kilderne findes og om hvordan de kan benyttes.

Tilmelding så længe der er pladser til A.M. Krogh-Thomsen, evt. på vor hjemmeside. Vær hurtig med tilmeldingen.

Onsdag 6. december

Elsebeth Paikin, formand for Jødisk Genealogisk Selskab i Danmark: Jødisk slægtsforskning.

De første jøder bosatte sig i Danmark i 1600-tallet, senere kom flere til. De blev assimilerede og integrerede og ikke så få konverterede til kristendommen. Omkring år 1900 kom en bølge af jøder til Danmark: Flygtninge fra forfølgelse i Rusland. Fælles for alle er den evige forfølgelse og deraf følgende splittelse af slægterne, der bosatte

sig, hvor de kunne finde et helle for en tid. Jødiske slægter er derfor spredt blandt folkeslagene og jødisk slægtsforskning er derfor i bogstavelig forstand grænseoverskridende. I foredraget vil historien blive belyst i korte træk, derefter vil kilderne og hjælpemidler til jødiske slægtsforskning og internettet mange muligheder blive gennemgået.

Tid og sted

Hvis ikke andet er nævnt, kl. 19 i Mormonkirkens venlige lokaler i Ballerup-Centret. Lokalerne ligger i den samme bygning, hvor S-toget holder. Lige oven over billetkontoret. Man kan gå lige fra tog og bus op til lokalet. Til og fra Ballerup S-station er der gode busforbindelser samt fine parkeringsforhold.

Kontingent

Enkelt 225 kr., 2 samboende 275 kr. Gæster 25 kr. pr. foredrag..

Bestyrelse

Anna Margrethe Krogh-Thomsen, fmd., Hedebyvej 5, 3650 Ølstykke, ☎ 4717 9251.

E: krogh@get2net.dk

Gyda Mølsted, sekr., Ajax Alle 18, 2650 Hvidovre, ☎ 3649 2878.

E: harald-gyda@adr.dk

Bent Jensen, kass., Konkylievej 23, 2650 Hvidovre, ☎ 3678 8775.

E: sfs.bentjensen@stofanet.dk

Gitte Bergendorff Høstbo, redaktør, Obovej 14, 2730 Herlev, ☎ 4484 9131.

E: janhb@mail.danbbs.dk

Erling Dujardin, Digehuset 5, st.1., 2670 Greve, ☎ 4390 8625.

E: fam.dujardin@image.dk

Peter Wodskou, Arnesvej 44, 2700 Brønshøj, ☎ 3828 9475. E: peter.wodskou@get2net.dk

Anette Eitz Flüggé, Østergården 14, 3.th., 2635 Ishøj, ☎ 4353 4736.

E: anette.flygge@ishoejby.dk

Ruth Elsåe, suppl., Strandhaven 15, 3060 Espergærde, ☎ 4913 2012.

E: ruth-e@mail.tele.dk

Hjemmesider

<http://www.genealogi-kbh.dk/> og <http://www.anetavlen.dk/>

Slægtshistorisk Forening for Storstrøms Amt

Lørdag 9. september

Tom Stryhn: Slægter på Vestlolland.

Hvordan man arbejder med slægtsforskning på EDB. Vi bliver ført gennem kilder og vejledninger.

Lørdag 21. oktober

Grethe Langesøe Wich og Lars Skovvang Larsen: Vores egne erfaringer om slægtsforskning.

Foredragsholderne fortæller træk fra egen slægtsforskning samt orienterer om det at slægtsforske i al almindelighed - hvordan man kommer i gang - samt hvilke arkivalier man bør benytte.

Lørdag 18. november

Kirsten Lutchen-Lehn: Lidt historie om Nykøbing F. og dens omegn.

Foredraget er fortrinsvis baseret på Frederik II's og Christian IV's breve til diverse lensmænd på Nykøbing F. s slot om befolkningens levevilkår under 2 konger (fra Kancelliets Brevbøger, der findes på RA). Bagefter holder vi julehygge.

Lørdag 20. januar

Henrik Jensen, Centralbibliotekets nye bibliotekar vil hjælpe os slægtsforskere. Endnu en gang skal vi til bøgernes verden og se nye udgivelser, samt høre om Internettet. Hvor vi kan søge nye og gode links og adresser, hvor vi kan hente oceaner af viden og oplysninger.

Mødet holdes på Slægtsforsker Læsesalen.

Sydvestens Slægtshistoriske Forening

Mandag 4. september

Hans Burchardt, Korsør: Utraditionel slægtsberetning.

Tid og sted

Foredragene afholdes, hvis ikke andet er anført, lørdage kl. 13 på "Det Gamle Bibliotek", Rosenvænget 17, Nykøbing F.

Kontingent

Kr. 170 for enkeltpersoner, kr. 220 for ægtepar, kr.75 for biblioteker/arkiver og kr. 30 for gæstekort.

Foredragene er åbne for alle interesserede. Medbring selv drikkevarer til pausen.

Husk navneskilt ved møderne. "Bøde" på kr.5 opkræves.

Bestyrelse

Ina Antonsen, fmd., Nykøbingvej 65, 4883 Eskilstrup, ☎ 5443 6428.

E: inboge@mail.tele.dk

Nanna Nielsen, nstfmd., Grønlandsvej 9, 4800 Nykøbing F., ☎ 5485 2419. E: nani@pc.dk

Børge Antonsen, kass., Nykøbingvej 65, 4863 Eskilstrup, ☎ 5443 6428.

E: inboge@mail.tele.dk

Erik Dyrborg, sekr., Gøgeurtevej 11, Marielyst, 4873 Væggerløse, ☎ 5413 6401.

E: erik.dyrborg@mail.tele.dk

Kjeld Boesen, Egevangen 13, 4800 Nykøbing F., ☎ 5485 2528. E: tk.boesen@adr.dk

Jette Stoltenberg, Hallingparken 7, 6., 2660 Brøndby Strand, ☎ 4373 0402.

E: jettetoltenberg@brnet.dk

Karin Stevens, Langgade 7, 4800 Nykøbing F., ☎ 5485 3766.

Grethe Bruun Jensen, Sølet 5, 4871 Horbelev, ☎ 5444 5287. E: skaft@image.dk

Tove Boesen, Egevangen 13, 4800 Nykøbing F., ☎ 5485 2528. E: tk.boesen@adr.dk

Arne Heyn, Hamborgskovvej 32, Sundby, 4800 Nykøbing F. ☎ 5486 1029.

Karen M. Larsen, Krårup Møllevej 5, 4990 Saksøbing, ☎ 5477 9403.

Mandag 11. september

Holger Schmidt-Sørensen: Bindebrev. Gotisk læsning.

Mandag 18. september

Flemming Hatting Hansen: Tema Billedforbedring 1.

Mandag 25. september
Klubaften.

Mandag 2. oktober kl.15¹⁵-17.
Lars Peter Jørgensen, Stadsarkivet: Stadsarkivets arkivalier.
Intet aftenmøde. Tilmelding nødvendig – max. 15 deltagere.

Mandag 9. oktober
Gotisk læsning.

Mandag 16. oktober
Flemming Hatting Hansen: Tema Billedforbedring 2.

Mandag 23. oktober
Klubaften.

Mandag 30. oktober
Klubaften.

Mandag 6. november
Bjørn Westerbeek Dahl: Kvinderne på volden –
Kvinder og arbejdsfolk i 1600-tallet.

Mandag 13. november
Gotisk læsning.

Mandag 20. november
Gyrite Adsersen: Tema Juletraditioner.

Mandag 27. november
Klubaften.

Mandag 4. december
Frank Allan Rasmussen: Søetatens arkiver.

Mandag 11. december
Lise From Larsen: Hvad er det?
Juleafslutning. Foreningen er vært ved æbleskiver/gløgg, derefter det traditionelle lotteri.

Juleferie til mandag 8. januar 2007.

Tid og sted
Alle møderne afholdes kl. 19 – 21 i lokalet "Hyggeklubben", Gersagerparken 22-24 parterre, 2670 Greve

Kontingent
Enk.150 kr. samboende 200 kr. pr. år. Gæster 20 kr. pr. gang.

Bestyrelse
Jørgen Seide Petersen, ☎ 4058 5486.
Arne Jensen, ☎ 4360 0625.
Ingrid Bonde Nielsen, ☎ 4390 8060.
Lisbet Larsen, ☎ 4615 0571.
Kirsten Hansen, ☎ 4390 3317.

Hjemmeside
<http://sydslaegt.dk>

Slægtshistorisk Forening for Sydsjælland

Tirsdag 12. september
Viggo Poulsen, Nordsjællands Slægts-historiske Forening: Slægtsforskning i Sverige.

Viggo Poulsen vil ud fra egne erfaringer lede os på vej.

Onsdag 11. oktober (FU)
Henriette Idestrup, cand theol., sognepræst: Slægtsforskning i Tyskland.

Henriette Idestrup, som vi kender fra slægtsforskerdagen i oktober, viser os vejen her.

Mandag 13. november
Medlemmernes møde, hvor vi fremlægger egne resultater og udveksler erfaringer. Muligheder for bogsalg.

Onsdag 6. december
Julemødet, gløg og tilbehør.
Kurt Wuldm Larsen Næstved, fortæller sin historie: Adopteret.

Kontingent
Enkeltmedlemmer 100 kr. - par 160 kr.
Gæster 30 kr. pr. møde.

Kursusvirksomhed.

LOF holder kurser i *Slægtsforskning* under ledelse af Ole Pilegaard Hansen. De, der ønsker at deltage, bedes holde øje med annoncering i pressen, samt i LOF's blå kursushæfte.

Tid og sted

Hvor ikke andet er anført, kl. 19.30 – 22 i Grønnegades Kaserne, Lokale 117.

Bestyrelse

Knud Rahbek Frederiksen, fmd., Fællesejervej 14, 4700 Næstved, ☎ 5572 5508.
E: aogkfr@mail1.stofanet.dk

Ole Pilegaard Hansen, kass., Fyrrevej 7, Fensmark, 4684 Holmegård, ☎ 5554 6405.

E: pilbach@stofanet.dk

Anny Mørch, sekr., Skovbrynet 26, 2. tv, 4700 Næstved, ☎ 55727791.

E: morch.andersen@stofanet.dk

Karin Mørck, Nykøbingvej 19, 4850 Stubbekøbing. E: karin.morck@pc.dk

Jørgen Petersen, Pinjevej 10, Fensmark, 4684 Holmegård, ☎ 55547708.

E: swerburg@mail.dk

Hjemmeside

ssf.dk/25/

Sæby Kommunes Historiske Forening

Torsdag 15. juni kl. 18.30

En aften tur til den kønne Dorf Mølle, hvor der er rigtig meget at se på.

Man kan købe og drikke sin kaffe på Møllegaarden.

Vi kører i egne biler, mangles der kørelighed, ring Nina Olsen. Tilmelding til kaffebord inden 10. juni også til Ninna Olsen.

Vi mødes i Møllegaarden kl. 18.30.

Lørdag 19. august

En eftermiddagstur til Brønderslev Vildmosemuseum, derefter til Rododendronparken til kaffe på restaurant Hedelund. Tidspunkt for turens afvikling annonceres i dagbladene.

Torsdag 7. september kl. 19 i kulturhuset Sæby.

Henny Granum, foredragsholder fra Aalborg: Krigsbørns historie og vilkår.

Henny Granum er næstformand i Dansk krigsbørns Forening.

Lørdag 16. og søndag 17. september i kulturhuset Sæby.

Udstilling af gårbilleder, nærmere herom i dagspressen.

Torsdag 12. oktober

Pastor Pind: Min tid i Volstrup.

Torsdag 16. november

Ole Rørbæk Jensen: Ny i kulturudvalget.

Torsdag 25. januar 2007

Jørgen Christensen: Kulturhuset i landsbysamfundet.

Volstrup skole.

Tid og sted

Alle møder finder sted i Spar Nord Sæby og begynder kl. 19.30, undtagen 7. september kl. 19.00 i kulturhuset Sæby.

Bestyrelse

Ninna Olsen, fmd., Kløvermarken 7, 9300 Sæby, ☎ 9846 3368.

Rita Brix Gregersen, nstfmd., P. Mønstedesvej 25, 9300 Sæby, ☎ 9846 1992.

Thorkild Søndergaard, kass., Kjeldgaardsparken 41, 9300 Sæby, ☎ 9846 1916. E: v-t@os.dk

Hans Jørgen Ottosen, sekr., Snorgaardsvej 21, Lyngsaa, 9300 Sæby, ☎ 9829 2024.

E: hjo@c.dk

Bent Nedergaard Andersen, Åhaven 26, Voersaa, 9300 Sæby, ☎ 9846 0506.

Jørgen Bruun Nielsen, Flaunskjoldsvej 17, 9392 Dybvad.

Aase Hansen, Parallelvej 3, 9300 Sæby, ☎ 9846 3056. E: aasekohsel@mail.dk

Slægtshistorisk Forening Sønderjylland

Lørdag 2. september

Foreningens 25 års jubilæum markeres med en udstilling på Sønderborg Bibliotek af og om medlemmernes slægtsforskning.

De lokalhistoriske arkiver i Ulkebøl sogn og Augustenborg kommune kommer for at vise lidt af det materiale, de har. Herudover vil besøgende kunne møde distributører af nogle slægtsforskningsprogrammer. Disse vil demonstrere programmerne og svare på spørgsmål. Kl. 15 er der foredrag og kaffebord.

Kom og få inspiration til din egen slægtsforskning.

Arrangementet starter kl. 10 og forventes afsluttet kl. 16.30.

Slægtsforskningsværkstedet åbner 11. september og fortsætter 1 gang månedligt. De øvrige datoer er 10. oktober, 9. november og 5. december. Værkstedet kører som en studiegruppe. Slægtsforskningsværkstedet er kun for foreningens medlemmer, hvorfor dette ikke vil blive annonceret yderligere. Sønderborg Bibliotek, grupperum 7, kl. 14-17.

Tirsdag 26. september

Ester Fick: Hvorfor slægtsforskning? Og hvordan kommer vi i gang?

Dette foredrag indledte foreningens første 25 år, og Ester Fick vil med en ajourføring af det gamle foredrag også indlede foreningens næste 25 år.

Uge 43, oktober:

Bestyrelsen planlægger et besøg på Landsarkivet i Odense i uge 43. Vi arbejder på

læsesalen og får en rundvisning på arkivet ca. kl. 16-17.

Begrænset deltagerantal - bindende tilmelding til foreningens sekretær mellem 1.-10. oktober.

Nærmere oplysninger udsendes til foreningens medlemmer samt annonceres på foreningens hjemmeside.

Torsdag 23. november

Lysbilled- og diasshow med gamle postkort og fotos fra lokalområdet.

Hold i øvrigt øje med omtale af arrangementerne i JydskeVestkysten og diverse ugeaviser.

Tid og sted

Alle aftenmøder begynder kl. 19, og, hvor ikke andet er anført, i grupperum 8 på Sønderborg Bibliotek.

Kontingent

150 kr. pr. husstand. Indmeldelse i foreningen sker ved henvendelse til kassereren.

Bestyrelse

Nicolai Johannsen, fmd., Kystvej 9, 6320 Egersund, ☎ 7444 2383. E: formand@shfs.dk

Bent Pawlowski, nstfmd., 6360 Tinglev.

Margit Hansen, kass., Smedevænget 20, Guderup, 6430 Nordborg, ☎ 7445 8184.

E: kasserer@shfs.dk

Hanne Christensen, sekr., Stenbjergparken 6A, 2. tv, 6400 Sønderborg, ☎ 7442 2113.

E: skriver@shfs.dk

Ingeborg Kraft, 6400 Sønderborg.

Karin Clausen, 6400 Sønderborg.

Tage Lahn Sloth, 6400 Sønderborg.

Hjemmeside

www.shfs.dk

Slægtshistorisk Forening for Thy

Tirsdag 5. september kl. 18.30

Ejnar Rysgaard Madsen viser rundt i V. Vandet Kirke og fortæller om kirken.

Fælleskørsel til V. Vandet Kirke kl. 18 fra Lokalhistorisk arkiv. Tilmelding - se folder.

Torsdag 12. oktober (FU)

Pastor Anne Kirstine Langkjer, Kolind: Præst og degn og i særdeleshed min oldefar.

Degne i gamle dage og hvordan samarbejdet med præsten spændte af - oldefaderen var degn i Tobøl fra 1884.

Mandag 6. november

Ingv. Jacobsen: Kloge koner og mænd og deres slægtsrelationer i Thy. (Besøg i tiden 8/4 til 31/7 udstilling om emnet på Thisted museum).

Torsdag 7. december

Medlemsmøde – forslag til opbygning af hjemmesiden.

Kursusvirksomhed

Der lægges op til nyt grundkursus (eftermiddag) i slægtsforskning, samt kursus (aften) i gotisk håndskrift. Eller måske en studiekreds. Tilmelding nødvendig for gennemførelse. Se nærmere i den lokale folder.

Tid og sted

Hvor intet andet er nævnt - kl.19.30 i Plan-tagehuset, Thisted.

Fast studie aften kl. 19

for medlemmer på lokalhistorisk arkiv, I. P. Jacobsens hus, Thisted, følgende onsdage:

6/9, 20/9, 4/10, 18/10, 8/11, 22/11 og 6/12. Arkivar Orla Poulsen er til stede.

Trekantområdets Slægts-historiske Forening

Lørdag 26.august

Sensommerudflugt til bl.a. Søby Brunkulslejer med omvisning.

Programindhold i øvrigt, pris, tider og tilmelding vil blive udsendt med vores sæsonprogram omk. 1.juli.

Mandag 11.september (FU)

Jens B. Skriver, Århus: Hoveri i praksis.

Mandag 9.oktober

Medlemmernes egen aften: Jeg arbejder med. Små interessante og idéskabende indlæg samt spørgsmål og svar på: Hvordan kan jeg komme videre?

Kontingent

170 kr. for enkelt medlemskab, 220 kr. for par incl. SLÆGTEN. Ved indmeldelse efter 1. juli er det 85 kr. mindre og excl. SLÆGTEN.

Bestyrelse

Jens Eg, fmd., Enghavevej 17, 7700 Thisted.

E: jens.eg@mail.dk

Peter Norre Christensen, kass., Klosterengen 53, 7700 Thisted, ☎ 9798 5403.

Ole Sixhøj Jensen, sekr., Gyvelvej 5, 7700 Thisted, ☎ 9792 0401.

E:ole.sixhoej@jensen.tdcadsl.dk

Erik Kaas Mortensen, webmaster, Ribesvej 28, 7700 Thisted, ☎ 9792 4660.

E:ekaasm@get2net.dk

Anne Grethe Søndergaard, Skinnerup Skråvej 18, Hillerslev, 7700 Thisted, ☎ 9798 1527.

E: annegrethe@sol.dk

Ingrid Herling, Dragsbækvej 50, 7700 Thisted, ☎ 9792 0061.

E: ingrid.herling@mail.dk

Ole Bak-Jensen, Skovly 1, Vang, 7700 Thisted.

Hjemmeside

www.thyslaegt.dk

Tirsdagene 31.oktober, 7., 14., 21. og 28.november

Slægtstema-aftener.

Medlemmerne indbydes til 5 aftenmøder, hvor vi efter et oplæg om en udvalgt kilde, læser dokumenter med gotisk skrift og snakker slægtsforskning. Se nærmere i "Slægts-Tidende (udkommer 11.sept.).

Mandag 13.november (FU)

Inge Bundsgaard, arkivchef på Landsarkivet for Sjælland m.fl., København: De fattiges kår – rettigheder og pligter – i forhold til det offentlige fattigvæsen fra slutningen af 1700-tallet.

Hvilken retsstilling havde de fattige og hjælpeløse og hvordan søgte sognene at undgå deres forsørgelsesansvar? Kommunearkiverne rummer en del kildemateriale.

Mandag 11. december (FU)

Helen Cliff, mag.art., Herfølge: Jordemødre.

Fødselshjælp på land og i by fra 1700-tallet til begyndelsen af det 20. århundrede. De danske jordemødres brogede historie har rødder i gamle kvindetraditioner, men er også fulgt med samfundets og teknologiens udvikling ind i det 20. århundrede. Hvilke skriftlige dokumentationer fra jordemødrenes virksomhed kan vi finde i arkiverne?

Tid og sted

Møder afholdes 2. mandag i månederne september-april. De begynder kl. 19.15 og afholdes på Lokalhistorisk Arkiv, Frederik III's Vej 6, Fredericia. (5 min. fra Banegården).

Mødelokalet er åbent fra kl. 18.30, - således at der er lejlighed til slægtssnak og til at benytte foreningens bibliotek. Udlån sker i forbindelse med møderne.

Møderne indledes med "medlemmernes 10 minutter", hvor der kan fortælles om gode oplevelser, givtige kilder, læses op, gives tips osv. I forbindelse med møderne vil der altid være hjælp at hente til tydning af gotisk skrift eller ideer til at komme videre. Kaffe/te "ad libitum": 5 kr.

Gæster er velkomne (Gæstebillet á 35 kr. pr. foredrag).

Vejleegnens Slægtshistoriske Forening

Tirsdag 5. september

Inge Christiansen: Om min slægt i USA. Resten af aftenen samarbejdsaften.

Tirsdag 3. oktober

Mette Holm Sørensen: Min sønderjyske slægt under og lige efter 1. verdenskrig.

Kontingent

(incl. abonnement på vores blad "Slægts-Tidende" samt SFFs SLÆGTEN) pr. år: 190 kr. - Par: 260 kr. Medlemskab tegnes ved møderne eller ved henvendelse til et bestyrelsesmedlem.

Bestyrelse

Jesper Ratjen, fmd., Majvænget 66, Bramdrup, 6000 Kolding, ☎ 7551 8063.

E: j.ratjen@stofanet.dk

Kjeld Buhl, nstfmd., redaktør, web-master, Fuglsangparken 41, 7000 Fredericia, ☎ 7592 9256. E: rk.buhl@mail.dk

Tommy Hansen, kass., Islandsvej 1, 5500 Middelfart, ☎ 6441 4977.

Leif Horsmark, sekr., Tunøvænget 13, 5500 Middelfart, ☎ 6441 4456.

E: Leif.Horsmark@stofanet.dk

Ruth Buhl, bibliotekar, Fuglsangparken 41, 7000 Fredericia, ☎ 7592 9256

E: rk.buhl@mail.dk

Karsten Thomsen, bladmand & lay-out ass., Egeskovvej 33, 7000 Fredericia, ☎ 7593 4590.

E: e-k.thomsen@get2net.dk

Lilian Brahe, moccamester, Lillenæs 79, 7000 Fredericia, ☎ 7594 5025. E: brahe@tdcadsl.dk

Laila Køngerskov, ass. moccamester, Castorvænget 6, 7000 Fredericia, ☎ 7592 8338

E: laito@mail.tele.dk

Hjemmeside

www.trekanten.webbyen.dk

Tirsdag 7. november

Leo V. Petersen: Om Åbenrå Arkiv.

Lørdag 11. november

En tur til Arkivet i Åbenrå for interesserede.

Tirsdag 5. december

Peter Korsgaard: Foredrag om kort- og matrikelstyrelsen.

Tirsdag 2. januar

Jytte Skåning: Foredrag om brandprotokoller.

Tid og sted

Hvor intet andet er nævnt, holdes møderne kl. 19:15 på Vejle Byhistoriske & Stadsarkiv, Enghavevej 2, 7100 Vejle. Eventuelle programændringer vil blive meddelt på foreningens hjemmeside.

Kontingent

110 kr. pr. år, par 165 kr., gæster 35 kr.

Bestyrelse

Inger Solberg Lund, fmd., Venusvej 28, 7100 Vejle, ☎ 7582 8898. E: ilund@tunet.dk
Kai Jensen, kass., Apollovej 6, 7100 Vejle,

☎ 7582 8731. E: gerka@tunet.dk
Mette Holm Sørensen, sekr., Grejsdalsvej 456, 7100 Vejle, ☎ 7585 3073.
E: mhs@grejsdalen.dk
Flemming Topsøe-Jensen, Anemonevej 18, 7100 Vejle, ☎ 7582 4916.
E: flemming@pedersholm.dk
Asbjørn Hellum, Vejle Byhistoriske / Stadsarkiv, Enghavevej 2, 7100 Vejle, ☎ 7583 4744. E: asbhe@vejle.dk
Peder Udesen, webmaster, ☎ 7584 1050.
E: peder.udesen@ofir.dk

Hjemmeside

www.lokalarkiver.dk/vejle/vsf

Slægtshistorisk Forening for Vestegnen

Tirsdag 26. september

Jan Pedersen, Landsarkivet: Skøder, skifter og brandtaksationer.

Tirsdag 24. oktober

Erik Kann: Slægtsforskning ved hjælp af Internettet.

Gennemgang af konkrete søgemuligheder og berøring af mere principielle spørgsmål om slægtsforskernes anvendelse af Internettet.

Tirsdag 28. november

Poul Fjeldgaard, Politimuseet: De gamle Panserbasser, besættelsestiden og politiets deportation.

Vi hører også om de gamle konger og deres embedsmænd og om tyveknægte, smuglere og en del gamle mordhistorier.

Tirsdag 12. december

Knud Prange: Hvad slægtsmærkerne på gravsten og segl kan bruges til af slægtsforskere.

Lysbilledforedraget viser, hvorfor heraldikken er fængslende og hvorfor kendskab til våbenmærker og bomærker kan være nyttig viden for mange slægtsforskere.

Øvrige tirsdage vil veksle mellem temaaftener og klubaftener, hvor vi hjælper hinanden.

På nogle klubaftener vil vi forsøge at arrangere korte indlæg af medlemmerne.

Ret til ændringer forbeholdes.

Tid og sted

Hvor intet andet er anført, afholdes vore møder hver tirsdag kl. 19 til kl. 22 i Dagcentret i Glostrup Fritidscenter, Christiansvej 2, 2600 Glostrup. I centret har vi mulighed for at benytte internettet. (Vi flytter måske med Dagcentret til nye lokaler på Sydvestvej ved Glostrup station i løbet af efteråret).

Kontingent

kr. 150, ægtepar kr. 250 pr. år. Gæstebetaling ved foredragene 30 kr.

Bestyrelse

Yrsa Kristensen, fmd., Poppelhusene 33, 2600 Glostrup, ☎ 4344 9741. E: flyr@mail.tele.dk
Bent Möbius, nstfmd., Vestergårdsvej 37, 2. tv., 2600 Glostrup, ☎ 4396 0076.
E: mobius@stofanet.dk
Birthe Jørgensen, kass., Ydergrænsen 8, 2600 Glostrup, ☎ 4494 5574.
E: birthe_jorgensen@mail.tele.dk
Jan Wibrand, sekr. Birke Alle 10, 2600 Glostrup, ☎ 4345 1013. E: jan@wibrand.dk
Ole Arrild, Landlyststien 8 st. tv., 2625 Ishøj, ☎ 4373 3215. E: o.arrild@ishoejby.dk

Torsdag 14. september

Museumschef Ulla Schaltz, Lolland-Falsters Stiftmuseum, har medvirket ved registrering af gamle gravminder, bl.a. på Nakskov kirkegård. Det vil hun fortælle spændende om denne aften.

Torsdag 12. oktober

Arkivleder John Grytner, Højreby lokalhistoriske Arkiv: De forskellige godsarkiver på Vestlolland. Noget vi slægtsforskere tit kan have brug for og få nytte af.

Torsdag 9. november

Steen Balle, København: Keldernæsmordet. Forfatteren stammer fra Sakskøbing-egnen. Han har skrevet bøger om kriminalsager fra Lolland, bl. a. det nævnte, og dem vil han fortælle om. En spændende aften med gys.

Slægtshistorisk Forening Vestsjælland

Søndag 3. september kl. 10-17

Udflugt til Frilandsmuseet i Lyngby.

I anledning af foreningens 30-års jubilæum arrangerer vi en fælles udflugt til Frilandsmuseet, med medbragt madkurv. Vi skal bl.a. se, hvorledes en møller arbejder. Vi ser og hører både om stubmølle og vandmølle. På Frilandsmuseet kan vi se mange bygninger, deres indretning i vore forfædres tid.

Foreningen vil være vært ved en kop kaffe m/kage.

Tirsdag 12. december

BEMÆRK dagen. Det traditionelle julemøde afholdes på 1. sal som sidst. Vi satser på en rigtig hyggelig aften, sådan som vi plejer at have det.

Tid og sted

Foredrag og møder holdes, hvis ikke andet er anført, kl. 19 i Nakskov lokalhistoriske Arkivs avissal, Jernbanegade 8, 4900 Nakskov.

HUSK at medbringe kop eller krus da der kan købes kaffe/te ad libitum for 5 kr.

Kontingent

75 kr. pr. person – 125 kr. pr. par.

Bestyrelse

Helge Rasmussen, fmd., Havebyen 17, 4900 Nakskov, ☎ 5492 0961.

Margrethe Nellemann, nstfmd., Østergade 8, 4900 Nakskov, ☎ 5492 8329.

Lone Rasmussen, sekr., Hoskiersvej 40, 4900 Nakskov, ☎ 5492 7154.

Gunner Larsen, kass., Bregnevej 24, 1.tv., 4900 Nakskov, ☎ 5492 3784.

Erling J. Hansen, Pederstrupvej 20, 4900 Nakskov, ☎ 5492 2011.

Jytte Jensen, Maglehøjvej 70, 4900 Nakskov, ☎ 5492 1371

Transport til Frilandsmuseet foregår i egne biler. Forhør om evt. fælles kørsel. Entre til Frilandsmuseet er gratis. Vi mødes ved hovedindgangen Kongevejen 100, 2800 Lyngby.

Tilmelding: Af hensyn til rundvisning og kaffe er tilmelding nødvendig senest tirsdag 29. august til Kirsten Larsen.

Ikke medlemmer betaler for kaffe og kage kr. 58 ved ankomst.

Torsdag 28. september

Knud Prange, universitetslektor emer.: Rodebunke eller rigtig slægtshistorie?

Vi har utrolig mange muligheder for at komme ind på livet af vore forfædre. Foredraget giver nogle eksempler på, hvordan

vi kan sammenstykke de mange spredte optegnelser vi har liggende, så vi kommer i gang med at skrive slægtens historie.
Kaffe og kage kan købes for kr. 20.
Tilmelding: Kamma Rasmussen.

Lørdag 28. oktober kl. 10-15

Slægtsforskerdag.

Atter i år har vi fået Erik Kann til at komme og fortælle os lidt, og forhåbentlig gøre os lidt klogere.

Formiddag:

Sundhed og Sygdom. Hvad døde Maren af?

Om dødsattester, medicinalberetninger m.m. Spændende men sjældent benyttede arkivalier for slægtsforskere.

Eftermiddag:

Hvad hed bondens ko? Om fæstebønder.

Størsteparten af slægtsforskerne har bønder i deres slægt. Indtil midten af 1800-tallet er den overvejende del af disse fæstebønder. Eftermiddagens foredrag ser nærmere på denne befolkningsgruppe og forsøger at komme tæt på den: Hvad bestod det daglige arbejde i, kan vi finde ud af, hvor de boede, om de fulgte skolegang etc. Disse og mange flere spørgsmål vil blive belyst i eftermiddagens foredrag.

Sted: Rosenvængets Selskabslokaler, (Ved Høng Hallen) Rosenvænget 23, 4270 Høng, ☎ 5885 3211.

Pris: Kr. 125 for formiddagskaffe 9.30-10 samt frokost incl. efterfølgende kaffe. Betaling ved ankomst til foreningens kasserer. Drikkevarer betales særskilt.

Tilmelding senest 20. oktober til Kirsten Larsen.

Onsdag 29. november

Henrik Dupont, Det Kgl. Bibliotek: Det Kgl. Biblioteks kort- og billedafdeling.

SLÆGTSHISTORISK FORENING
FOR VIBORG OG OMEGN

Lørdag 2. september

Sommerudflugt starter kl. 12.30 på P-pladsen bag Landsarkivet.

Hvordan kan vi som slægtsforskere bruge den? En, for mange, glemt mulighed for søgning.

Betaling: Gæster kr. 30.

Kaffe og kage kan købes for kr. 20.

Tilmelding: Kirsten Larsen.

Kontingent

155 kr. pr. husstand, kr. 125 pr. pensionisthusstand pr. år. Gæster til foredragene 30 kr.

Tid og sted

Hvor ikke andet er anført, afholdes arrangementerne på Holbæk bibliotek, Nygade 9-11, Holbæk, kl. 19-22.

Bestyrelse

Kirsten Larsen, fmd., Strandbakken 110, 4400 Kalundborg, ☎ 5951 1103.

E: heningogkirsten@ka-net.dk

Kaare Grodal, nstfmd., Øvejen 16, Hagedsted, 4532 Gislinge, ☎ 5946 3110. E: kkg@grodal.dk

Bjarne Petersen, sekr., Wessels Have 4, 4300 Holbæk, ☎ 5944 1240.

E: bpetersen@bronno.dk

Kamma Rasmussen, kass., Mosevangen 67, 4400 Kalundborg, ☎ 5951 1734.

E: kamma.kjeld@compaqnet.dk

Kaj Cedersted, Ebbedalen 7, 4470 Svebølle, ☎ 5929 3677.

Kjeld Rasmussen, Mosevangen 67, 4400 Kalundborg, ☎ 5951 1734.

Arne Olsen, Elmkjær 99, 4534 Hørve, ☎ 5965 7333.

Arne Nielsen, Lerchenborgvej 5, 4400 Kalundborg, ☎ 5951 2011.

Hjemmeside

- vil formentlig være klar, når dette læses -
www.slaegtvestsjaelland.dk

Turen går til Rosenholm Slot, hvor vi får en guidet rundvisning, derefter til Hornslet kirke, hvor Anton Blaabjerg vil fortælle. Der er selvfølgelig også eftermiddagskaffe undervejs.

Pris alt inklusive 100 kr. Tilmelding til Gerhardts eller bestyrelsen er absolut nødvendig senest 26/8, da der kun er plads til

50, og det går efter princippet: Først til mølle. Forventet hjemkomst omkring kl. 18.

Torsdag 7. september (FU)

Lone Liljengren, Århus: Personoplysninger i kommunernes sociale arkiver.

Der er ikke grund til fortvivlelse, fordi noget materiale er gået tabt, eller fordi folketællingen ikke bidrager med oplysninger. Mange oplysninger findes også i kommunens forskellige sociale arkiver, men hvilke? Der præsenteres et udvalg af disse arkivalier.

Torsdag 28. september (FU)

Gudrun Gormsen, Skive: Landbobygningerne op gennem tiderne.

Mange af vore forfædre stammer fra landet, og vi vil denne aften få en hel del at vide om, hvordan deres boligforhold var. Byggemåde og byggestil er emnet for dette foredrag.

Torsdag 26. oktober (FU)

Steffen Elmer Jørgensen, Viborg: Amtsarkiverne.

På landsarkiverne findes metervis af arkivalier fra landets amter, som desværre ikke bliver brugt efter fortjeneste. Måske fordi de kan virke uoverskuelige og svære at finde rundt i. Foredraget vil give et overblik over indholdet i arkiverne og præsentere nogle vigtige kilder for slægtsforskere.

Torsdag 16. november (FU)

Svend-Erik Christiansen, Århus: Kirkebøger og folketællinger på nettet.

Der er efterhånden kommet rigtig meget på nettet, men hvordan finder vi det lettest, og hvordan finder vi rundt i det? Det vil vi få en hel masse at vide om denne aften.

Torsdag 7. december (FU)

Else Marie Kofod, København: Julen i kulturhistorisk belysning.

Julen og dens mange traditioner må da lige være det rette emne til årets sidste møde, hvor vi afslutter året på hel traditionel vis med, at foreningen giver brød til den medbragte kaffe.

Tid og sted

Kl. 19.30 på Viborg Centralbibliotek, Vesterbrogade 15 (den gamle indgang til vestre for hovedindgangen). Medbring selv kaffe og brød, dog ikke brød den 7/12.

Kontingent

160 kr. pr. husstand for foredrag og HVEM FORSKER HVAD. Gæster ved foredragene 20 kr.

Bestyrelse

Holger Helbo, fmd., Niels Bødkersvej 6, Hvornum, 9500 Hobro, ☎ 9854 7015.

E: holger.h@get2net.dk

Anton Blaabjerg, nfm., Fredensgade 38, 8800 Viborg, ☎ 8661 0436. E:blaabjerg@privat.dk

Gerhardt Hørdum, kass., Hedevej 28, Frederiks, 7470 Karup, ☎ 8666 1317.

E: gihordum@tiscali.dk

Tove Krog, sekr., Møllevej 11 A, 8800 Viborg, ☎ 8667 1099. E: tove-krog@jubiimail.dk

Grete Pedersen, Topmejsvej 2, 8800 Viborg, ☎ 8661 0868. E: gpvib@12move.dk

Slægtshistorisk Forening af 2005 for Øster, Vester og Nørre Horne Herreder

Onsdag 30. august kl. 19.30 (FU)

Genealog Anton Blaabjerg, Viborg: Slægtsforskning i tiden omkring og før kirkebøgenes begyndelsesår. Mange stopper her og hvad gør man så, for at komme videre?

Det vil Anton prøve at fortælle os mere om med sit foredrag. Foredraget er gratis for medlemmer.

Der kan købes kaffe med kage, 25 kr.
Sted: Kirkehuset, Kirkegade 1, Ølgod.

Tirsdag 5. september kl. 19

Peter Andersen, tidl. viceskoleinspektør, Ølgod: Kursus i *Slægtsprogrammet Brothers Keeper*.

Kurset varer i alt 4 tirsdage. Pris 100 kr. incl. materialer. Begrænset deltagerantal. Tilmelding nødvendig til formanden. Sted: Ølgod Byskole.

Onsdag 6. september kl. 19

Kursus i *Slægtsforskning og gotisk skrift* ved Karl Møller Bargisen og Kurt Andersen , Ølgod. Varighed 10 gange. Pris 250 kr. incl. materialer. Tilmelding nødvendig til formanden. Sted: Tarm Skole.

Mandag 25. september kl. 19 - 21

Læsegruppen i gotisk skrift fortsætter i Konfirmandstuen i Skovlund ved Niels Winther Christensen.

Der læses hver anden mandag , i alt 6 gange inden jul. Tilmelding ikke nødvendig.

Kontingent

Kr. 75 for 2. halvår 2006.

Bestyrelse

Karl Møller Bargisen, fmd., Grindstedvej 18, 6870 Ølgod, ☎ 7524 3053. E: kmb@direkte.org
Erling Hansen, nstfmd., Græsvangen 11, 6855 Outrup, ☎ 7525 1497.

E: bahr.hansen@post.tele.dk

Lissi Møller Christensen, kass., Storegade 18,1 , 6870 Ølgod, ☎ 7524 4300. E: fmk@mail.dk
Kurt Andersen, sekr., Krusbjergvej 27, 6870 Ølgod, ☎ 7524 3098.

E: kurnan@andersen.mail.dk

Tove Jørgensen, Skovalle 19, 6870 Ølgod, ☎ 7524 5277. E: tovebj@webspeed.dk

Søren Danielsen, suppl., Elmevej 29, 6880

Tarm. E: isdanielsen@mail.dk

Niels Winther Christensen, suppl., Bjælkager 8, 6823 Ansager. E: niwich@skovlundnet.dk

Mandag 4. september (FU)

Ingegerd Løth, Mårslet: Skriv dine erindringer.

Hvordan kan man komme i gang med at skrive sine egne erindringer, og hvorfor er erindringer så betydningsfulde og vigtige i dag. Foredraget lægger vægt på bl.a. Lise Nørgaards måde at skrive erindringer på - "Skriv om de ting, som har haft betydning i dit liv" - hvad skal med? Hvordan skabe en god og overskuelig disposition? Hvordan håndtere at skrive om de svære ting i livet? Til sidst - hvordan få dine erindringer til at blive en meget flot bog, til stor glæde for dig selv, din familie og kommende generationer? Her tages udgangspunkt i bogen "Mine erindringer" og den tilhørende CD-rom med det professionelle layout.

Mandag 18. september kl. 19

Selvkører-/medkøretur til Lokalhistorisk Arkiv for Gug-Søndertranders, Gug Skole.

Vi får en rundvisning, og der bliver tid til at forske selv, inden vi drikker kaffen derude. Tilmelding til Jørgen Laustsen senest 15.9.

Mandag 2. oktober

Møde med bl.a. "køb/salg-afdeling" i konfirmandstuen/læsesalen i Arkivet. Hvem holder "10 minutter"? Meld dig som foredragsholder til BØ i god tid forinden. Aftenens emne er i øvrigt: Oversete arkivalier på Stadsarkivet.

Mandag 23. oktober – bemærk afgangssted!

Aftentur til landsarkivet i Viborg.

Bus afgår kl. 17.45 perron 11, Aalborg Rutebilstation. Læsesalen er åben for os kl. 19-22. Pris pr. person 60 kr. Tilmelding og aflevering af bestillingssedler til Ingrid Gade senest 15. oktober. Der må højst afleveres 3 bestillingssedler pr. deltager, og de skal være forsynet både med arkiv- og løbenummer. Der er selvfølgelig mulighed for at forske uden, at man på forhånd har afleveret bestillingssedler. Tilmelding er bindende, med mindre der sendes afbud senest 20.10.

Mandag 6. november (FU)

Peter Korsgaard, København: Slægtsforskeren og Kort- og Matrikelstyrelsens arkivalier.

Kort- og Matrikelstyrelsen (KMS) er ikke det første arkiv, som en slægtsforsker vil gå til - og med god grund. Imidlertid indeholder arkivet nogle spændende oplysninger, som kan være til stor nytte for en slægtsforsker. PK vil gennemgå arkivalier og kort i KMS med fokus på slægtsforskning og desuden vise glimt af de muligheder, som den digitale verden giver.

Mandag 13. november kl. 19

"Spørg om "alt" vedr. slægtsforskning og brug af computeren". En aften i samlings-salen på Skansevejens Skole i Nørresundby, hvor der kan stilles spørgsmål vedr. programmerne, internettet og mulighederne der. Stil gerne dine spørgsmål i forvejen - til Finn Jelstrup eller Birgit Øskov. Tilmelding til BØ senest 10. november.

Mandag 20. november kl. 19

Finn Jelstrup og Birgit Øskov: Begynd på internettet - arrangement på biblioteket på Skansevejens Skole i Nørresundby kl. 19-21.30 for nybegyndere udi slægtsforskning på nettet. Tilmelding til BØ senest 18.11.

Mandag 4. december

Julemøde med bl.a. "køb/salg-afdeling" i konfirmandstuen/læsesalen i Arkivet. Hvem holder "10 minutter"? Meld dig som foredragsholder til BØ i god tid forinden. Aftenens emne er i øvrigt: Kort på Stadsarkivet.

Tid og sted

Foredragene - september og november - holdes i foredragssalen i Haraldslund, Kastetvej 83, Aalborg. Vore medlemsmøder som altid i Arkivet, Arkivstræde 1 - ved Vor Frue Kirke i Aalborg. Alle møder starter kl. 19.30 - hvis ikke andet er nævnt.

Studiekreds på Stadsarkivet

Studiekredsen fortsætter på Stadsarkivet kl. 9.30-11.30 1. onsdag i september, oktober, november, januar, februar, marts og april måned. Studiekredsen er først og fremmest tænkt som en hjælp til selvhjælp med slægtsforskning - specielt gotisk skriftlæsning. Både erfarne og nybegyndere er meget velkomne. Deltagelse er gratis og uforpligtende. Fra bestyrelsen deltager Elisabeth Strandbygaard og Ingrid Gade.

Kontingent

150 kr. pr. husstand for alle foreningens tilbud samt HVEM FORSKER HVAD. Ved møderne kan der købes kaffe/the - pris 5 kr.

Kursusvirksomhed

Finn Jelstrup: *Internet for slægtsforskere*. Lær at bruge de mange muligheder ved at finde data og indsætte i eget slægtsforskningsprogram eller noter. Start 20. september - 3 onsdage 16-18.45.

Finn Jelstrup: *Simpel billedbehandling og tekstgenkendelse (OCR) for slægtsforskere*. 3 onsdage 16-18.45. Start 11. oktober (ferie uge 42).

Finn Jelstrup: *Laven slægtsbog: efterkommere i bogform med data fra Brother's Keeper*. Udtræk fra BK færdigbehandles i Microsoft Word. Medbring selv data på diskette, CD eller memory-stick. Start 8. november - 4 onsdage 16-18.45.

Nærmere oplysninger hos FJ ☎ 98 14 44 96 eller E: Finn@fgj.dk

Erik Laursen: *Find dine rødder og få ord og "kød" på dine forfædre*. En introduktion til de grundlæggende begreber indenfor slægtsforskning. Lær at kende og bruge de kilder, som er nødvendige for at få startet på din slægtsforskning. Vi vil endvidere læse ældre kilder, der er skrevet på gotisk. En fællestur til Landsarkivet i Viborg vil blive arrangeret. Materialeudgifter 50 kr. Start: 21. september - 8 torsdage kl. 19-21.45.

Erik Laursen og Birgit Øskov: *Skrivekursus for slægtsforskere*. Kurset henvender sig til slægtsforskere, der ønsker at komme i

gang med at nedskrive deres slægtsforskning. Kurset indeholder en introduktion til, hvordan slægtsforskere kan formidle deres indsamlede materiale for andre med udgangspunkt i konkrete eksempler. Kursusformen er, at hver enkelt kursusdeltager mellem kursusgangene skriver med udgangspunkt i eget indsamlet materiale. Det skrevne vil blive læst og kommenteret af de øvrige kursusdeltagere og underviserne, således at den enkelte kan få inspiration til at forbedre og fortsætte sit skrivi. Kurset løber over følgende mandage: 9.10., 30.10. og 20.11. kl. 19-21.45.

Nærmere oplysninger hos EL ☎ 98 15 96 15 eller E: gjesing@stofanet.dk

Finns og Eriks kurser foregår på Kjellerupsgades Skole i Aalborg, og tilmelding skal ske til FOF ☎ 98 13 82 33.

Anton Blaabjerg: *Gotisk skriftlæsning og gamle arkivalier*. For begyndere og fortsættende (FU). 8 gange fra tirsdag 26. september kl. 19-21. Vi går i gang med arkivaliernes gotiske skrift og opnår derved læsefærdighed. Samtidig præsenteres typiske slægts- og lokalhistoriske aktstykker fra 1800-tallet og tilbage til 1600-tallet, og vi snakker om, hvor disse arkivalier findes i arkiverne. Folkeuniversitetet, Strandvejen 12-14. Pris 895 kr. (ved 7 deltagere). Nærmere oplysninger hos AB ☎ 86 61 04 36/tilmelding til FU ☎ 98 16 75 00.

Jens Aaberg: *Begynderkursus i slægtsforskning m/ gennemgang af grundbegreber*, kursusaften på landsarkivet i Viborg, gotisk læsning og evt. indføring i WinFam. 10 torsdage med start 28. september på Dronninglund Skole. Nærmere oplysning

ger hos JAa ☎ 98 84 18 90 – tilmelding til AOF-Dronninglund ☎ 98 28 28 98.

I samarbejde med **Stadsarkivet, Aalborg** - fejrer vi igen i år "Arkivernes Dag". Reserver lørdag 11. november kl. 10-15.

Bestyrelse

Birgit Øskov, fmd./kass., Rolighedsvej 56, 9400 Nørresundby, ☎ 9817 6376.

E: birgit.oeskov@skansevejens-skole.dk
Ingrid Wisborg Gade, nstfmd., Anthon Bachs Vej 6, 9000 Aalborg, ☎ 9812 6515.

E: iwgg@stofanet.dk

Jørgen Laustsen, Thorvaldsensvej 2, 9000 Aalborg, ☎ 9813 5339.

E: j.laustsen@stofanet.dk

Elisabeth Strandbygaard, Kapelvej 9, 9400 Nørresundby, ☎ 9817 8035.

E: elisabeth@stofanet.dk

Rasmus Lund Jensen, Gertrud Rasks Vej 42, 9210 Aalborg SØ, ☎ 9814 6644.

E: rlj@bt.aau.dk

Knud Møller Andersen, Muhlesvej 15, 9800 Hjørring, ☎ 9890 2790.

E: knudma@stofanet.dk

Torben Nyhuus, Suensonsgade 13, 9000 Aalborg, ☎ 9810 1082. E: 2nys@stofanet.dk

Jens Aaberg, Bøgevangen 28, 9330 Dronninglund, ☎ 9884 1890.

E: aaberg_drlund@stofanet.dk

Birgitte Hansen, Plutonvej 33, 9210 Aalborg SØ, ☎ 9814 7240. E: ellenbirgitte@hotmail.com

Finn Hejlesen Jakobsen, Kvisten 27, 9260 Gistrup, ☎ 9832 3207. E: hejlesen@stofanet.dk

Kirsten Bovin, Tinesvej 52, 9380 Vestbjerg, ☎ 9829 6830. E: bovin@stofanet.dk

Hjemmeside

www.slaegtshistoriskforeningforaalborg-egen.dk

ÅRHUS

Mandag 11. september (FU)

Lone Liljegren, arkivar, EA: Personoplysninger i kommunale arkiver.

Fortvivl ikke, hvis noget materiale er gået tabt. I kommunernes sociale arkivalier er der mange andre muligheder for at finde oplysninger om anerne. Foredraget vil præsentere et udvalg af disse arkivalier, sammen med de oplysninger, som du kan støde på i materialet.

Mandag 9. oktober (FU)

Karl Peder Pedersen, arkivar, seniorforsker, LAK: Mon navnet stadig vil være Jensen?

Den 1. april 2006 trådte en ny navnelov i kraft, og dermed skete der en markant liberalisering af navnereglerne i forhold til den indtil da gældende 1981-navnelov. I foredraget fortællendes om intentionerne bag og indholdet af det nye regelsæt. Dernæst præsenteres tidligere tiders danske navneregler, og herunder ikke mindst mulighederne for at ændre efternavn. Siden 1903 har man fra statens side gjort hvad man kunne for at få flest mulige personer til at opgive deres -senefternavne til fordel for mere individuelle navne, men dette er indtil videre ikke lykkedes særligt godt. Det bliver spændende at følge, om den nye navnelov, hvad dette angår, vil vise sig mere succesrig end forgængerlovene.

Mandag 30. oktober

Aftenbesøg på EA, hvor Tove Glud Rasmussen kort vil informere om sine erfaringer med brug af kommunale arkiver (Viby) på EA – se separat information.

Mandag 13. november (FU)

Carsten Porskrog Rasmussen, lektor, Århus Universitet: Danmarkshistorien på to timer!

Kan det lade sig gøre? Aftenens foredragsholder har gjort det tidligere, og vil denne aften gentage det succesrige og inspirerende foredrag.

Mandag 27. november

Aftenbesøg på EA med introduktion til købstædernes kæmnerregnskaber, som indeholder mange personoplysninger, med Århus som eksempel – se separat information.

Mandag 11. december (FU)

Jens Skriver, lic. phil., Århus: Arveregler. Selv med store erfaringer med læsning af skifter og gennemgang af dødsboer møder man ofte afgørelser, der kan være svære

at gennemskue. De udviklede arveregler havde rødder tilbage til tidlig middelalder og kom til udtryk i senere tiders skiftende lovgivning og retspraksis.

Rang og stand spillede naturligvis også ind, lige som kvinder og børn født uden for ægteskab havde deres egen retsstilling. Kendskab til arveregler kan således kaste lys over meget både i samfundet og i de enkelte slægter.

Tid og sted

September til december: *Foredragene*: kl. 19.00 i auditorium F, Matematisk Institut, Århus Universitet, indgang 1530, Ny Munkegade (lokalevejledning findes ved indgangen). *Erhvervsarkivet (EA)*: Kl. 18.30 Vester Alle 12, 8000 Århus C.

Betaling

30 kr. inkl. kaffe med brød gældende både foredrag og aftenbesøg på Erhvervsarkivet, hvor der dog ikke serveres kaffe.

Kontingent

210 kr. omfattende foredragene, HVEM FORSKER HVAD og SLÆGTEN.

Bestyrelse

Ole P. Bielefeldt, fmd., Violvej 36, 8680 Ry, ☎ 8689 0909. E: ole.bielefeldt@adslhome.dk
Erik Bjerre Fisker, næstfmd., Holbergsgade 23, 1., 8000 Århus C, ☎ 8612 2030.
E: ebf68@hotmail.com
Flemming Christensen, kass., Visbjerg Hegn 238, 8320 Mårslet, ☎ 8629 8633.
E: flemming.christensen@oncable.dk
Janni Christensen, sekr., Tornskadevej 12, 8210 Århus V, ☎ 8739 1016.
E: webmaster@slaegt-aarhus.dk
Jytte Kristensen, Junovej 25, 8270 Højbjerg, ☎ 8414 3544. E: juno@post11.tele.dk

Hjemmeside

www.slaegt-aarhus.dk

Anders Fogh Rasmussens forfædre i Hatting og bindingsværkshuset ved kirken

af Hanne Bjørn, Bregnevej 6, Torsted, 8700 Horsens, ☎7564 7817. E: habj@stofanet.dk

I anledning af stats-ministerens 50 års fødselsdag i 2003 udgav forlaget SLÆGTEN en lille bog om Anders Foghs forfædre. Da forfatteren fandt hans ane nr. 41 Bodil Lena Hansdatter f. 1823 i Rådved, var moderen pigens Maren Nielsdatter og den udlagte barnefader ungkarl Hans Madsen af Hatting tjenende i Dallerup i Tyrsted Sogn. Da Anton Blaabjerg vidste, at jeg bor tæt på Hatting og havde indtastet folketællingen 1845 herfra, spurgte han mig om, jeg kendte til ham. Jeg lavede nogle hurtige opslag i en lægdsrulle og Hattings kirkebog, hvor jeg genkendte Hans Madsen født 1801, som værende søn af Mads Hansen og Bodil Helene Jensdatter. Dette ægtepar var jeg stødt på, da jeg for nogle år siden undersøgte noget om det stråttækte bindingsværkshus matr. 45 lige ved Hatting kirke. Til dette hus hørte også et stykke jord matr. 3, som lå et godt stykke fra huset.

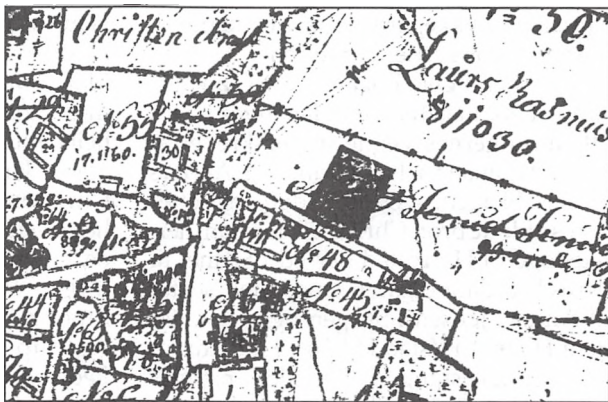
Den udlagte barnefader Hans Madsen blev aldrig gift med moderen til barnet,

men barnet blev dog opkaldt efter hans mor. Han nævnes ved moderens skifte i Bygholms skifteprotokol 1842 boende i Århus. Der blev han 1830 gift i Domkirken med Maren Schrøder (kaldes også Brun), og han døde i Århus 1848 skrevet i Frue kirkebog som Hans Nielsen Hatting og ikke Hans Madsen, så det tog lidt tid at finde ham. Maren og Hans får 1836 datteren Maria Johanna Hansen. Hun er ved moderens død 1866 gift med Oluf Gislinge. Maren står værende enke efter vægter Hans Madsen Hatting.

Mads Hansen var fra Dalby, og Bodil Helene er født ca. 1777, men hendes fødsel ses ikke i Hattings kirkebog. Hendes far Jens Kjeldsen, der fæster huset ved kirken 1787 af Byholm, blev gift 1769 med Karen Andersdatter. Jens Kjeldsen var født i Eriknauer 1741 som søn af Niels Jensen Kjeldsen 1702-1750. Hans far Jens Nielsen Kjeldsen døde i Eriknauer 1734.

Huset ved kirken fæstes efter Mads Hansen af svigersønnen Peder Hansen

1839 gift med Maren Madsdatter. Peder Hansen døde 1860 og 1865 blev Maren gift med Søren Nielsen, der var født i Odder. Maren dør 1896 og Søren bor i huset som enkemand 1901. Huset står i folketællingen som matr. 3, som var jorden. 1904 købes huset fra Bygholm af Niels Peter Jakobsen, da er jorden matr. 3, dog ikke længere nævnt som hørende til huset matr. 45. I 1907 må han være død og huset sælges til Niels Gunder Simonsen, 1914 sælges det til Laurits Spandet Hansen og 1915 til Christen Nielsen. I 1916 sælges huset til Niels Bentsen, der dør 1928, men hans enke Rasmine bliver boende. Hun dør i 1942, og da køber tømrer Svend Sørensen huset, og han har det indtil menighedsrådet i 1988 køber huset. Det bruges i dag som kontor for graveren.

Huset har muligvis skiftet plads, da der i brandforsikringerne anføres at stuehuset ligger øst-vest. Derimod ser det ud til, at der har ligget et udhus, hvor stuehuset ligger i dag. Der har også været flere huse udenfor præstegårdshaven, men hvis de ikke er forsvundet før, er det nok sket, da man førte vejen under banen.

Thomsen, Brøndum og Brønnum

af Else Jørgensen, Miehesgade 92, 9510 Arden. E: elsejo@privat.dk

I Slægten nr. 32, juli 2005, omtaler Bjarne Nørgaard Pedersen Niels Jensen fra Røgelhede, der 1641 fæstede Kalsgårdsted i Åsted, som hans kommende kone Kirsten Thomasdatters far Thomas Christensen overlod dem.¹ Thomas i Kalsgårdsted eller Overskoven er identisk med den af lokalhistoriker Carl Klitgaard ukendte Thomas, som han mener var "stamfar" til slægten Brøndum-Scavenius,² som på deres side holder på, at Anders Christensen Brønnum til Hørbylund er farbror til Jacob Brøndum-Scavenius og søn af skipper Christen Jensen i Skagen.³ Klitgaard afviser forbindelse mellem Brønnum i Skagen og på Hørbylund. Dog uden at have mere om Anders Brønnums herkomst, end at han "vist var fra V. Hassing." Familien Thomsen var langt større end de seks brødre, Klitgaard kendte, men ingen af

dem har brugt eller er nogen steder set omtalt med navnet Brønnum, og det er stadig uafklaret, hvor de to familier Brønnum har navnet fra og om der er en forbindelse.

Thomas Christensen skulle bruge dele af gårdens bygninger og jord resten af sin tid. Efter hans død fortsatte sønner med at drive hans marker og blev 19. juni og 7. august 1643⁴ stævnet af svogeren Niels Jensen. Det var Niels, Søren, Vigel og Mads Thomsen, alle i Kalsgårdsted, hvor de var født og alle var ungarke. De var også i gården 1646, og i en og samme sag 26. jan. 1646 på Vennebjerg herredsting omtales Vigel og Mads som værende i Kalsgårdsted og Niels og Søren i Skoven (Overskoven). 22. juni 1674 var Anders Thomsen i Håbendal på Vennebjerg herredsting for sin søstersøn Claus Nielsen i Skoven (Overskoven).

8. maj 1643 vidnede Christen Christensen i Korsholt på Vennebjerg herredsting, at hans faster Kirsten Thomasdatter havde lånt penge til indfæstningen af Kalsgårdsted af hans far, Christen Thomsen i Korsholt. Niels Thomsen i Volstrup døde 1676, og pga. uenighed om værgemål for hans børn nævnes alle børnenes syv farbrødre: Anders i Håbendal, Anders i Faurholt, Christen i Lykkegård, Vigel i Fladstrand, Søren i Spangerhede, Steffen i Agdrup og Christen i Øye i Skåne.⁵ I arveafkald⁶ skrevet 28. maj 1680 på Håbendal og på alle arvingernes vegne underskrevet af Vigel Thomsen i Fladstrand og Anders Jensen i Skagen, overlod de deres arv efter deres afdøde bror, Christen Thomsen, herredsfoged i Harrested herred i Skåne, til deres brordatter Karen Jensdatter, søster til Anders Jensen i Skagen og enke efter Bent Hansen i Ystad i Skåne. I indledningen at tinglæsningen af afkaldet nævnes fire brødre til den afdøde herredsfoged, Anders i Håbendal, Søren i Spangerhede, Steffen i Agdrup og Vigel i Faldstrand, og længere fremme i teksten også søster, uden navn, og myndige børn af søskende.

Børn af Thomas Christensen i Kalsgårdsted eller Overskoven i Åsted:

Christen Thomsen i Korsholt, antagelig i Hørmested, død mellem 1676 og 1680. Far til Christen Christensen, som 1643 vidnede om sin faster Kirstens lån.

Niels Thomsen, var 1643 og 1646 i Kalsgårdsted, døde 1676 i Volstrup, der ifølge matr. 1664 var gården Volstrup i Hørmested. Gift med Anne Villadsdatter.

Søren Thomsen, var 1643 og 1646 i Kalsgårdsted og 1676 og 1680 i Spangerhede i Ugilt.

Vigel Thomsen, f. ca. 1605, død 1695 i Fladstrand, 90 år gammel. Var 1643 og 1646 i Kalsgårdsted.

Christen Thomsen i Lykkegård, som ifølge matr. 1664 var Lykkegård i Bindslev, hvor han havde halvdelen af gården, død mellem 1676 og 1680.

Mads Thomsen, var 1643 ugift i Kalsgårdsted, døde 1662 i Skoven (Overskoven) ved et ulykkeligt tilfælde.

Anders Thomsen, død 1686 i St. Håbendal i Åsted, gift med Birgitte Christensdatter, død 1678. Synes barnløse og gården blev overtaget af hans søstersøn Niels Nielsen fra Overskoven.

Anders Thomsen, nævnt 1676 i Faurholt. Han var 1664 i Faurholt i Hørby, som 1686 blev brugt af Thomas Andersen, gift med Maren Madsdatter, som til "forargelse for menigheden og uden respekt for Gud og det hellige sted," brutalt blev hevet væk fra sin plads i kirken.⁷

Christen Thomsen, død før maj 1680, herredsfoged i Harrested herred i Skåne og nævnt 1676 i Øye i Skåne. Gift med Birgitte Pedersdatter. Ingen børn.

Steffen Thomsen, f. ca. 1615, d. 1682 i Agdrup i Sulsted. Gift 1659 med Else Pedersdatter Kjærulf, datter af Agdrups forrige fæstere. Steffen Thomsen, født i Kalsgårdsted, forsøgte 1642 at få fæste på sit hjem og tilbød 100 rdl. i indfæstning.⁸

Jens Thomsen, død før 1676, far til Anders Jensen i Skagen og Karen Jensdatter, som 1680 var enke efter Bent Hansen i Ystad i Skåne. Hvis der er familieforbindelse mellem Thomsen og Brøndum-Scavenius, må skipper Christen Jensen i Skagen høre til her. Jens Thomsen Vester blev begravet 5. okt. 1673 i Skagen, 63 år. Jens Vester og Inger Christensdatter fik 1667 søn Christen. Jens Vester er vist også Jens Rebslager.

Kirsten Thomasdatter, f. ca. 1613, død i Overskoven og begravet 8. juni 1694, 81 år gl. Gift 1641 med Niels Jensen fra Røgelhede, død i Overskoven og begravet 11. nov. 1667 i Åsted. Børn: 1. Niels Nielsen, ca. 1648-1710, overtog St. Håbendal i Åsted efter sin morbror. 2. Claus Nielsen, var 1676 og 1687 fadder i sognet og af Overskoven. 3. Margrethe Nielsdatter, ca. 1652-1732, gift 1687 med Poul Andersen fra Lindet i Åsted, der overtog hendes hjem. 4. Anne Nielsdatter, ca. 1653-1735, gift 1675 med Palle Christensen i Skærumhede med kgl.

bevilling. Han hende i 3. led og hun var ham i 2. led beslægtede.⁹ Palle var søn af Christen Jensen og Else Pedersdatter i St. Tamstrup i Torslev og hans farfar var Jens Mortensen på Skærumhede.¹⁰

Anders Christensen Brønnum og hans fire søskende er døbt i Skt. Hans sogn ved Hjørring og født på Vandsted, hvor faderen Christen Jensen antagelig var forpagter. Christen Jensen på Vandsted og Johanne Andersdatter af Laden, datter af Anders Lauritsen og Else Andersdatter i Vester Laden i Horsens, blev 12. juni 1695 gift i Horsens sogn med kgl. bevilling, fordi hans afdøde hustru Inger Thomasdatter og Johanne Andersdatter var beslægtede i 3. led.¹¹ Christen Jensen blev begravet 31. juli 1703 i Skt. Hans, "48 år og nogle måneder, død tirsdagen tilforn." Enke Johanne Andersdatter på Vandsted og Hans Christensen blev trolovet 3. juni og gift 2. juli 1704 i Skt. Hans. Hans Christensen var først forpagter af Vandsted og senest fra 1712 af Hørbylund,¹² hvor han døde 1722¹³ og stedsønnen Anders Christensen

Brønnum fik forpagtningen af gården, som han senere købte.

(Kilder)

¹ Vennebjerg herredsting 7. aug. 1643 ved Anton Blaabjerg i Viborg.

² Personalhistorisk tidsskrift ottende række 5. bind. C. Klitgaard: Lidt om slægten Brøndum-Scavenius.

³ Finn H. Lauridsen: Jacob Brønnum Scavenius. En dansk nabob. Danmarks Adels årbog 1907.

⁴ Meddelt af Anton Blaabjerg i Viborg.

⁵ 31. juli og 21. aug. 1676 på Horns herredsting og 4. sep. 1676 på Vennebjerg herredsting.

⁶ Skagen bys tingbog 5. juli 1680.

⁷ Sæbygård birketing 20. nov. 1686.

⁸ Jerslev herredsting 24. marts 1642.

⁹ Ålborg bispearkiv, C 1 – 483.

¹⁰ Børglum herredsting 4. nov. 1656 og 12. marts 1661.

¹¹ Ålborg bispearkiv, C 1 – 483.

¹² Horns og Vennebjerg herredsting 2. april 1712.

¹³ Sæbygård birketing 12. dec. 1733.

Årets badenymfer og strandlover. 1916 Helgoland på Amager

Sognepræst Jesper Lauritsen, Østrup

af Torben Chr. Larsen, Krogsbøllegård, Krogsbølle Bygade 43, 5450 Otterup, ☎6487 1685.

I 1559 skulle sognepræst til Espe – Vantinge sogne Laurits Jespersen være fader for 9. gang. Hans første kone, Maren, var død og efterlod ham 8 børn. I de tider var man tvungen til at gifte sig ret hurtigt igen. Uden en kone til at tage sig af husholdning og børneopdragelse gik det ikke.

Laurits Jespersen var blevet gift året før i 1558 med Sara Christensdatter. Hun var præstedatter fra Fraugde. Hendes fader Christen Christensen var den første præst i Fraugde sogn efter Reformationen. Sara fødte i de følgende år 10 børn, hvoraf de 9 blev voksne. Laurits fik i alt 18 børn, så der var liv og glade dage i præstegården i Espe i mange år. Det første barn Sara fødte var en dreng, som blev opkaldt efter sin farfar Jesper Lauritsen. Farfaren var født i 1490 i Vester Aaby, og han var selvejerbonde. Han havde overtaget gården efter sin fader Laurits Bonde, som var født i Vester Aaby i 1450. Han var også selvejerbonde.

På et tidspunkt må det givetvis være blevet for meget for Jesper Lauritsen. Han sælger sin gård og med familien drager han til Odense, hvor han byggede sig en gård nær Sct. Knuds kirke og skolen, som var latinskole. Der ønskede han, at hans to sønner skulle gå. De skulle gerne blive lærde folk. Det skete også, da begge sønner endte som præster. De flytter ind i gården 1537 og den får navnet Klingenberg. Deraf stammer navnet på pladsen i Odenses centrum i dag. Med de to sønner som præster blev Jesper Lauritsen således stamfader til en lang række præster rundt om i Danmark helt op til vore dage.

Solide må mange af dem have været, for flere sad i embeder i 40–50, ja endog 60 år. Af kendte præsteslægtsnavne kan nævnes Lacoppidan, Achthon, Stenstrup, Scheby og Pontoppidan. Men tilbage til Jesper Lauritsens barnebarn af samme navn. Han var som nævnt født i 1559 og voksede op i Espe præstegård. Han kom i

den lærde skole, da han skulle være præst som sin fader. Jesper blev student i Odense i 1583, og i 1588 fik han kaldet som præst til Østrup og Hjadstrup kirker.

Han blev gift med sin forgængers datter, Magdalene Christoffersdatter Krag. I 1590 den 15. marts kom biskop Jacob Madsen på visitats. Han var yderst tilfreds med ham og skriver bl.a., at han havde en klangfuld stemme og prædikede godt. Hans emne på prædikestolen i Østrup den dag var evangeliet om den kanaanæiske kvinde. Det handler om hvordan man skal bede til gud, og hvad der skal tilskynde os til at bede, samt hvad bønnen formår. Efter endt syn af kirken og præstegården drog biskoppen bort yderst tilfreds. Den 19. juni 1593 var der præsteforhandlinger i Østrup, hvor kirken blev visiteret. Kirken var fuld af sognebørn. Også her fik han et godt skudsmål.

Først i juni 1604 blev der i al hast sendt bud til Jesper om hurtigst mulig at komme til Espe præstegård. Hans fader var alvorlig syg og lå på det sidste. Jesper nåede frem til sin afholdte faders sygeleje, derefter udåndede faderen. Det var 9. juni 1604. Det tog Jesper meget tungt. Han var nær knyttet til sin fader, som han skyldte så meget. Han var faderen taknemmelig, fordi han havde givet ham mulighed for at læse og blive præst. Det sidste han kunne give sin fader var et værdigt minde efter hans død. Det blev gjort på følgende måde: Laurits Jespersen og hans 2 koner blev begravet under kirkegulvet i Espe kirke. Jesper lod derefter lave et pompøst epitafium, som blev hængt op i kirken.

Her lod han skrive med latinske bogstaver:

*Jeg er Opstandelsen og Livet
Herunder ligger hæderlige og vellærde Mand
Hrr. Laurits Jespersen*

*Med 2 Hustruer Maren og Sara med hvilke
han avlede 18 børn og af dem blev 5 præster,
og hafde han i sin livs tid 67 Børnebørn, og*

119 Oldebørn. Siden døde han 82 Aar gammel, Anno 1604 den 1 ste Søndag efter Trinitatis, der han havde været Præst i disse Sogne i 53 aar og provst i Salling Herred i 42 aar. Gud give ham en glædelig Opstandelse.

Overleveringen fortæller, at Laurits Jespersen var så afholdt, at brat før han døde, åbenbarede en engel sig for ham over hans seng. Han kunne trygt lukke sine øjne.

I de senere år var helbredet ved at skranke og fra 1592 til sin død i 1604 var hans søn, præsten Jørgen Lauritsen, kapellan for sin fader. Jørgen var 4. søn af andet ægteskab. Han var sognepræst i Herrested-Søllinge. I 1626 blev Jesper Lauritsen provst i Lunde herred, men dette embede bestred han kun i 4 år, idet han døde i en alder af 71 år og efter, at han havde været sognepræst for Østrup-Hjadstrup sogne i 42 år.

Jesper Lauritsen findes i dag nævnt 2 steder i Østrup. Han er nævnt i mindelunden, hvor en rundskreds af sten bærer præstenavnene gennem tiderne. I præstegården findes en bog, hvor han ligeledes er nævnt. Den blev reddet i sidste øjeblik ved præstegårdens brand i 1940erne. Den nåede at brænde i det ene hjørne, men den håndskrevne tekst er bevaret.

Det var sognepræst ved Østrup, Theodor Hansen, der i 1890erne skrev om samtlige præster indtil da i Østrup. Bogen blev trykt i det Miloske Bogtrykkeri i Odense 1895. Her har pastor Hansen så flot skrevet følgende angående Jesper Lauritsen på vers:

*Så svandt den Gamle bort,
Jeg sad hensunken i Bøn;
Lær du mig, Herre, ham at ligne,
Ved ydmyg tjene Kirken reformertes
Blandt os, ej ved at herske over Hjorden!*

*I to og fyrretyve Aar, de første
Af Christian den Fjerdes Herskerdage,
Ved Kilden du betjente dem, som tørste,
Men om din Gerning, Dine Kaar, Din Klage
Hviskede jeg, mens under Løvtag tætte
Min sjæl en Aftenstimes Vandring endte.*

*Med hvist sig Betragtning at hensætte.
Mit Øje bort fra Vandets Spejl sig vendte:
En højerverdig Præstemand det skued.
Hvis Røst jeg som Hr. Jespers straks er-
kendte.*

*Jeg var den Første her af de fødte Præsters Rod,
Reformationens Værk først i os blev Kød og
Blod,
Min Farfar var med to Præstesønner helt til-
freds,
Men atten Børn min Fader af Børnebørn fik tres.*

*Med Flokken lærte jeg A.B.C., og min Donat,
Snart var Studenten færdig, til Præstedont
parat.
I Østrup Hjem med Hustru og Kald mig opladt
blev,
Min gode Svigerfader jeg snart hans Gravskrift
skrev.*

*Du gik, Hr. Jesper! Mildt og fromt du talte!
Jeg mærked, Dommen, som jeg havde fældet,
Mens hun din Skrift jeg mønstred, var forkert,
Saa gaar det ofte her i Dødens Skygge.
Imellem Menneskenes løse Domme.*

Det var 6 vers, et udpluk af 38, som jeg har taget ud som de vigtigste omkring Jesper Lauritsen, skrevet af pastor Hansen, Østrup.

Jesper Lauritsen er broder til min 7 x tipoldefar Jørgen Lauritsen, og deres fader Laurits Jespersen i Espe er således min 8 x tipoldefar.

Kildehenvisninger:
Christopher Giessings Ny Samling af Danske, Norske og Islandske Jubellærere, København 1783. Genoptryk 1979.

Pastor Theodor Hansens versoptegnelser i Østrup Præstegaard, med tak til Keld Hansen, sognepræst Østrup for kopi af pastor Hansens bog.

Til sidst mine egne familie- og slægtsoptegnelser på skrift og overleveringer generationer imellem i min slægt.

TIL MIDTSTRØMS FRA HIDS HERREDS LAND

af Bjarne Nørgaard Pedersen, Agernvej 95, 8330 Beder, ☎ 8693 6258 E: bnp@adr.dk

Denne artikel indeholder tilføjelser og korrektioner med tilhørende noter til Erik Brocks artikel "Resendal gennem 500 år" i årbogen "Fra Viborg Amt 1960".

Artiklen er udført som en BK5 efter-slægtstavle, som kun indeholder de personer i de 4 ældste generationer, der er født i Resendal, samt deres ægtefæller. Børn, som er mærket med <, går videre i næste generation som voksne med samme nummer. Eventuelle noter har samme nummer som den person, de vedrører.

FØRSTE SLÆGTLED

1. **NIELS MIKKELSEN HASE** selvejer i Resendal død før 1528 gift med Kirsten Madsdatter nævnt 1498, (datter af Mads Nielsen og NN Madsdatter i Kalbygård).

Børn:

2. **Gissel Nielsdatter** gift med Rasmus Tomasen i Klintrup, nævnt 1546.

3. **Birgit Nielsdatter** gift med Niels Lund i Ennesse, nævnt 1546.

4. **Rasmus Nielsen** død før 1547.

< 5. **Anne Nielsdatter**

6. **Kirsten Nielsdatter** nævnt 1565 Sorring gift med Laurs Sejersen i Sorring død 1555 (søn af Sejer Knudsen og Margrete Sejers i Farre).

< 7. **Laurs Nielsen Hase**

8. **Mads Nielsen** nævnt 1528

Niels Mikkelsens forældre / forfædre ejede jord i Resen (Gødvad) sogn ned mod Gudenå med tilhørende ålegård ved Resebro. Halvparten af denne ålegård skødede Niels Mikkelsen og hans medarvinger til kong Hans mod at få frihedsbrev på al Resendal bøndergods. På den tid var han Kongelig Majestæts og kronens bonde i Resendal, altså fæstebonde.

Han og hans medarvinger blev derved ejere af Resendal, og eftersom han vedblev

at besidde gården til sin død, må han have været den største lodsejer og derfor berettiget dertil, og skulle så yde skæppeskyld til sine medarvinger, eftersom deres arveparter berettigede dem til. Frihedsbrevet er ikke dateret, men er formodentlig udgivet 1489, idet han da på egne og medarvingers vegne indvordede så meget jordegods, som de påkom over al Resen mark.

Brevet er kendt fra en sag for Viborg landsting 1664, hvor da fremlagde de indstævnedede mænd af Resendal deres frihedsbrev, hvormed "kong Hans til Danmark Norge Sverrig etc har undt og tilladt, at Niels Mikkelsen, vor og kronens bonde i Resendal, må bruge og beholde med hans medarvinger og siden deres arvinger efter dem til evig tid det bøndergods al Resendal med al sin rette tilliggelse mod at give årligt en fjerding smør og holde 12 heste til gæsteri, et skovsvin når olden er, og for sådan frihed har Niels Mikkelsen og hans medarvinger skødet os og kronen halvdelen af den ålegård, som ligger på hans og deres grund til midtstrøms fra Hids herreds land og til evig tid, dateret Århus. (blank)"

ANDET SLÆGTLED

5. **ANNE NIELSDATTER** nævnt 1552 gift (1) med Laurs Jepsen i Resendal, herredsfoged i Hids herred, død før 1546, og gift (2) før 1546 med Jens Hasse sst, nævnt 1557.

Børn med Laurs Jepsen:

< 9. **Jep Laursen**

< 10. **Rasmus Laursen**

11. **Kirsten Laursdatter** gift med Rasmus Eriksen i Århus, nævnt 1557 og 1585.

12. **Maren Laursdatter** gift med Peder Laursen i Farre, nævnt 1557 og 1585.

13. **Anne Laursdatter** nævnt 1585 Hamme.

14. **Christen Laursen** skolemester død 11/7 1584 Odense, uden livsarvinger.

Anne Nielsdatter var 1.gang gift med Laurs Jepsen, og efter hans død blev hun gift med Jens Hasse, hvilket fremgår af en retstrætte 1557 om Skægge skov, som Jens Sejersen i Farre havde købt af sin frænde Mads Nielsen, "og da blev samme skøder tilbagedømt og Mads Niensens søskende, som var Anne Nielsdatter i Resendal og hendes søskende tildømt, hvilken Anne Nielsdatter, som var fornævnte Jep Laursens og hans søskendes moder, og fornævnte Jens Hasses hustru udi Resendal."

Laurs Jepsen døde før 1546, idet Jens Hasse i Resendal, Niels Lund i Ennesse og Rasmus Tomasen i Klintrup dette år på deres hustruer Anne, Gissel og Birgitte Nielsdatter deres vegne havde stævnet Laurids Sejersen i Sorring på hans brorbrøn Jens Sejersens børns vegne angående en gård i Farre Bratzengård, som Las Pallesen havde skødet deres hustruers far, men senere havde Jens Sejersen fået skøde på samme gård af Las Pallesens søn Jens Lassen.

Hendes børn med Laurs Jepsen er kendt fra et tingsvidne i Viborg landsarkivs samling af privatarkiver, som i uddrag lyder: "Tomas Poulsen i Bording, som da sad i dommersted på Hids herreds ting, Peder Christensen i Sejling, Jeppe Nielsen i Serup og Stig Skrifer gør vitterligt, at anno domino MDLXXXV (1585) tirsdagen, som var den 16 februar, var skikket på fornævnte ting ærlige og velfornuftige mand Jep Laursen i Resendal lovlig bad og fik et fuldt stokkenævn af efterskrevne 24 trofaste dannemænd, som alle vidnede på deres gode tro sjæl og rette sanden, at det dem fuldt vitterligt i Guds sandhed, at salig mester Christen Lauridsen, født i Resendal, som var skolemester i Odense i Fyn, som der døde i næst forgangen år ved sankt Knuds dags tide, han havde ikke mere eller rettere livsarvinger efter sig den tid, Gud kaldte ham af denne forgængelige verden, end Jep Lauridsen i Resendal og Rasmus Lauridsen sst, Maren Lauridsdatter i Farre, Kirsten Lauridsdatter i Års og

Anne Lauridsdatter i Hammel, som er hans ærlige søskende både på fædrene og mødrene."

7. LAURS NIELSEN HASE selvejer i Resendal nævnt 1557, hustru ukendt.

Barn:

16. Niels Laursen Hase præst i Sjelle, gift med Maren Nielsdatter, født i Vester Bording, begge nævnt 1603. Han er ikke nævnt som en af ovennævnte skolemester Christen Laursens søskende, så han må være søn her.

Laurids Nielsen Hase stod for Resendal fra faderens død til efter 1557, så han må som faderen ligeledes have været den største lodsejer. Det var nu ikke hele Resendal-godset, han besad, idet nogle medarvinger tidligere havde fået deres arvelod i mark eng og skov afdelt for at drive den selv.

Det var denne lod, der tilhørte disse medarvinger, som de, men ikke Laurs Hase, i 1557 havde forbrudt til KM, hvilket ifølge Brock skulle være sket på grund af Klemendsfejden. Det er der intet der tyder på, idet alle selvejere i de oprørske herreder allerede 1535 blev fradømt deres selvejerrettedighed men ikke brugsretten, hvorfor de fortsatte som fæstere, hvori-mod ejerne af den omtalte arvelod i 1557 forbrød brugen af deres bondegods og måtte opgive det.

Grunden dertil er ikke kendt, men en hyppig årsag til, at fæstebønder forbrød deres fæste og selvejeres bondegods hjemfaldt til KM, var store resterende skatter og afgifter. Denne lod blev samme år fæstet til Laurs Hase og hans medarvinger, hvilket fremgår af tingsvidner af Hids herreds ting 16/10 1683 og 28/4 1685, hvori Laurids Andersen og hans søn Anders Lauridsen i Resendal havde svaret, at deres formænd havde haft den forbrudte lod i fæste, lige siden den blev forbrudt, og da fremlagde de et pergamentsbrev, hvori samfrænder kundgjorde, "at de MDLVII (1557) var

forsamlet i Resendal med Søren Olufsen slotsfoged på Silkeborg på lensmandens vegne, eftersom de var tiltaget af lensmand på Silkeborg Frands Bille på KM vegne og af Las Hase på sine egne og medarvingers vegne for at sætte den skæppeskyld, KM kunne tilfalde af den forbrudte lod, som de medarvinger, som samme lod tilhørte, havde forbrudt til KM og riget."

Af ovennævnte sag synes at fremgå, at måske også andre medarvinger havde fået afdelt deres arvelodder for selv at drive dem, idet "endnu for fogden var fremvist et samfrænders 12 mænds brev samt Peder Madsen, ridefoged på Silkeborg, på sin husbond Jens Kåses vegne formeldende, Resendal ikke at være uden een gård, dateret Resendal MDLXV "(1565). Dette skyldtes formodentlig, at ifølge Frederik 2. reces 1558 § 40 skulle "een arving og ikke flere besidde et bondegods, men de skulle annamme fyldest af den, som gården besidder, hvis den kan ydermere tåle over kongelig tyngde efter lensmandens og samfrænders tykke". Dette påbud var altså for Resendals vedkommende efterkommet, hvilket blev bevidnet 1565. At skæppeskyld også tidligere skulle sættes af samfrænder efter gammel skik, fremgår af en kongelig rettertingsdom 1537.

TREDJE SLÆGTLED

9. JEP LAURSEN i Resendal herredsfoged i Hids herred, nævnt 1584 gift med Kirsten Jeppes, død før 1636.

Børn:

16. Laurs Jepsen

< **17. Maren Jepsdatter**

18. Søren Jepsen herredsskriver, død før 1636.

19. Anders Jepsen gift med Karen Tøgersdatter, (datter af Tøger Jensen og Bodil Christensdatter i Duelundsgård Sjørslev sogn) begge nævnt Kellerup 1641.

20. Anne Jepsdatter død før 1636 Kejlstrup.

10. RASMUS LAURSEN fæster i Resendal nævnt 1591. hustru ukendt.

Børn:

< **21. Anders Rasmussen**

< **22. Anne Rasmusdatter**

FJERDE SLÆGTLED

16. LAURS JEPSEN i Resendal, herredsfoged i Hids herred, død før 1629, gift med Anne Andersdatter, død efter 1629.

Børn:

23. Anne Laursdatter gift 25. september 1614 med Laurs Pedersen Fog i Farre (søn af Peder Nielsen Fog og Maren Nielsdatter) død før 1660 Farre.

24. Anders Laursen i Resendal selvejer herredsskriver død 1669, gift med Margrete Andersdatter, (datter af Anders Pedersen Vendelbo og Karen Pedersdatter) død 1682.

25. Jacob Lauridsen Resendal, født 1589 Resendal, død 25. december 1637 Maribo, gift med Maren Nielsdatter nævnt 1637 Maribo. I Maribo stiftskirke fandtes tidligere en ligsten over ham med følgende indskrift: Jacob Lauritsen Resendal fordum skriver og ridefoged over Maribo kloster siden rådmand i Maribo, død 25/12 1637 48 år gl. Hans enke Maren Nielsdatter og hendes anden mand Peder Villiamsen Skotte har bekostet stenen.

26. Jacob Lauridsen født i Resendal, tog borgerskab i Århus 28/1 1636, gift med Anne Pedersdatter, begge døde før 1654 Århus.

27. Christen Lauridsen født i Resendal, tog borgerskab Århus 1630.

28. Rasmus Lauridsen fæster i Gødvad, nævnt 1662, hustru ukendt.

17. MAREN JEPSDATTER nævnt 1636, gift (1) med Anders Tomasen præst, død før 1636 Holme gift (2) med Niels Christensen præst, nævnt 1636 Holme.

I Holme kirkes kor findes en lille stentavle over hendes to mænd, der siges at skulle

have været begravet ved alteret i den gamle kirke.

21. ANDERS RASMUSSEN

Børn:

29.Laurs Andersen nævnt 1686 Resendal selvejer, gift med Kirsten Jensdatter (datter af Jens Nielsen og Maren Andersdatter i Borup), nævnt Resendal 1664.

30.Niels Andersen selvejer i Skellerup, gift med Maren Christensdatter, begge døde før 1660.

31.Niels Andersen ejer af Nebelgård, gift med Maren Nielsdatter

32.Anne Andersdatter nævnt Skellerup 1678, gift med Peder Andersen nævnt 1678 Skellerup.

33.Karen Andersdatter gift med Jacob Poulsen i Gødvad, nævnt 1671.

22. ANNE RASMUSDATTER gift med Niels Andersen i Resendal nævnt 1638.

Børn:

34.Jens Nielsen død 1641 Gødvad gift med Mette Pedersdatter død før 1662.

35.Else Nielsdatter død før 1664 Gravballe, gift med Jens Nielsen Rudstrup i Gravballe, død før 1662.

36.Laurs Nielsen nævnt 1661 Resendal, gift med Anne Sørensdatter, nævnt 1682 Resendal.

Noter:

1. LAV. Hids herreds tingbog 27/6 1682, fl. 145a. Viborg landstings dombog 9/11 1664, fl. 397.

5. RA. Kongens Retterting. Rigens Dombog 1554-58, fl. 128-32, 1557, (afskrift v. Ole Bech Knudsen). Danske Magazin 4. rk. 1 bd., side 159, Tegnelser over alle lande. LAV. Privatakiv PR sl 1230, oplyst af Bodil Bøhme. Kancelliets brevbøger 1552 1-4/5.

6. RA. Herredagsdombog 14/9 1555, fl. 356a.

7. LAV. Hids herreds tingbøger 16/10 1683, fl. 69a og 28/4 1685, fl. 183a. Troels Dahlerup: Det kongelige rettertings domme og rigens

forfølgninger I (15), 1/4 1537.

11. RA. Rigens dombog 1554-58 fl. 124-28 8/1 1557 afskr. Ole Beck Knudsen. LAV. Privatakiv PR sl 1230.

12. RA)Rigens dombog 1554-58, fl. 132-35, 8/1 1557 afskr. Ole Bech Knudsen). LAV. Privatakiv PR sl 1230.

13. LAV. Privatakiv PR sl 1230.

14. samme. Bibl Danica.

19. LAV. Viborg landstings dombog B, 8/12 1641, fl. 510.

23. Rasmus Pedersen Thestrups stambog ved Helge Søgaard.

25. LAK. Holms sedler. Laaland og Falster topographisk beskrevne af J. H. Larsen ved A. Kall Rasmussen II, 1 bind, side 40. LAV. Århus bys borgerskabsprotokol.

26. LAV. Århus bys borgerskabsprotokol. Århus bys tingbog 17/5 og 14/6 1638. Århus bys rådstueretsprotokol, D2-6, 1662 -1666. Bagest i protokollen findes fortegnelse over skifter, deri nævnt skifte efter dem begge 10/4 1654.

28. LAV. Hids herreds tingbog 26/6 1660, fl. 110b og 16/9 1662, fl. 104a.

30. LAV. Hids herreds tingbog 11/3 1662, fl. 27b.

35. LAV. Hids herreds tingbog 1/7 1662, fl. 78a og 17/5 1664, fl. 105b.

36. LAV. Hids herreds tingbog 2/4 1661 fl 51b

Har du
husket
at tilmelde
dig SSFs
jubilæums-
fest
7. oktober i
Bjerringbro?

Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger

- SSF – udgiver som bindeled til de 36 medlemsforeninger og deres ca. 4.600 medlemmer først og fremmest bladet SLÆGTEN, *Forum for slægtshistorie*, to gange årligt, 1.1. og 1.7. Foruden programmer fra de slægtshistoriske foreninger bringer bladet meddelelser fra SSF, referat fra årsmødet samt nyttige artikler, råd og vejledninger.

Redaktør: Birte Steffensen, Teglgårdvej 36, 7451 Sunds, ☎ 9714 1323.

E: tippe@post.tele.dk

Kasserer: Ole Bech Knudsen, Jyllands Allé 2, 3. tv., 8000 Århus C, ☎ 8611 5547. Giro: 094-5587.

E: obk.aarhus@mail.stofanet.dk

Som tillæg til SLÆGTEN - uden for abonnementet - er udgivet følgende særpublikationer v/forlagsredaktør Anton Blaabjerg, Fredensgade 38, 8800 Viborg, ☎ 8661 0436.

E: blaabjerg@privat.dk

1 *Slægtsforskning - din Danmarkshistorie*. (ISBN 87-90331-26-5) 6. udg., 2002, 18 s., 10 kr.

Kort introduktion til slægtsforskning. Her forklares de nødvendige grundbegreber og fortælles, hvor på biblioteket bøger for slægtsforskere findes. Aktuell adresseliste omfattende de statslige arkiver og de slægtshistoriske foreninger i og uden for SSF.

2 *Slægtsforskere: Lad os hige og søge i bøgerne!* (ISBN 87-90331-27-3) 5. udg., 2002, 48 s., 25 kr.

Præsentation af godt 500 titler af den righoldige litteratur for slægtsforskere. Temahæfte tilegnet Hans H. Worsøe i anledning af 70 årsdagen 2002.

3 *Sognefoged, lægdsmand og Dannebrogsmænd*. (ISBN 87-90331-25-7) 3. udg. 2002, 36 s., 25 kr.

Ud fra den store sognefoged-forordning 1791 fortælles om denne lokale myndighedspersons arbejdsområder. Desuden oplyses om hvervet som lægdsmand samt om Dannebrogsmændenes Hæderstegn. Instruktivt fortælles om, hvad og hvor der er fundet brikker til historien om en sognefoged og Dannebrogsmænd. Temahæfte tilegnet SSFs daværende formand Ingvar Musaeus på 70 årsdagen 1993.

4 *Slægtsforskere: Lad os vedgå arv og gæld!* (ISBN 87-90331-30-3) 5. udg., 2003, 36 s., 25 kr.

Hjælpe middel til studiet af skifter, en ordliste med forklaring på mange af skifternes gamle ord og begreber, en artikel om afholdelse af skifte, en oversigt over de myndigheder, der skiftede, og en litteraturliste. Tilegnet SLÆGTENS tidligere kasserer Peter Kudsk på 50 årsdagen 1998.

5 *Sogn, herred - kirkebøgerne på Statens Arkiver*. (ISBN 87-90331-39-7) 7. udg., 2006, 80 s., 30 kr.

Find de rigtige mikrokort med kirkebogen fra det rette sogn, herred og amt! Pastora- ternes/soggenes numre og kirkebøgernes begyndelsesår. Oversigt over flere end 150 afskrifter/register til kirkebøger m.m.

6 *Slægtsforskere: Lad os stå vagt og værne!* (ISBN 87-90331-36-2) 4. udg., 2003, 52 s., 25 kr.

Militære emner, f.eks. lægdsruller og disses forkortelser, det militære sprog, introduktion til Forsvarets Arkiver, krigs- deltagermedaljer mv.

7 *Gemmesider – fra nr. 1-10 (1990-94)*. (ISBN 87-90331-12-5) 88 s., 25 kr.

Genoptryk af "bevaringsværdige" artikler fra SLÆGTENS første numre. Temahæfte tilegnet bladets utrættelige ekspedition, Birgit Øskov, på 40 årsdagen 1999.

8 *Nutiden og Valdemar Sejrs Slægtsforskning og Danmarks historie*. Af Anton Blaabjerg. (ISBN 87-90331-13-3) 2000, 90 s., 25 kr.

55 slægtslinjer viser forbindelsen til nutiden, kendte og ukendte danskere: Hans H. Worsøe, advokaten og industrimanden Christian Kjær, tekstil-familien Damgaard, politiker-familien Dahlggaard, søstre Dallerup, Poul Henningsen, Sten Hegeler og Bettina Ødum samt mange slægtsforskere.

9 *Skanderborg Rytterdistrikt. Uddrag af samtlige bevarede 3.002 skifter 1680-1765*. Udarbejdet af Erik Brejl. (ISBN 87-985050-6-8) 1995, 296 s. – Udsolgt!

Referater om samtlige arvinger. Register over arveladere og ægtefæller, 6.226 navne; en liste over skifternes fordeling på sogne og lokaliteter.

10 *Litteraturfortegnelse 1980-85. Litteratur for slægtshistorisk interesserede. Personalhistorie. Lokalhistorie. Arkivvæsen*. Udarbejdet af Ingvar Musaeus. (ISBN 87-985050-8-4) 1996, 120 s., 40 kr.

Godt 1.000 bogtitler vedrørende personalhistorie, lokalhistorie og arkivvæsen udgivet 1980-85.

11 *Er du i familie med bryggerne? Slægterne bag J.C. og Carl Jacobsen på Carlsberg*. Publiceret af Birgit Øskov og Anton Blaabjerg (ISBN 87-90331-02-8) 1997, 90 s., 30 kr.

Anetavle for Carl Jacobsen, 1842-1914, tilbage til 1600-tallet og endnu længere. 25 slægtslinjer viser forbindelser til kendte og ukendte.

12 *Voer og Nim samt Nørvang herreder. Uddrag af samtlige bevarede 2.959 skifter i herredernes godser og hospitaler 1716-1850*. Udarbejdet af Erik Brejl. (ISBN 87-90331-05-2) 1997, 291 s., 130 kr.
Som *Skanderborg Rytterdistrikt* (nr. 9).

13 *Det står skrevet i kirkebøger, skøder, skifter, folketællinger og mange andre arkivalier*. Af Jens Peder Skou. (ISBN 87-90331-09-5) 1998, 365 s., 175 kr.

Et fornuftigt bud på, hvordan en slægtsbog kan skrives i kapitler med skildringer af slægtsudviklingen fra fortiden frem mod nutiden. En slægtsbog fra Østjylland.

14 *Slægtsforskere: Lad os gøre noget – ved det!* (ISBN 87-90331-18-4) 2. udg., 2000, 54 s., 25 kr.

Tanker om formidling og sammenskrivning af slægtsforskningens resultater. Temahæfte tilegnet SLÆGTENS første redaktør, Anton Blaabjerg, på 50 årsdagen 1999.

15 *Tørrild Herred. Uddrag af de 894 skifter i herredets godser 1721-1816*. Udarbejdet af Erik Brejl. (ISBN 87-90331-16-8) 1999, 88 s., 40 kr.
Skifteuddrag i samme standard som *Skanderborg Rytterdistrikt* og *Voer, Nim og Nørvang herreder* (nr. 9 og 12).

16 *Dronning Margrethe II's forslægt – også de hidtil mindre kendte slægtslinier!* Af Kristian Lauritsen. (ISBN 87-90331-19-2) 2000, 392 s., 175 kr.

Dronningens anetavle i 11 generationer (til ane nr. 2047) tilbage til 1600-tallet illustreret med 75 portrætter. For første gang beskrives så mange af de specielt mindre kendte forfædre samlet. Overraskende forekommer storkansleren Frederik Ahlefeldt på Tranekær, død 1686, hele 12 gange! Upåagtede tyske slægtslinjer følges tilbage til danske middelalderslægter som Thott, Gyldenstjerne og Hvide.

17 *1760 slægtsbøger udgivet af kommercielle slægtsforskningsbureauer i Danmark efter 2. Verdenskrig*. En oversigt af Peter Kudsk. (ISBN 87-90331-20-6) 2000, 153 s., 75 kr. Udsolgt!
Biblioteket skaffer slægtsbøgerne fra din hjemstavn. Måske finder du deri de oplysninger, du mangler. De mange bøger er registreret i de gamle, "overkommelige" amter fra før 1970.

18 *1900 godsskifter fra Bjerringbro-Hvorslev-egnen 1715-1815*. Af Inga Hørdum og Vera Munkholm. (ISBN 87-90331-22-2) 2002, 320 s., 190 kr.

Uddrag med samtlige arvinger af skifterne fra egnen syd for Viborg, fra godserne Frisholt (nu atter Ormstrup), Ulstrup, Himmestrup, Viskumgård, Skjern, Kar-mark og Hagsholm.

19 *I alle de riger og lande ... - Anders Fogh Rasmussen og fortiden!* Publiceret af Birgit Øskov, Ole Bech Knudsen og Anton Blaabjerg. (ISBN 87-90331-28-1) 2003, 60 s., 25 kr.

I anledning af den slægtshistorisk interesserede statsministers 50 års fødselsdag 2003 publiceredes bidrag til hans anetavle. Hæftet viser, at slægtsforskere selvfølgelig må inddrage mange andre kilder end blot kirkebøger og folketællinger, hvis der skal kastes lys over forslægtens liv og færden.

20 *Gemmesider IIA og Gemmesider IIB - fra nr. 11-20* (1995-1999) (ISBN 87-90331-31-1 og 87-90331-33-8) 2003, 154 s., pr. stk.: 25 kr., samlet pris: 40 kr. - Gemmesider I (hæfte nr. 7) + IIA + IIB: 60 kr.

Genoptryk af "bevaringsværdige" artikler fra SLÆGTENS numre fra 11-20. Tema-hæfte tilegnet SSFs første formand Ingvar Musaeus på 80 årsdagen 2003.

21 *Det står skrevet II samt Slægten Brochmanns Herkomst i ny Belysning*. Af Jens Peder Skou (ISBN 87-90331-34-6), 2003, 45 s., 35 kr.

Supplement til nr. 13 med et afsnit, der *beviser* forbindelsen mellem den kendte sjællandske biskop Jesper Brochmann

(1585-1652) og kancellisekretær Jesper Brochmann (1488-1562). Forbindelsen gik *ikke* gennem den yngre Jespers far, Køges borgmester Rasmus Sørensen (har aldrig heddet Brochmann), men gennem moderen, Bodil Jacobsdatter!

22 Herredsfogedslægten I-II. Peder Pedersen i Borum og hans efterkommere indtil omkring midten af 1700-tallet. Af Kirstin Nørgaard Pedersen (ISBN 87-90331-37-0), 2004, 670 s., 450 kr.

Studier i lensregnskaber, tingbøger og skifter kaster nyt lys over denne slægt fra Framlev Herred i 1500-1600-tallet.

23 *Folketællinger på mikrokort - nummeroversigt 1787-1890*. Ved Peter Kudsk. (ISBN 87-90331-38-9) 2006, 92 s. 30 kr.

Hurtig genvej til de rigtige mikrokort med folketællingerne fra det rette sogn, herred og amt. Eet enkelt opslag viser sognets kortnumre i alle tællingerne fra 1787 til 1890.

Rabatpriser

for pjecen 1: ved køb af 40 stk. og 100 stk. henholdsvis 8 og 5 kr.

for hæfterne 2-4, 6-8 og 19-20: ved køb af 12 og 40 stk. af samme hæfte henholdsvis 20 og 15 kr.

for hæfterne 5, 10-11 og 23: ved køb af 12 og 40 stk. af samme hæfte henholdsvis 25 og 20 kr.

Priserne er incl. moms, men excl. forsendelse. Publikationerne bestilles hos SLÆGTENS ekspedition: Birgit Øskov, Rolighedsvej 56, 9400 Nørresundby, ☎ 9817 6376.

E: Birgit.Oeskov@SkansevejensSkole.dk

- til bibliotekers stregkode -